Vol. II

Book 5

24th February, 1984
(Friday)
5 Phalgun, 1905 S. E.

ANDHRA PRADESH

Legislature Assembly Debates

OFFICIAL REPORT

CONTENTS

		Pages
1.	Oral Answers to Questions ...	412
2.	Matter Under Rule 329 :	
	re : Lack of Proper Facilities and Sufficient Teaching Staff in Urdu Medium School, Amberpet Hyderabad ...	438
3.	Calling Attention Matter :	
	re : Non-inclusion of Jammu & Kashmir State in Indian Map printed in Urdu Text Book of Class IV ...	440
	re : Indefinite Strike by Affiliated College Teachers' Association ...	443
	re : Fall in Prices of Cotton, Groundnut etc., in the State and the need for fixing remunerative prices ...	447
4.	Papers Laid on the Table ...	456
5.	Paper Placed on the Table ...	457
6.	Motion :	
	re : Leave of Absence to Sri M. Narayana Rao for the Session ...	457

—Contd. Cover Page No. 3

Printed by The Director of Printing, Government of Andhra Pradesh, Hyderabad at Mohan Printing Works, Nellore on behalf of M/s. The Nellore Printer's Association, Nellore.

THE

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY

PRINCIPAL OFFICERS

Speaker	:	Sri T. Satyanarayana
Deputy Speaker	:	Sri A. Bheem Reddy
Panel of Chairmen	:	1. Sri D. Narayana Swamy
		2. Sri E. Vasudeva Rao
		3. Sri M.M.J. Thomas Chowdary
		4. Kumari K. Prasuna
		5. Sri Mandali Venkata Krishna Rao
		6. Sri P. Ramachandra Reddy
Secretary	:	Sri E. Sadasiva Reddy
Deputy Secretaries	:	1. Sri M. Viswanadham
		2. Sri C. Venkatesam
Assistant Secretaries	:	1. Sri N. Pattabhi Rama Rao
		2. Sri P. Satyanarayana Sastry
		3. Sri P.V.K.L.N.V. Raghava Sarma
		4. Sri K. V. N. Appa Rao
		5. Sri V. V. Subrahmanyam
		6. Sri V. V. Bhaskara Rao
Chief Reporter	:	Smt. M. V. S. Jayalakshmi

CONTENTS

			PAGES
7.	Government Bills :		
	1. Andhra Pradesh Abolition of Post of Part Time Village Officers Bill, 1984 (Introduced)	...	457
	2. Andhra Pradesh Educational Institutions (Regulation of Admission and Prohibition of Capitation Fee) Amendment Bill, 1984 (Introduced)	...	458
8.	Personal Explanation of Sri P. Goverdhana Reddy, M.L.A.	...	458
9.	Annual Financial Statement (Budget) for 1984-85 (General Discussion)	...	464
10.	Statement by the Chief Minister :		
	re : Losses due to Heavy Rains in Prakasam, Nellore and Chittoor Districts	...	482
11.	Non-Official Resolution :		
	re : Comprehensive Central Legislation for Agricularal Workers	...	485
12.	Business of the House	...	487
13.	Non-Official Resolution (Contd.)	...	488

THE
ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES
OFFICIAL REPORT

Tenth Day of the Fourth Session of the Andhra Pradesh Legislative Assembly.

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY

Friday, the 24th February, 1984

The House met at Half-past Eight of the Clock

(Mr. Speaker in the Chair)

ORAL ANSWERS TO QUESTIONS

Electricity Production in the State

*1597 Q.— Sri A. Lokeswara Rao (Jaggayyapeta) :— Will the ister for Finance and Power be pleased to state :

(a) the total production of Electricity in our State ;

(b) whether it is a fact that our electricity board is collect- from our people at the rate of 0–84 paise per unit, while the ernment are supplying our excess electricity to Karnataka at a of 0–48 paise per unit ; and

(c) the cost of production per unit in our thermal station?

ఆర్థికశాఖ మంత్రి (శ్రీ ఎన్. భాస్కరరావు) :— (ఎ) 1982-83 సంవత్స మన రాష్ట్రంలో ఉత్పత్తి అయిన మొత్తం విద్యుచ్ఛక్తి 10,237 మిలియన్ల వాట్లు.

(బి) కర్నాటక రాష్ట్ర విద్యుచ్ఛక్తి మండలికి విద్యుచ్ఛక్తి సరఫరా చేసినందుకు యూనిటు ఒక్కింటికి 48 పైసలు ఛార్జీ చేస్తున్నారు. ఆంధ్రప్రదేశ్‌లోని హెచ్. టి. వినియోగదారులకు సరఫరాచేసే హెచ్. టి. I-వ క్యాటగిరి విద్యుచ్ఛక్తి రేట్ల ప్రాతిపదిక రంగా ఈ ఛార్జిచేయడమైనది. వినియోగదారుల రకానికి అనుగుణంగానే టెన్షన్ వినియోగదారులకు వివిధరేట్లు ఛార్జిచేస్తున్నారు. ఈ రేట్లను ఎక్కువ వోల్టేజీలో హై టెన్ రేట్లకు పోల్చరాదు.

---

* An asterisk before the name indicates conformation by the Member.

(సి) 1982-83 సంవత్సరానికి మన రాష్ట్రంలోని పవర్ స్టేషన్లలోని ఒక్కొక్క యూనిటు ఉత్పత్తి దర రూ. 37-40 పైసలు.

శ్రీ వసంత నాగేశ్వరరావు (నందిగామ):— అధ్యక్షా, "ఏ" ప్రశ్నకు జవాబుగా మంత్రిగారు 10,237 మిలియన్ల కిలోవాట్ల విద్యుత్ ఉత్పత్తి అవుతోందని అన్నారు. దీనిలో కర్ణాటకకు మనం ఎంత సప్లయి చేస్తున్నాము? మనరాష్ట్ర అవసరాలు తీరిన తరువాతే చేస్తున్నామా? ఏదైనా ఒడంబడిక ఉంటే దానిని రద్దుచేసే ఆలోచన ఉందా? ఉత్పత్తి వ్యయాన్ని తగ్గించే ఆలోచన ఉందా?

శ్రీ ఎన్. భాస్కరరావు :— అధ్యక్షా, రాష్ట్ర అవసరాలను చూసే, ఇతర రాష్ట్రాలకు సప్లయి చేయడం జరుగుతుంది. ఎటువంటి అగ్రిమెంట్లు దీనికి ఉండవు. ఎప్పుడు జనరేషన్ ఎక్కువగా ఉంటే, అవసరమైతే ఇవ్వడం జరుగుతుంది. రాష్ట్ర అవసరాలను తీర్చుకోకుండా ఇంకొకరికి ఇవ్వడం జరగదు.

శ్రీ వసంత నాగేశ్వరరావు :— కర్ణాటకకు సప్లయి చేస్తున్నామా? లేదా?

శ్రీ ఎన్. భాస్కరరావు :— కర్ణాటకకు నిన్న ఉదయం నుంచే ఆపివేయడం జరిగింది. మొన్న ఒక్కరోజున ఎస్. టి. పి. సి. వారు 180 మెగావాట్ల కరెంటు ప్రొడ్యూస్ చేశారు. ఎక్కువ వచ్చింది. దీనిని ఉపయోగించుకోండి లేదా ఇతర రాష్ట్రాలకు ఇవ్వండి అని అంటే రాత్రికిరాత్రే ఇండస్ట్రీలను అడిగినా వారు తీసుకునే పరిస్థితిలో లేరు కనుక ఒక 24 గంటలో, 36 గంటలో కర్ణాటకకు ఇవ్వడం జరిగింది కానీ వేరే ఉద్దేశంతో కాదు.

శ్రీ పి. చంద్రశేఖర్ (మహబూబ్ నగర్) :- అధ్యక్షా, మంత్రిగారు 1982-83 లో ఉత్పాదన చెప్పారు. 83-84 లో అంతకన్నా యెక్కువ ఉత్పాదన అయిందా లేక తక్కువ అయిందా? ఈ శాసనసభలో కూడా విద్యుత్ సరఫరా సక్రమంగా లేదని చర్చ జరిగింది. మన రాష్ట్రంలో గల హైదరాబాదులో ఒక యూనిట్, నాగార్జున సాగర్‌లో రెండు యూనిట్లు, కొత్తగూడెం థర్మల్‌స్టేషన్‌లలో ఉత్పాదనశక్తి దెబ్బతినడం వల్ల కొరత ఏర్పడింది. దీనిని అధికం చేయడానికి ప్రభుత్వం చర్య తీసుకుంటుందా?

శ్రీ ఎన్. భాస్కరరావు :— అధ్యక్షా, 1982-83 సంవత్సరం కన్నా 3 శాతం ఇప్పుడు ఉత్పత్తి పెరిగింది. హైదరాబాదులో గల యూనిట్‌ను ఎయిర్ పొల్యూషన్ వల్ల, నగరం మధ్యలోఉంది కనుక దీనివల్ల నష్టాలు ఎక్కువగా వస్తున్నాయనే ఉద్దేశంతో మూసివేయాలని అనుకున్నాము కానీ ఎమర్జెన్సీలో తాత్కాలికంగా నడుపుతున్నాము.

శ్రీ డి. కె. సమరసింహారెడ్డి (గద్వాల్) :— అధ్యక్షా, మంత్రిగారు "ఏ" ప్రశ్నకు సమాధానంగా యూనిట్‌కు 48 పైసల చొప్పున కర్ణాటకకు సరఫరా చేస్తున్నట్లు చెప్పారు. మనవద్దగర యూనిట్‌కు 84 పైసలు వసూలు చేస్తున్నారా అన్న ప్రశ్నకు జవాబు చెప్పలేదు. మంత్రిగారు మూడు రోజులక్రితం కర్ణాటకకు విద్యుత్ సప్లయి

చేయడంలేదని అన్నారు. నిన్న కర్ణాటక అసెంబ్లీలో అక్కడి మంత్రిగారి స్టేట్‌మెంటును దృష్టిలో పెట్టుకుని రెండు రోజులు ఇచ్చామని అన్నారు. ఇది వాస్తవం కాదు. వాస్తవంగా ఇప్పుడు కూడా కర్ణాటకకు కరెంటు సప్లయి చేస్తున్న విషయం వాస్తవమా? మిగతా రాష్ట్రాలకు కూడా ఇంత ప్రాముఖ్యత ఇస్తున్నారా లేక మిత్రపక్షమని కర్ణాటకకేనా? నైవేలి, కల్పాకం నుంచి మనకు రావలసిన వాటా వస్తోందా?

శ్రీ ఎన్. భాస్కరరావు :— చర్చకు వచ్చినప్పుడు చెబుతామనుకున్నాను. ప్రశ్న వచ్చింది కనుక చెబుతున్నాను. కర్ణాటకలో కరెంటుకి యూనిట్‌కు 49.50 పైసలు ఉంది. అయితే మనరాష్ట్రంలో 45 పైసలే యూనిట్‌కు ఛార్జిచేయడం జరుగుతోంది. ఆ ఇబ్బంది లేదు. గౌరవ సభ్యులు నైవేలి, కల్పాకం గురించి అడిగారు. ఇది ఎన్. టి పి. సి. వారిది. దీనికి ఇప్పుడు సుమారు 200 మెగావాట్లు వస్తుందనుకుంటే మనకు వచ్చే షేర్ 54 మెగావాట్లు. కర్ణాటకకు 32, గోవాకు 18 మెగావాట్లు, తమిళ నాడుకు 44 మెగావాట్లు. కల్పాకం నుంచి మనకు రావలసిన వాటా 48 మెగావాట్లయితే, 44 మెగావాట్లు మనం ఎన్.టి.పి సి, ద్వారా ఇవ్వాలి. కేవలం 4 మెగావాట్ల తేడానే కనుక పెద్ద ఇబ్బంది లేదు. అక్కడనుంచి పొందలేకపోయామనే బాధ లేదు. ఎన్, టి, పి, సి. కేంద్రం అనుమతితో 180 మెగావాట్లు సప్లయి చేస్తోంది, అవసరాలు తీర్చుకోవడానికి ఇబ్బందిలేదు, బాగానే నడుస్తోంది,

శ్రీ ఎన్, రాఘవరెడ్డి (నక్రికల్) :— అధ్యక్షా, మంత్రిగారు సమాధానం ఎంతో చక్కగా చెప్పారు, కానీ మనదగ్గర కరెంటుకోత పెట్టుకుని, కర్ణాటకకు ఇవ్వడ మేమిటి? కల్పాకం ఉత్పత్తిలో మనకు రావలసింది, మనం ఎన్,టి,పి,సి, ద్వారా ఇవ్వవలసింది రెండిటికీ పెద్ద తేడా లేదన్నారు, సరే, మంత్రిగారు రాజు తప్పుచేయడనే రకంగా జవాబు చెప్పారు, మనరాష్ట్రంలో కొరత ఉంచుకుని, కర్ణాటకకు ఎందుకు సప్లయి చేయాలి? అసలు కల్పాకం నుంచి మనకు రావలసిన వాటా ఎప్పటినుండి రావాలి? విషయం ఏ రకంగా ఉందంటే ''ఇంటిదేవుడు అలిగివుంటే వాళ్లిదేవుడికి బోనాలు పెట్టినట్లు''గా ఉంది,

శ్రీ ఎన్, భాస్కరరావు :— గౌరవసభ్యులు అడిగిన ప్రశ్నలో కొంత వాస్తవం ఉంది, కల్పాకం నుంచి యెందుకు ఇవ్వలేదంటే లైన్స్ అవీ సరిగ్గాలేక, మొన్నరాత్రి సడన్‌గా కరెంటు వచ్చింది కనుక కర్ణాటకకు కరెంటు సప్లయిచేయడం జరిగింది,

శ్రీ ఎ, లోకేశ్వరరావు :— మంత్రిగారు కర్ణాటకలో యూనిట్‌కు 49 పైసలు వసూలు చేస్తుంటే, మనదగ్గర 45 పైసలే వేస్తున్నట్లుగా చెప్పారు, ఇది వాస్తవంకాదు, మన రాష్ట్రంలో యూనిట్‌కు 85 పైసలు వసూలు చేస్తున్నారు, కల్పాకం నుంచి 48 మెగావాట్లు మనకు రావాలి, ఇంతవరకూ మనం ఒక్క యూనిట్‌ను కూడా తీసుకో లేదు, నైవేలి లిగ్నేట్ కార్పొరేషన్‌నుండి 600 మెగావాట్లు ఉత్పత్తి అవుతుంటే, మన దగ్గర పవర్ కట్ ఉన్నప్పుడు కూడా 10 యూనిట్లయినా తీసుకోలేదు,

శ్రీ ఎన్. భాస్కరరావు :— అధ్యక్షా, వారు చెప్పినది కమర్షియల్ పర్పస్‌కోసం వసూలు చేయడం జరుగుతోంది, మామూలు గృహావసరాలకు కాదు, బిజినెస్‌కు సంబంధించి 85 పైసలు కాదు 95 పైసలు వసూలు చేయబడుతోంది. ఈ కరెంటు రేట్లు రెండు, మూడు రకాలుగా ఉంటాయి, హై పవర్ టెన్షన్‌కు, లో పవర్ టెన్షన్‌కు, కమర్షియల్‌కు వేరేవేరే రేట్లు ఉంటాయి, డొమెస్టిక్ పర్పస్‌కు 45 పైసలూ, కమర్షియల్‌కు 95 పైసలు వసూలుచేయబడుతుంది. నైవేలీనుంచి ఎందుకు తీసుకోలేదన్న ప్రశ్నకు మొన్నటివరకూ మనకు కరెంటు ఇబ్బంది లేదు, తాత్కాలికంగా వచ్చింది, ఎన్. టి. పి. సి. నుంచి ఇప్పుడు ఫస్ట్ యూనిట్‌నుంచి 180 మెగావాట్లు యిస్తున్నారు, కనుక తట్టుకోగలిగాము.

Detection of Cases of Pilferage and Malpractices by Vigilence Cell of A. P. S. E. B.

92—

* 2310 Q.— Sri M. Kasi Reddy (Kamigari). and Dr. M. V. Krishna Rao (Ichapuram) — Will the Minister for Finance and Power be pleased to state :

(a) whether it is a fact that the Vigilence cell of a A.P S.E.B. have detected 239 cases of pilferage and malpractices and 25 cases of short billing during March, 1983 ; and

(b) who are the officers responsible for that and the action taken by Government against them ?

శ్రీ ఎన్. భాస్కరరావు :— (ఎ) అవునండి.

(బి) పై కేసులలో శాఖకు చెందిన సిబ్బందిలో ఎవ్వరికిగాని సంబంధమున్నట్లు అనుమానించలేదు. అందుచేత శాఖ సిబ్బందిలో ఎవరిపైన గాని క్రమశిక్షణ చర్య తీసుకొనే ప్రశ్న ఉత్పన్నంకాదు.

శ్రీ ఎమ్. కాశిరెడ్డి :— అధ్యక్షా, ఈ 239 కేసులలో ఇండస్ట్రీస్‌కు సంబంధించి ఎన్ని కేసులు డిటెక్టు చేసారు? ఆ ఇండస్ట్రీస్‌కు సంబంధించి ఎంత విద్యుచ్ఛక్తి రూపాయలలో నష్టపరిచారు? మిగతా రైతాంగము గానీ, డొమెస్టిక్ పర్పసెస్‌కు గానీ ఎన్ని కేసులు డిటెక్టు చేసినారు? ఆ వివరాలు మంత్రివర్యులు తెలియజేయగలరా?

శ్రీ ఎన్. భాస్కరరావు :— అధ్యక్షా, ఇండస్ట్రీస్ ఎన్ని? రైతాంగము ఎన్ని? అని చెప్పడం కష్టం. 1983-84 లో మొన్న జనవరి వరకు 1654 కేసులు డిటెక్టు చేస్తే దగ్గర దగ్గరగా రు. 99 లక్షల రూపాయలు కరెంటు వృధాఅయింది. చెడగొట్టినారని చెప్పి అర్థమయినది.

డాక్టర్ ఎమ్. వి. కృష్ణారావు:— అధ్యక్షా, మంత్రిగారు చెబుతూ, డిపార్టుమెంటు వారికి ఏమీ సంబంధంలేదు అంటున్నారు. దీనిలో క్లియంగా షార్టు బిల్లింగ్సు కేసెస్

కొన్ని ఉన్నట్లుగా ఉన్నాయని చెబుతున్నారు. మరి దీనికి డిపార్టుమెంటు సంబంధం ఉండి ఉండాలి. పోనీ షార్టు బిల్డింగ్సు కూడా ఉన్న కేసెస్ ప్రభుత్వదృష్టికి వచ్చాయా? భారీయెత్తున వినియోగించే వినియోగదారులతో కుమ్మక్కై తక్కువబిల్లులు చేసి. చేసిన దొంగతనాన్ని కప్పిపుచ్చుకొని యితరులపైన రుద్దుతున్నారు అని తెలిసింది. అది ఎంత వరకూ నిజం?

శ్రీ ఎన్. భాస్కరరావు :— ఇప్పుడు మూడు సంవత్సరములకు సంబంధించిన రికార్డు నా దగ్గర వున్నది. అది చెప్పగలను. 1981లో ఇందులో యెలాంటి ఫిల్ఫరేజెస్ గానీ, ఆఫీసర్సు ఇన్‌వాల్వ్ అయిగానీ 13 మంది ఉన్నారు. 1982లో 15 మంది ఉన్నారు. 1983 లో 18 మంది ఉన్నారని తేలింది. వీరిలో కొంతమందిని ట్రాన్స్‌ఫర్ చేయడం, కొందమందిమీద కేసులు పెట్టడం, మరి కొంతమందికి ఇతర పనిష్‌మెంట్సు యివ్వడం జరిగింది.

శ్రీ పి. చంద్రశేఖర్ :— అధ్యక్షా. ఇప్పుడు మంత్రిగారు 1654 కేసులు డిటెక్టు చేసాము. దీనిలో రు. 99 లక్షలు నష్టంవచ్చింది అంటున్నారు. డిటెక్టు చేయకుండా ఎంతడబ్బు ఎలక్ట్రిసిటీకి నష్టపోతున్నారో చెప్పండి. ప్రతిచోట ప్రోగ్రామ్సు జరుపు తున్నారు. కరెంటు డైరెక్టుగా తీసుకుంటున్నారు వైర్లనుంచి. ఎందుకంటే మనకు యిచ్చేదేమో 240 వోల్టేజి. కరెండు సరిపోదు. బల్బులు వెలగవు. డైరెక్టుగా తీసు కుంటేగాని వోల్టేజి సరిపోదు. ఆంధ్రప్రదేశ్ మొత్తములో అలాగే జరుగుతోంది. దాని మీద అధికారులమీద చర్య తీసుకుంటున్నారా?

శ్రీ ఎన్. భాస్కరరావు :— అధ్యక్షా, ఇది కరెంటు డైరెక్టుగా తీసుకుంటే దానికి నేనే ప్రత్యేక్ష సాక్షిని, కారణం ఏమిటంటే, ఒక మీటింగు అడ్రసుచేయడానికి మీటింగు పెడితే, ఆ మీటింగులో పిల్లకాయలు 2 తీగలు ఆ లైన్లకు వేసి కనెక్టుచేసి కనెక్షను తీసుకున్నారు. ఏమిటి మంత్రిగారు ఇక్కడే ఉన్నారు. వారు చూస్తున్నారు అంటే, ఉంటే ఏమిటి. ఏమవుతుంది? దీనిలో యేముంది అన్నారు, అలాగా సంఘంలో మార్పురావాలి కానీ, ఒక్కసారిగా యిది ఆఫీసర్స్ చేసేది ఏమీకాదు. దీనిగురించి విజిలెన్సు అండ్ సెక్యూరిటీ సెల్ ఒకటి పెట్టాము. దీనిని 11 యూనిట్లుగా వేసుకుని రాజమండ్రి, విజయవాడ, నెల్లూరు, కడప, అనంతపురం, హైదరాబాదు 1 అండ్ 2, వరంగల్లు, ఖమ్మం, నిజామాబాదులలో యీ పోలీసు సెక్యూరిటీ ఆఫీసర్స్‌ను పెట్టి యెప్పటికప్పుడు ఈ స్పాట్సుకి వెళ్లి చెకప్ చేస్తారు. అక్కడ యేమన్నా ఫిల్ఫరేజస్ వున్నా, లేకపోతే, లైన్లమీద కరెంటు తీసుకున్నా ఆ విధంగా డిటెక్టుచేసి పట్టుకున్నారు. ఇంకా యీ కార్యక్రమం ఉధృతం చేయవలసిన అవసరం యెంతో వున్నది.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి :— మినిష్టరుగారు యిది ప్రతిసంవత్సరం జరుగుతున్నట్లు లెక్కలు చెప్పారు. 13. 15 మరియు 18 అని వారు లెక్కలు చెప్పారు. పోతే 1654 కేసులు అని లెక్కచేసుకోవడం జరిగింది, రు, 90 లక్షలు నష్టం వచ్చిందని కూడా చెప్పారు. ఈ నష్టమే కాకుండా యింకా వేరే నష్టంకూడా జరుగుతున్నది. ఇది

ఫ్యాక్టరీలలో జరుగుతున్నది. ఏమిటంటే, కరెంటు అధికారులను కట్టుకుని, తక్కువ నడచినట్టు చూపించడంవల్ల మీకు కమర్షియల్ టాక్సెస్, ఇన్‌కం టాక్సు అన్నీ పోతున్నాయి. దీని దృష్ట్యా, యీ నిఘా విభాగాన్ని యింకా పెంచి యెప్పటికప్పుడు మీరు కనుక సరైన నిఘా ఏర్పాటుచేసినట్లయితే యెంతో యెక్కువ కోటానుకోట్లు ఆదాయం తీయడానికి అవకాశం ఉంటుంది. దానిమీద మీరు చేస్తున్న ప్రయత్నం ఏమిటి? మరి మీ యెదురుగానే అలా జరిగింది. సొసైటీలోనే మార్పురావాలి అని కాకుండా అది మహా వుంటే పైసలో లేకపోతే ఒక రూపాయో యింకా తక్కువో ఉంటుంది. ఫ్యాక్టరీలలో సరైన నిఘా విభాగం కనుక ఏర్పాటు చేస్తారా? అలాచేస్తే వేల రూపాయలు, కోట్ల రూపాయలు వస్తుంది. తీసుకుంటున్న చర్యలు తెలియజేస్తారా?

శ్రీ ఎన్. భాస్కరరావు :— నిఘా విభాగం కట్టుదిట్టం చేయాలనే, తప్పకుండా అమలుచేస్తామని ప్రయత్నం చేస్తాము. 1981-82 లో ఒకకోటి 47 లక్షల రూపాయల కరెంటు పాడైపోయింది. 1982-83 లో రు. 1 కోటి 40 లక్షలు, 1983-84 జనవరి వరకు రు. 99 లక్షలు వరకూ నష్టపడ్డది. పెద్దలు రామచంద్రారెడ్డిగారు చెప్పినట్లుగానే నిఘా విభాగం డి. ఐ. జి. గారి ఆధ్వర్యంలో డిటెక్టు చేయడానికి, ఇంకా ఉధృతం చేయడానికి ప్రభుత్వానికి యెలాంటి సంశయము లేదు.

శ్రీ బి. సమ్మయ్య (పరకాల) :— ఈ ఫిల్ఫరేజ్ కేసులలో ఆఫీసర్సు ఇన్‌వాల్వ్‌మెంటు ఉన్నదని మంత్రిగారు ఒప్పుకున్నారు. ప్రతి సంవత్సరం ఆఫీసర్సు పెరిగిపోతున్నారు. మరి ఇటువంటిది మళ్ళీ పెరగకుండా ముందుజాగ్రత్త చర్యలు ఏమి తీసుకున్నారు? ఇంతవరకూ చేసినటువంటి ఆఫీసర్స్‌మీద ప్రభుత్వం తీసుకున్న చర్య ఏమిటి? రెండవది: ఈ ఫిల్ఫరేజిస్ యీ విధంగా డైరెక్టుగా కనెక్షను తీసుకుంటే మంత్రిగారు చూసికూడా యేమీ అనలేదు. పైగా ఇదిఅంతా సమాజంలో ఏదో మార్పు కావాలి అంటున్నారు. వారే యీమాట అంటే, మీ దగ్గరవున్న మంత్రిగారే సమాజం మీదే వదలిపెట్టారు. మేము మాత్రం సమాజాన్ని యెందుకు వదలకూడదు అనే అవకాశం ఉంది. మరియేమన్నా స్ట్రిక్ట్ ఇన్‌స్ట్రక్షన్సు.......

శ్రీ ఎన్. భాస్కరరావు :— వారు కూడా కొంతకాలం మంత్రిగా ఉన్నారు. వారుమాత్రం ఏం చేసారో అందరికీ తెలుసు. సమాజం అనేమాట ఏదో జనరల్‌గా అన్నది. అంతేగానీ ప్రభుత్వం యేమీ చేయలేక కాదు. దానిని గట్టిగా పట్టుదలతో చేసేదానికే విజిలెన్సు సెల్ పెట్టామని, దానిని యింకా ఉధృతం చేస్తామని చెప్పింది. ఆ విధంగా బాధ్యత స్వీకరించింది. ఈ ఆఫీసర్స్ విషయం, కొంతమందిని ట్రాన్స్‌ఫర్ చేయడం, కొంతమందిని సస్పెండు చేయడం, కొంతమందికి యితర పనిష్‌మెంట్సు యివ్వడం జరిగిందని నేను మనవిచేసాను.

శ్రీ బి. సమ్మయ్య :— నేను మంత్రిగా ఉన్నాను అని వారు నాపైన ఆరోపణ చేసారు.......

మిస్టర్ స్పీకర్ :— ఆరోపణ ఏమున్నది. అది నిజం కాదా? ఫర్దర్ నో సప్లిమెంటరీస్ ప్లీజ్.

శ్రీ వి. వి. నారాయణరెడ్డి (మార్కాపూర్) :— ఈ పిల్ఫరేజ్ కేసులో కర్నూలులో నున్న కాల్షియం కార్బైడ్ ఫ్యాక్టరీ కూడా ఏమన్నా ఉందా?

శ్రీ ఎన్. భాస్కరరావు :— అధ్యక్షా, దీనికి స్పెసిఫిక్ క్వశ్చన్ వేస్తే చెప్తాను.

శ్రీ ఎ. లోకేశ్వరరావు :— అధ్యక్షా, ఇప్పుడు ఈ దొంగతనం జరిగిన కేసులో ఎలక్ట్రిసిటీ బోర్డు అధికారులకు యేమన్నా సంబంధం ఉన్నదా? అలాంటివారిమీద ఏమన్నా చర్యలు తీసుకున్నారా?

శ్రీ ఎన్. భాస్కరరావు :— ఇంతకుముందు చెప్పాను, 46 మంది ఇన్వాల్వ్ అయ్యారు. వారిని ట్రాన్స్ఫర్ చేయడం, ఇతర పనిష్మెంట్సు ఇవ్వడం, ఇంకా ..తమందిమీద ఇన్వెస్టిగేషను చేయడం జరుగుతున్నదని.

Allotment Lands to Picket
Co-op. Society Secunderabad

93—

*2908 Q.— Dr. N. A. Krishna (Secunderbad, Contonment) :- Will the Minister for Revenue be pleased to state :

(a) the land that was allotted to the picket Co-operative Society No. 21159, picket, Laxminagar, Secunderabad: and

(b) the irregularrities committed by the society and the land left out?

న్యాయ మునిసిపల్ పరిపాలనాశాఖమంత్రి (శ్రీ వై. రామకృష్ణుడు) :- (ఎ, బి) ప్రభుత్వం సికింద్రాబాదులోని పికెట్ సహకార సంఘానికి ఏ భూమిని కేటాయించలేదు. సికింద్రాబాదు చక్లిగూడా లక్ష్మీనగర్‌లోని 13, 14, 24, 25, 26 సర్వే నెంబర్లు గల భూమిలో 4 ఎకరాల 90 గుంటల స్థలాన్ని కొనుగోలు చేసేందుకు శ్రీమతి కరీంఉన్నిసా బేగం తరఫున జనరల్ పవర్ ఆఫ్ అటార్నీగా ఉన్న శ్రీ ఆకుల నారాయణతో 20-7-1960 న ఆ సంఘం ఒక ఒప్పందం కుదుర్చుకునింది. 23-1-63 న తుది విక్రయ దస్తావేజు వ్రాసుకోవడం జరిగింది. కాని 20-7-1960 తేదీనాటి ఒప్పందం ప్రకారం కొనుగోలు చేసేందుకు అంగీకరించిన మొత్తం భూమిని ఆ సంఘంవారు కొనుగోలు చేయలేదు. 26వ సర్వే నెంబరులోని 3022 చ. గజాల భూమిని వదిలివేసి 17,652 చ. గజాల భూమి మాత్రమే కొన్నారు, ఒప్పందం విలువకంటే రు. 3,550 ల ఎక్కువ మొత్తాన్ని భూమి విక్రయందారుకు చెల్లించారు.

డా॥ ఎన్. ఏ. కృష్ణ :— ఆకుల నారాయణ యీ పికెట్ సంఘానికి భూమి అమ్మాడు. అగ్రిమెంటు చేసేటప్పుడు కానీ, రిజిస్ట్రేషను చేసేటప్పుడు కానీ 26 సర్వే

నెంబరు తీసేసి, వారి భార్యపేరుమీద పెట్టడం నిజమేనా? అలాంటప్పుడు ముత్యాలరావు గారు, అడ్వకేటు, ప్రాక్టీసింగ్ లాయరు ఆయన సొసైటీ భూమిని రాకుండా. డబ్బు కూడా యిచ్చి అనేక తప్పులు చేశాడు. He being a Member of the society, he cannot argue the case in the Court by himself. ఇప్పుడయితే సర్వే నెంబరు లాండని తీసుకున్నారు కాబట్టి, ఆ లాండును తిరిగి తీసుకుని, అతనిమీద ఏమైనా చర్య తీసుకుంటారా?

శ్రీ వై. రామకృష్ణుడు :— ఈ 26 సర్వే నెంబరులోని భూమి అంతకుముందు ఒప్పందంలో ఉండడం జరిగింది. కొనుగోలు సమయంలో కానీ, దస్తావేజు సమయంలో కానీ 26 సర్వే నంబరులోని భూమిని అక్వైర్ చేయడం ఆ భూమికి సంబంధించినంత వరకు తన భార్యపేరుమీద పెట్టడం జరిగింది. ప్రిలిమినరీ ఎంక్వయిరీ చేయడం, ఆర్డరు వేయడం జరిగింది. షోకాజ్ నోటీస్ కూడా యివ్వడం జరిగింది. ఏ భూమి అయితే 26 సర్వే నంబరు క్రింద వచ్చినదో ఆ భూమి అక్వైర్‌చేసి మిగతా అందరికీ యిస్తారా అని అడిగారు. తప్పకుండా దానికి సంబంధించినది కోర్టులో కేసు నడుస్తోంది. కేసు వెకేట్ అయినతర్వాత ఎక్వైర్ చేయడానికి ప్రయత్నంచేసి, తప్పకుండా మిగతావాళ్ళకి కూడా ఇవ్వడానికి ప్రయత్నం చేస్తాము.

Removal of huts belonging to poor in chendodu, Nellore District

94—

*2612-Q.— (L) — Sarvasri Nallapa Reddy Chandrasekhara Reddy (Venkatagiri), A. Janardhana Rao (Tekkali), T. Jaya Prakash (Terlam), K. Yerrannaidu (Harishandra Puram), S. Prabhakara Rao (Narasannapet), V.V. Narayana Reddy and M. Kasi Reddy :— Will the Minister for Revenue be pleased to state :

(a) the number of huts belonging to the poor which have been removed in Chendodu, Vakadu taluq, Nellore District ;

(b) the names of thepersons to whom pattas have been given·

(c) whether it is a faet that the rich people have constructed shops, Guest houses the reto let out the same; and

(d) whether it is a fact that lands have been assigned free of cost to the rich also by including them in the list of the poor?

రెవెన్యూ శాఖమంత్రి (శ్రీ పి. మహేంద్రనాథ్) :— (ఎ) అలాంటి ఫిర్యాదులు ప్రభుత్వానికి అందలేదు.

(బి) మొత్తం 339 మందికి పట్టా సర్టిఫికేట్లు పంపిణీ చేయడం జరిగింది.

(సి) నిజమే.

(డి) ఔనండీ. 37 మంది బీదవారు కానివారికి ఈ పట్టా సర్టిఫికేట్స్ ఇచ్చార

శ్రీ ఎన్. చంద్రశేఖర్‌రెడ్డి :— అధ్యక్షా, చందోడు అన్నది జనార్ధన్‌రెడ్డిగారి విద్యానగర్. పేదలకు సంబంధించిన గుడిసెలు యెన్ని తొలగించబడినాయి అంటే, అటువంటి ఫిర్యాదులు ప్రభుత్వానికి రాలేదని మంత్రిగారు చెప్పారు. 10 సంవత్సరాల నాడు అటువంటివి తొలగించబడినప్పుడు అప్పుడున్న రెవెన్యూబోర్డు మెంబర్ స్టే ఇచ్చినారు. ఇది రికార్డెడ్ ప్రూఫ్. మళ్ళీ జనార్ధన్‌రెడ్డి రెవెన్యూమంత్రి అయిన తరువాత పేదవారి నోళ్లుకొట్టి గుడిసెలు తొలగించి, ధనికులకు, ఆయన బంధువులకు, కుటుంబ సభ్యులకు పట్టాలు యివ్వడానికి ప్రయత్నం చేసినప్పుడు, ఇప్పుడు వున్న కలెక్టర్ స్టే యిచ్చారు. ఈ స్టేను కూడా ఖాతరుచేయకుండా మళ్ళీ తహసిల్దారును పిలిచి దబాయించి పట్టాలు యివ్వమన్నారు. కరణాన్ని పిలిచి వారు నిరుపేదలు అని సర్టిఫికేటు యివ్వమన్నారు. కరణం రెఫ్యూజ్ చేసినారు. కరణం సర్టిఫికేటు లేకుండానే తహసిల్దారుతో పట్టాలు యిప్పించినారు. ఇది రికార్డెడ్ ప్రూఫ్. కరణం సర్టిఫికేటు వుందో, లేదో రికార్డులలో చూడమనండి. వాళ్ల అందరిని తొలగించి లాటీలతో కొట్టించారు, పోలీసు స్టేషన్‌లో రిపోర్టు వుంది. పేదవారి గుడిసెలు తీసివేసారు. ధనికులు అక్కడ ఇండ్లు, బంగళాలు, గెస్టు హౌస్‌లు కట్టి అద్దెలకు యిచ్చినారు. దీనిమీద దర్యాప్తు చేస్తారా?

శ్రీ సి. మహేంద్రనాథ్ :— కలెక్టరుగారు నాకు యిచ్చిన రిపోర్టులో ఆ సమాచారం అందచేయలేదు. గౌరవ సభ్యులు చెప్పిన విషయాలు దృష్టిలో వుంచుకొని విచారణ చేయిస్తాను.

శ్రీ వసంత నాగేశ్వరరావు :— ఈ విషయం మంత్రిగారు ఒప్పుకున్నారు. అక్కడ దుకాణాలు కట్టుకున్నమాట వాస్తవమే. మనం పేదవారికి. ఏమి లేనివాళ్ళకు ప్రభుత్వ స్థలాలు యివ్వడం జరుగుతుంది. 5 సెంట్ల స్థలం యిస్తే, అందులో 80 వేలతో దుకాణాలు కట్టిస్తే ఆయన కడు పేదవాడా? ధనికుడా? ఒక ఎకరం 3 లక్షలతో కొని 70, 80 వేలతో షాపులు కట్టించుకునే స్థితి వున్నవారికి యివ్వడమంటే ప్రభుత్వం ధనం దుర్వినియోగం అయినట్లా, కాదా? ఏ భూమిని అయితే పేదవారికి యివ్వాలనుకున్నారో, ఆ భూమిని జమిందారులకు ప్రభుత్వం వారిచేత కేటాయించబడడం....

(At this stage, Sri K. Venkateswara Rao was seen rising to raise point of order)

మిస్టర్ స్పీకర్ :— నో పాయింటు ఆఫ్ ఆర్డర్.

Sri A. G. Krishna (Ibbrahimpatnam): — He cannot make a speech. Let him put a question.

Mr. Speaker :— Order, please.

(యింటర్రప్షన్)

Sri D. K. Samara Simha Reddy :— Time and again we have pointed out. Let them put supplementaries but let them not make a speech.

Mr. Speaker :— I cannot help it. You must correct it.

శ్రీ పి. మహేంద్రనాథ్ :— కలెక్టరు నివేదిక వచ్చినతరువాత తిరిగి యింకా విచారణ చేయవలసిన అవసరం వుంటే చేయిస్తాను.

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి :— ఫామిలీ ప్యూయెడ్ కాని, పెర్సనల్ ప్యూయెడ్ కాని దీనిని ఒక ఫోరమ్‌గా మార్చడం బాధాకరమైన విషయం. 1972 లో 39 మంది అర్హత లేనివారికి పట్టాలు యిచ్చారు అన్నారు మంత్రిగారు. 1972 లో అక్కడ సమితి ప్రెసిడెంటుగ్గాను, ఎం. ఎల్. ఎ గాను వున్నవారు ఎవరు? ఆ స్థానములో పేర్లు నాకు తెలియదు కాని అక్కడ చంద్రశేఖర్‌నగర్ కాలనీ, శ్రీనివాసనగర్ కాలనీ అవి రెండు కాలనీలు వెలిసినమాట వాస్తవమా? దీని విషయంలో విచారణ చేయించటానికి సిద్ధముగా వున్నారా?

శ్రీ పి. మహేంద్రనాథ్ :— ఇప్పుడు అందుబాటులో వున్న రికార్డును అనుసరించి 1972 లో సర్టిఫికేట్స్ ఇవ్వబడిన 339 మందికో 100 ప్లాట్స్ వశపరచుకొన్నారు. 1979 లో 69 మంది స్వాధీనపరచుకొన్నారు. ఈ రకముగా మొత్తము 149 మంది స్వాధీనపరచుకొన్నారు. 149 మందిలో ఇప్పుడు మనవిచేసినట్లు 21 మంది బీదలు కానివారు పట్టాలు పొంది ప్లాట్స్ స్వాధీనపరచుకొన్నవారిలో 16 మంది దుకాణాలు, 5 మంది నివాస గృహాలు కట్టుకొని వున్నారు. కొంతమంది కిరాయికి యిచ్చారు.

శ్రీ డి. కె. సమరసింహారెడ్డి :— 1972 లో పట్టాలు యిచ్చారు అన్నపుడు అప్పుడున్న సమితి ప్రెసిడెంటు, ఎం. ఎల్. ఎ. ఎవరు? చంద్రశేఖర్‌నగర్ కాలనీ అని, శ్రీనివాసనగర్ కాలనీ అని వెలిసినమాట వాస్తవం కాదా?

శ్రీ పి. మహేంద్రనాథ్ :— ఆ సమాచారం నా దగ్గర లేదు.

శ్రీ మహమ్మద్ రజబలి (సుజాత్‌నగర్) :— పట్టాలు యివ్వబడిన వ్యక్తుల పేర్లు ఏమిటి? 339 అని సంఖ్య చెబుతున్నారు మంత్రిగారు. పేర్లు చెబితే యెవరు ధనవంతులు, యెవరు కాదు అనేది తెలుస్తుంది. పేరు పెట్టకపోవడంవల్ల మిస్‌చీఫ్ జరిగింది. అనాడున్న అధికారులు డిజర్వింగ్ అవునా కాదా అని చూడకుండా పట్టాలు యివ్వడానికి కారణము ఏమిటి? వారిపైన తీసుకొన్న చర్య ఏమిటి? ఇప్పుడు సమాచారం తెప్పించుకొనడంలో పేర్లు అడిగారా? లేక సంఖ్య అడిగారా?

శ్రీ పి. మహేంద్రనాథ్ :— వారు కోరుతున్నట్లు తమరు ఆదేశించినట్లయితే పట్టిక సభావేదికముందు వుంచుతాను.

మిస్టర్ స్పీకర్ :— ఉంచండి.

శ్రీ మహమ్మద్ రజబలి :— పేర్లు అడిగారా? లేక సంఖ్యను అడిగారా?

శ్రీ పి. మహేంద్రనాథ్ :— పేర్లు అడిగాము. 339 మంది పేర్లు చదవమంటే చదువుతాను.

శ్రీ ఎస్. వెంకటరత్నం (గుంటూరు-2) :— పట్టాలు పొందటానికి అర్హత లేనివారికి 50 మందికి యిచ్చారు. అర్హత వున్నట్లుగా తహసిల్దారు తప్పుడు సమాచారం యిచ్చారా? మాకు వచ్చిన సమాచారం ప్రకారం యిచ్చినవారు మాజీమంత్రి జనార్దన రెడ్డి గారికి సంబంధించిన మనుష్యులా కాదా? దానిలో కట్టిన అతిథిగృహం వారికి సంబంధించినదేనా, కాదా? వీటిపై దర్యాప్తు జరిపిస్తారా?

శ్రీ పి. మహేంద్రనాథ్ :— జనార్దనరెడ్డిగారికి సంబంధించినవారు వున్నారో లేదో ఆ సమాచారం నా దగ్గర లేదు. కలెక్టరుగారు విచారణ జరుపుతున్నారు. ఆ విచారణ పూర్తిఅయిన తరువాత వివరాలు చెప్పగలము.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి :—ఇరెగ్యులర్ ఎసైన్‌మెంటు జరిగిన తరువాత దర్యాప్తు యెందుకు? ఇరెగ్యులర్ ఎసైన్‌మెంటు జరిగినప్పుడు ఎందుకు ఇప్పటిసరకూ కాన్సిల్ చేయలేదు? అలా యిచ్చినవారిని సస్పెండు చేయాలి. వెంటనే ఆ ఎసైన్‌మెంటును కాన్సిల్ చేయటానికి తీసుకున్న చర్యలేమిటి? తహసిల్దారు ముప్పయి రోజుల నోటీసు యిచ్చి కాన్సిల్ చేయవచ్చుకదా, అలా ఎందుకు చేయలేదు?

శ్రీ పి. మహేంద్రనాథ్ :— కలెక్టరుకు ఆదేశాలు ఇవ్వబడ్డాయి, రాఘవరెడ్డి గారు అడిగిన అన్నిటిని విచారించవలసిందిగా కలెక్టరును ఆదేశించడం జరిగింది. ఇంత వరకూ యెందుకు చర్యతీసుకోలేదంటే మా దృష్టికి ఇప్పుడే వచ్చింది. వచ్చినవెంటనే చర్యలు తీసుకుంటున్నాము.

శ్రీ ఎమ్. కిషన్‌రావు (సికింద్రాబాదు) :— దీనిలో ఇరెగ్యులారిటీస్ జరిగాయని మంత్రిగారు ఒప్పుకుంటున్నారు కనుక దీనికి ఒక టైమ్ లిమిట్‌పెట్టి అన్ని విషయాలు బయటపెట్టటానికి ప్రభుత్వం సిద్ధంగా వున్నదా? అలాంటి హామీ మంత్రిగారు యిస్తారా?

శ్రీ పి. మహేంద్రనాథ్ :— మూడు మాసాలలోగా ఈ కార్యక్రమాన్ని పూర్తి చేస్తాము.

శ్రీ ఎన్. చంద్రశేఖరరెడ్డి :— మా మీద కొన్ని అభియోగాలు చేశారు. అపోజిషన్ పార్టీ లీడర్ మదన్‌మోహన్ గారితో పన్ మ్యాన్ కమీషన్ వేసి విచారణ జరిపించండి. మేము ఋజువు చేయకపోతే నేను రాజీనామా చేస్తాను. వారిచ్చింది తప్పు ఋజువు అయితే ఏం చేస్తారో చెప్పమనండి.

(యింటరప్షన్స్)

Mr. Speaker :— What is this confusion ?

Sri S. Jaipal Reddy (Kalvakurthy) :— I do not what to make the confusion worse confounded by putting another supplementary question. What I wanted to point out in respect of this Question is that our Hon'ble Speaker is very generous. During the last Session also we have discussed about this. The question is

remaining un-exhausted. One remedy provided is that the Members so interested can table a notice for half an hour discussion. We have been discussion about this since half an hour.

కుమారి టి. వెంకటరత్నం (చీపురుపల్లి) :— అధ్యక్షా, దీనిపై అరగంట చర్చకు అనుమతి ఇవ్వండి.

మిస్టర్ స్పీకర్ :— మీరు నోటీసు ఇవ్వండి.

Implementation of Three Language Formula in Educational Institution

95—

*2655 Q.— Sarvasri Vasantha Nageshwara Rao, Kandula Nagarjuna Reddy (Kumbam), V. V. Narayana Reddy, M. Ramachandra Reddy (Kamalapur) :— Will the Minister for Education be pleased to state :

(a) whether the Government propose to implement the three language formula in the educational institutions in the State ; and

(b) if so, the particulars thereof ?

Minister for Education (Sri P. Ananda Gajapathi Raju) :— (a) Yes, Sir. The Scheme is already being implemented in the State.

(b) i) Teaching of mother tongue or regional language shall start from Class I and extend upto Class X.

ii) Teaching of English shall start from Class V and extend upto Class X.

iii) Teaching of Hindi as Second Language shall start from Class VI and extend upto Class X.

శ్రీ వసంత నాగేశ్వరరావు :— మంత్రిగారు చెప్పిన పద్ధతి రాష్ట్రంలోని అన్ని పాఠశాలలలో అమలు జరుపబడుతున్నదా ? ఇతర రాష్ట్రాలలో వెళ్ళే విద్యార్థులకు, వారి భవిష్యత్తు దెబ్బతినకుండా కేంద్ర ప్రభుత్వం ఏదైనా ప్రయత్నం చేస్తోందా ?

Sri P. Ananda Gajapathi Raju :— Definitely the Three Language Formula is a very advantageous formula because it not only makes compulsory to study Telugu from Class I to X, but also makes possible for our students to go to other States. It is in consonence with National integration.

శ్రీ కె. నాగయ్య :— అధ్యక్షా, కాన్వెంటు స్కూల్సులో, పబ్లిక్ స్కూల్సులో ఈ త్రిభాషా సూత్రం అమలు జరుపబడుతున్నదా ?

Sri P. Ananda Gajapathi Raju :— Some of the Convent Schools are not receiving any Grant-in-Aid from the State. They

are not receiving and financial benefit. They are in turn opting for Central Syllabus. Still we will try to see that they will also implement Telugu from Class I to X.

శ్రీ కె. నాగార్జునరెడ్డి :— వారికి ఎయిడ్ ఇవ్వడంలేదని చెప్పారు. అవి అమలు చేయనప్పుడు వాటి రికగ్నిషన్ కాన్సిల్ చేయవచ్చుకదా ? Cannot be cancel their recognition ?

Sri P. Ananda Gajapathi Raju :— We will try to see that from Class I to X, it is implemented.

Sri S. Jaipal Reddy :— Whether it has been brought to the notice of the Government by the various Study Committee Reports that the Three Language Formula in this country more particularly in our State has been in effect reduced to one language formula to learn Telugu alone. Whether in view of this. the Government would take steps to see that the component of English teaching and Hindi teaching is further strengthened ? What are the specific steps, the Government are contemplating in this regard ?

Sri P. Ananda Gajapathi Raju :— As the Hon'ble Member mentioned that the Three Language Formula should be strengthened and the English and Hindi languages should be strengthened' definitely we will examine these opinions and take necessary action.

Reorgination of Directorates of Education

96—

*2586 Q.— Sarvasri Y. S. Rajasekhara Reddy (Pulivendla) and M. Venkaiah Naidu (Udayagiri) :— Will the Minister for Education be pleased to state :

(a) whether there is any proposal to reorganise the Directorate of Education to minimise the expenditure and rationalise the administration ; and

(b) if so, the action taken in this regard ?

Sri P. Ananda Gajapathi Raju :— (a) No, Sir.,

(b) Does not arise.

డాక్టరు వై. ఎస్. రాజశేఖరరెడ్డి :— అధ్యక్షా, రీ ఆర్గనైజేషను ప్రపోజల్సు— హయ్యర్ ఎడ్యుకేషను, సెకండరీ ఎడ్యుకేషను రీజినలైజ్ చేయాలని, రీజినల్ హెడ్ క్వార్టర్సు పెట్టాలని ప్రపోజల్సు వుండినవి. దానిప్రకారం పెట్టడం ఇరిగింది. రీజినల్ జాయింటు డైరెక్టర్సును క్రియేట్ చేయడం, ముఖ్యంగా సెకండరీ ఎడ్యుకేషనులో ఇం[illegible] వరకు రీజినల్ జాయింటు డైరెక్టర్సు పోస్టును ఫిలప్ చేయలేదు. పోతే రీజిన[illegible] జాయింటు డైరెక్టర్సును వేసినచోట అక్కడక్కడ కూడా స్టాఫ్‌ను పూర్తిగా ఇవ్వకుం[illegible] అక్కడ వున్న డి. ఇ. ఓ. స్టాఫ్‌ను డిప్యూటేషనుమీద ఇచ్చి ఏ విధమైనటువంటి ఫ[illegible] జరగకుండా చేస్తున్నారు. హైదరాబాదు లెవలు వరకు చాలా విషయాలు రాకుం[illegible]

రీజినల్ హెడ్‌క్వార్టర్సులో సెటిల్ చేయాలనే ఉద్దేశముతో డీసెంట్రలైజ్ చేయడం జరిగింది, కాని ఇన్ ఎఫెక్టు పని జరగడంలేదు. రీజినల్ జాయింటు డైరెక్టరు పోస్టులను మరి స్టాఫ్‌ను ఫిలప్ చేయడానికి తగుచర్య తీసుకుంటారా ?

Sri P. Ananda Gajapathi Raju :—Regarding the appointment of the Regional Joint Director, definitely, this matter has to be decided by the Departmental Promotion Committee. We will see that it is done earlier If any other vacancies are there, we shall see that they are also filled up.

Misappropriation of funds by the Degree College Committee, Narasannapet

97—

*2613-(P)-Q.— Sarvasri P. Prabhakara Rao and K. Yerrannaidu :— Will the Minister for Education be pleased to state :

(a) whether it has been brought to the notice of the Government that the Degree College Committee, Narasannapet has misappropriated the funds during 1981–83 ;

(b) whether the Government can recover the amount from the members of the committee, if the mis-appropriation is proved ; and

(c) whether the Government will take action against those who are causing hindrance to the development of the college ?

Sri P. Ananda Gajapathi Raju :— (a) No Sir.

(b) Doest not arise.

(c) Does not arise.

శ్రీ కె. ఎర్రంనాయుడు :— అధ్యక్షా, నరసన్నపేట డిగ్రీ కాలేజి 1981 లో స్టార్టుచేయడం జరిగింది. అప్పటి కాలేజి కమిటీవారు సుమారు 4 లక్షల పైచిలుకు డొనేషన్సు కలక్టుచేసి ప్రభుత్వానికి రెండు లక్షలు డిపాజిటు చేయడం జరిగింది. 1981 నుండి 83 సంవత్సరము వరకు ఆ కాలేజి కమిటి ప్రెసిడెంట్సు ఎవరు ? ప్రభుత్వానికి ఎటువంటి రిపోర్టు రాలేదని చెప్పారు. అప్పటి స్థానిక ఎం. ఎల్. ఎ. ప్రభాకరరావు గారు రిజిస్టర్డు పోస్టులో పంపించడం జరిగింది. ఇప్పుడైనా ఆ ఆరోపణలు రుజువు అయితే వెంటనే ఆ ఎమౌంటును రాబట్టడానికి యేమైనా చర్యలు తీసుకుంటారా ?

Sri P. Ananda Gajapathi Raju :— In this College an amount of Rs. 3.15,540 was collected upto July, 1983 out of which Rs. 2,35,000 was credited to the Corpus fund. The amount has been utilised for the purchase of furniture, etc. There has also been audit. An Audit Committee has been formed in the College. If there is any irregularity or any mis-appropriation, if the Hon'ble Member brings it to our notice, we will take action.

Supply of Nylon Thread on Subsidised rates to Inland Fishermen in Srikakulam District

98—

*2142 Q.— Sarvasri Majji Narayana Rao (Sompeta), Jalagam Prasad Rao (Sattupalli), P. Rajam, A. G. Krishna and K. Nagarjuna Reddy (Narella) :— Will the Minister for Agriculture and Co-operation be pleased to state :

(a) whether it is a fact that the Government have decided to supply nylon thread on subsidiaed rates to the Inland Fishermen in Srikakulam District through G. O. Ms. No. 67, Forests & Rural Development (Fish. II) Department, dated 24-2-1982 ;

(b) whether it is also a fact than an amount of Rs. 50,000/- has been released for the said purpose, through the Andhra Pradesh Fisheries Central Co-operative Society at Kakinada ;

(c) whether it has been brought to the notice to the Government as to how the said amount was spent by them ; and

(d) if so, the action taken by the Government.

వ్యవసాయ, సహకార శాఖమంత్రి (శ్రీ కె. జానారెడ్డి :- అధ్యక్షా. (ఎ) నిజమే. (బి) అవునండి.

(సి) అండ్ (డి) 7 మెరిన్ ఫిషర్‌మెన్ కోఆపరేటివ్ సొసైటీస్‌నుండి 378 మందిని, 18 యిన్‌లాండు ఫిషర్‌మెన్ కోఆపరేటివ్ సొసైటిస్ నుండి 125 మందిని ఎంపికచేసి, 309 మందికి మరి 105 మందికి యిప్పటివరకు సబ్సిడి పంపిణీ చేయడం జరిగింది.

శ్రీ ఎ. జి. కృష్ణ :— సబ్సిడి పంపిణీ చేయడంలో అవకతవకలు జరిగాయని తెలిసింది. మంత్రిగారు దాని గురించి చెప్పలేదు. ఒకవేళ అవకతవకలు జరిగినట్లయితే వారిపైన మంత్రిగారు ఏమి చర్య తీసుకుంటున్నారు ?

శ్రీ కె. జానారెడ్డి :— ఇందులో అవకతవకలు జరిగాయా అని ప్రశ్నలో అడుగ లేదు. డబ్బు యిచ్చినమాట వాస్తవమా. ఏ విధంగా జరిగింది అడి. మా దృష్టికి ఆ విధానం వచ్చిందా అంటే యిచ్చామనేమాట వాస్తవం. జరిగినటువంటి [illegible] యిది. యీ విధంగా పంపిణీ జరిగిందని చెప్పడం జరిగింది. అవకతవకలు [illegible] విశేషాలు వుంటే వెంటనే పరిశీలించి చర్య తీసుకోవడం జరుగుతుంది.

శ్రీ ఎ. జి. కృష్ణ :— ఏ విధంగా ఆ మొత్తాన్ని ఖర్చుపెట్టారో [illegible] చెప్పలేదు.

శ్రీ కె. జానారెడ్డి :— 50 వేల రూపాయలు ఆ జిల్లాకు కే[illegible] దానిలో నుండి యీ సంఘాలనుండి యింతమందిని అని ఎంపికచేయడం. ఎంపిక [illegible]

L. A. Q. Postponed from 30-8-1983

Allotment of Land to Journalists at Jubilee Hills

131—

*1226 Q.— Sarvasri Md. Rajab Ali, B. Bhupati Rao (Palair) G. Mallesh (Arifabad), V. Abbaiah (Burgumpahad) and Gangineni Venkateswara Rao (Vinukonda) :— Will the Minister for Revenue be pleased to state :

(a) whether it is a fact that the Government have alloted an extent of 25 acres of land to the Journalists at Jubilee Hills along with legislators and film industry people ;

(b) If so, the details i.e. G; O., Survey Number and alloted plot numbers etc. ;

(c) nid they pay the cost of land ;

(d) whether the Government handed over the possession of the land to them ; and

(e) if not, the reasons therefor ?

రెవెన్యూ శాఖామాత్యులు (శ్రీ పి. మహేంద్రనాధ్) :— (ఎ) వాస్తవమేనండి.

(బి) జి. ఓ. నంబరు 41, తేదీ 9-3-1979, సర్వే నంబరు 102/1, గ్రామం హకింపేట, తాలూకా గోల్కొండ, ప్లాట్ నంబరు 1856 నుండి 1870 వరకు, 1883 నుండి 1889 వరకు,

(సి) చెల్లించినారండి.

(డి) స్వాధీనం పరచిందండి.

(ఇ) ఉత్పన్నం కాదు,

శ్రీ ఎన్, రాఘవరెడ్డి :— ఇప్పుడు భూమిని వీరికి స్వాధీనం చేసినామని మంత్రి గారు అన్నారు. స్వాధీనం చేసింద్రు. వారు ధర చెల్లించినారు. అన్నీ అయిన తరువాత యీ బ్యూరో ఆఫ్ ఎకనమిక్స్‌కు సంబంధించిన కొంతమంది ఉద్యోగస్థులు ఈ భూమిని మాకు రిజిష్టరు చేసినారని, మాకు ప్రభుత్వం యిచ్చిందని ఆక్షేపిస్తున్నారు. అది యెంత వరకు నిజం? అటువంటిది యేమైనా మీరు చేసినారా? చేస్తే యిప్పటికయినా దానిని ఉపసంహరించుకుంటారా? ఇద్దరికే యిచ్చేపద్ధతి యేమిటి? ఇది యెందుకు జరుగుతున్నది?

శ్రీ పి. మహేంద్రనాధ్ :— ఇందులో ఏమీ లేదు, జూబ్లీ హిల్స్ సొసైటీవారి రిట్ పిటీషనువల్ల 25-10-1984 న ఒక స్టే ఆర్డరు హైకోర్టు యిచ్చింది. అందువల్ల కొన్ని యిబ్బందులు వచ్చినాయి.

శ్రీ ఎస్. జయపాల్‌రెడ్డి :- 1981 లో యిదే ప్లాట్‌లో జర్నలిస్టులకు యిచ్చినటువంటి ఆ సంబంధించిన ప్లాట్‌లో, బ్యూరో ఆఫ్ స్టేటిస్టిక్స్ అండ్ ఎకనమిక్స్

ఎంప్లాయీస్‌కు సొసైటీ ద్వారా 10 ఎకరములు ఇచ్చినమాట వాస్తవమేనా? అందుచేత ఈ జర్నలిస్టులకు యిచ్చిన ప్లాట్ వారికి యిచ్చిన ప్లాట్‌వల్ల వినాసం యేర్పడిన మాట వాస్తవమా? ఆ బ్యూరో ఆఫ్ ఎకనమిక్స్ ఎంప్లాయీస్ సొసైటీ డబ్బుకట్టని మాట నిజమేనా? అట్లా అయితే యీ జి.ఓ. ను విత్‌డ్రా చేసుకొని ఆ ఎంప్లాయీస్‌కు మరో దగ్గర యిస్తే యీ వివాదం పరిష్కారం అవుతుంది కదా? ఈ వివాదం ప్రభుత్వం దృష్టికి వచ్చిందా?

శ్రీ పి. మహేంద్రనాథ్ :— ఈ భూమి మొత్తము 1898 ఎకరాలు మొదలు ఆ సొసైటికి ప్రభుత్వము యివ్వడం జరిగింది. తరువాత వారు మూడు బ్లాకులలో ఈ భూమిని పంచారు. రెండు బ్లాకులవరకు పరిమితం అయింది. అర్బన్ ల్యాండు సీలింగు వచ్చిన తరువాత, ఇది సర్‌ప్లస్ ల్యాండుగా తేలింది. సర్‌ప్లస్ ల్యాండుగా తేలినపుడు

For Journalists Society
Film Co-operative Society
Legislature Cooperative Housing Society
Nandagiri Co-operative Friends Society
Deccan Medical Centre
Bureau of Statistics & Economics Co-operatice Housing Society

మొత్తము 225 ఎకరాల భూమిని యివ్వడం జరిగింది. హైకోర్టులో వేసిన రిట్‌లో ఏమి చేశారంటే, ప్రభుత్వము వారు ఈ భూమిని సర్‌ప్లస్ ల్యాండుక్రింద ఇతరులకు పంచబోతున్నారు, కనుక వారిని పంచకుండా మీరు నిషేదించవలసిందని వారు హైకోర్టు అడిగారు. కమిక హైకోర్టువారు ప్రభుత్వాన్ని నిషేదిస్తూ ఒక స్టే ఇచ్చారు. ఆ స్టే వల్ల శాసనపరమైన ఇబ్బంది వచ్చింది.

శ్రీ ఎస్. జయపాల్‌రెడ్డి :— మేము అడిగిన ప్రశ్న వేరు. మంత్రిగారి సమాధానము వేరు. మంత్రిగారు హైకోర్టు నుండి ఈ సీలింగ్ ఆక్టు అసలు దరిమిలా ఏర్పడిన పరిస్థితి గురించి చెప్పారు. మేము అడిగింది. ఏమిటంటే జర్నలిస్టులకు మీరు ఒక కాలనీ యిచ్చారు. వారు డబ్బు కట్టారు. వారికి ప్లాట్ అలాట్ చేశారు, పొసెషన్ కూడా యిచ్చారు. ఆ తరువాత అదే ప్లాటును బ్యూరో ఆఫ్ ఏకనామిక్స్ ఎండ్ స్టాటిస్టిక్స్ ఎంప్లాయీస్ కోపరేటివ్ హౌస్ బిల్డింగు సొసైటీవారు కోరుతున్నారు. దేని ఆధారంగా వారికి కూడా అదే ప్రదేశములో ప్లాట్ ఇచ్చారో లేదో తెలియదు గాని, 1981 లో ఒక జి. ఒ, ఇస్యూ చేశారు. దానివలన ఈ వివాదం ఏర్పడింది. వారు ఇంకా డబ్బు కట్టలేదు. కాబట్టి ఒకవేళ తప్పిదారినా, ఏ కారణం చేతనైనా జర్నలిస్టులకు యిచ్చిన కాలనీనే మీరు వారికిస్తే, ఆ 1981 జి.ఓ.ను విత్‌డ్రాచేసి, వారికి యింకో ప్లాట్ ఇస్తారా? ఈ వివాదాన్ని పరిష్కరిస్తారా?

శ్రీ పి. మహేంద్రనాథ్ :— ఇపుడే మనవి చేసినట్లుగా, ప్రభుత్వమువారు భూమిని వారికి స్వాధీనం చేశారు. ఇపుడు మేము వారికి స్వాధీనం చేయవలసింది ఏమీ లేదు. వారి స్వాధీనంలోనే వుంది. మరి హైకోర్టు ఈనాడు ఒక ఆదేశము యిచ్చింది; ప్రభుత్వానికి. ప్రభుత్వము మౌనంగా వుంది. వారు. ఇతరులకు ఏమైనా యిచ్చారా అని అంటున్నారు, ఇతరులకు ఇచ్చే సమస్యే ఇక్కడ ఉత్పన్నము కానేకాదు.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి :— ముందుగా 10-15 ఎకరాలు మొత్తము 25 ఎకరాలు జర్నలిస్టులకు యిచ్చాము, డబ్బు కట్టారని చెబుతున్నారు. అదేవిధంగా బ్యూరో ఆఫ్ ఎకనామిక్స్ ఎండ్ స్టాటిస్టిక్స్ ఆఫీసు ఉద్యోగస్తులకు భూమిని ఇచ్చాము 200 ఎకరాలలో అని అంటున్నారు. వారేమంటున్నారంటే ఇదే భూమిని మాకు ఇచ్చారని వారు పోయి స్టే తెచ్చారు. వారికిచ్చిన భూమి ఎక్కడుంది? మీరు డిమార్కేట్ చేసి చూపించవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వముమీద వుందా లేదా? మేము ఇచ్చాను, మాకేమీ సంబంధము లేదని అంటున్నారు. ఆ విధంగా డిమార్కేట్ చేసి, మీరు చూపించినపుడు సమస్యే రాదు.

శ్రీ పి. మహేంద్రనాథ్ :— వారికి స్వాధీనపరచామంటే, డిమార్కేట్ చేసే స్వాధీనపరచాము.

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి :— 15 ఎకరాలు ఒక బిట్, 10 ఎకరాలు ఒక బిట్ క్రింద దీనిలో లేఔట్‌తోబాటు అప్రూవ్ అయిన మాట వాస్తవమా? దానితోబాటు దాదాపు 6 లక్షల రూపాయలు జర్నలిస్టుల కాలనీనుంచి ఖర్చుచేసి, డెవలెప్‌చేసినమాట వాస్తవమా ఇపుడు మంత్రిగారు హైకోర్టునుండి స్టే వచ్చిందని అంటున్నారు. ఇంజెక్షన్ ఆర్డర్ అని అంటున్నారు. అది స్టేనా లేక ఇంజెక్షన్ ఆర్డరా? ఈ భూమికి, ఆ భూమికి వున్నటువంటి సంబంధము ఏమి?

శ్రీ పి. మహేంద్రనాథ్ :— వివాదం వారిద్దరి మధ్యనే వుంది. మమ్మలను సాంప్రదాయంగా పార్టీగా చేశారు.

మిస్టర్ స్పీకర్ :— జర్నలిస్టులకు పొసెషన్ యిచ్చామని, భూమి ఇచ్చామని అన్నారు. వారు ఎవరో వచ్చి క్లెయిమ్ చేస్తున్నారు. దానికి ప్రభుత్వమువారు ఏమిచేస్తారు? Suppose land is given to you and somebody is claiming for it, then what can you do in the matter?

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి :— మాక్వశ్చన్ స్పెసిఫిక్‌గా వుంది. Already possession has been delivered. Lay out has been approved and the development work also has taken place. After completing all these things where is the necessity

(Interruptions)

Mr. Speaker :— Somebody is claiming in the high court.

Sri D.K. Samarasimha Reddy :— That is the reason why I asked whether it is an injuction or stay. The Minister said it si

stay. Is not infructuous stay? Why not you direct the officers to go ahead with the construction of the work? Don't put any spokes in it.

Mr. Speaker :— What is the nature of the stay?

శ్రీ డి.కె. సమసింహారెడ్డి :— స్టే అంటే ఎలాసరిపోతుంది అధ్యక్షా, ఇంజెక్షన్ ఆర్డరా? స్టేనా?

శ్రీ ఎస్. జయపాల్‌రెడ్డి :— ఇది వారిద్దరిమధ్య ఏర్పడిన ప్రయివేటు డిస్‌ప్యూట్ కాదు. అంటే జర్నలిస్టు సొసైటీది, ఆ ఎంప్లాయీస్ సొసైటీది ప్రయివేటు డిస్‌ప్యూట్ కాదు. ప్రభుత్వమిచ్చిన జి.ఓ. వలన ఈ డిస్‌ప్యూట్ వచ్చింది. జర్నలిస్టులకు మొదట భూమిని యిచ్చారు. కనుక, ఒకవేళ ఈ జి.ఓ. వలనే వివాదం ఏర్పడినట్లయితే వారిద్దరిని కోర్టుపాలు చేసే బదులు, ప్రభుత్వము జోక్యము కలుగజేసుకొని, చొరవ తీసుకొని, ఎవరి భూమి వారికి ఎందుకు డిమార్కేట్ చేయరు? ఏవిధంగానైతే జర్నలిస్టులకు డిమార్కేట్ చేశారో అదేవిధంగా ఎంప్లాయీస్‌కుకూడా డిమార్కేట్ చేయమని అడుగుతున్నాము,

శ్రీ పి. మహేంద్రనాథ్ :— అలాంటి వివరణ యివ్వడానికి ప్రభుత్వానికి ఆక్షేపణలేదు. గౌరవసభ్యులు సమరసింహారెడ్డిగారు చెప్పినట్లుగా మా వాదనకూడా అదే. మేము భూమిని స్వాధీనము చేశాము, మీరు డబ్బు చెల్లించారు. మీ స్వాధీనతలో మీరు వున్నట్లయితే, మరి ఈ వాదన ఏమిటి? స్టే ఇన్‌ఫ్రక్చ్యువస్ అని వారంటున్నారు. ఆ మాట హైకోర్టులో చెప్పవచ్చు.

Mr. Speaker :— That you can raise in the court. If the stay is infructuous you can vacate it in the court.

శ్రీ మొహమ్మద్ రజబ్ ఆలీ:— మంత్రిగారు చెప్పినట్లు ఎవరిభూమి వారిదగ్గర వుంటే వివాదం ఏమిటని అన్నారు. ప్రభుత్వ ఆదేశాల మేరకు 19-11-1982న వారి తహసిల్దారే వెళ్ళి భూమిని డీమార్కేట్ చేసి, ఆ భూమి ప్లాటుమీదికి వెళ్ళి, జర్నలిస్టులకు స్వాధీనము చేసినట్లుగా పంచనామా చేశారు. అది రికార్డులో కూడా వుంది. అది అయినపుడు వారిచేతికి భూమిని యిచ్చినట్లే. ఆ స్టేటస్కోను నిలబెట్టడానికి యిపుడు వచ్చిన వివాదంలో హైకోర్టు ఇంజెక్షన్ గాని, స్టే గాని. ఎవరిది వారికే ఇవ్వండి. ఎందుకంటే మీకు భూమి వుంది, నెంబర్లు, వివరాలు వున్నాయి, కాస్త సావధానంగా చూస్తే తేలుతుంది. చాటలో తవుడుపోసి, కుక్కల కొట్లాటలాగా కాకుండా, దీన్ని ప్రభుత్వం ఫాలోఅప్ యాక్షన్ కొరకు, ఇపుడు జయపాల్‌రెడ్డిగారు చెప్పినట్లు, దీన్ని కాస్త ఆచరణలో ఈ వివాదాన్ని పరిష్కరిస్తే తొందరగా తేలిపోతుంది. ఛీఫ్‌సెక్ర్యూ సెక్రటరీ ద్వారా దీన్ని పరిష్కారము చేస్తే తొందరగా అయిపోతుంది. మీ ఛేంబరులో మీటింగు పెట్టండి,

మిస్టర్ స్పీకర్ :— కూర్చోండి. (తలపూవుతూ)

శ్రీ కె. వెంకటేశ్వరరావు :— జర్నలిస్టులకు కాలనీ శపరేటుగా వుంది. బ్యూరో ఆఫ్ ఎకనామిక్స్ అండ్ స్టాటిస్టిక్స్ ఎంప్లాయీస్ కోఆపరేటివ్ హౌస్ బిల్డింగ్ సొసైటీ వాళ్ళకు కూడా శపరేటుగా జి. ఓ. ద్వారా ల్యాండ్ ఎలాట్ చేశారు. ఎలాట్ చేసిన ల్యాండ్ డీమార్కేట్ వీళ్ళకోసం చేశారు. వీళ్ళకు డీమార్కేట్ చేసిన పీసాఫ్ ల్యాండ్ డిఫరెంటుగా వుంది. జర్నలిస్టులకు డీమార్కేట్ చేసింది డిఫరెంటుగా వుంది. డిస్ప్యూట్‌కు ఆస్కారమే లేదు వాస్తవంగా. అయినా వ్యవహారము కోర్టుకు వెళ్ళింది. స్టే తెచ్చారు, ప్రభుత్వమువారు ప్రత్యేకంగా శ్రద్ధ తీసుకొని, ఉభయులపట్ల తమకు సానుభూతి వుంటే ఔటాఫ్ ది కోర్టువెళ్లి ఈ వ్యవహారాన్ని పరిష్కరించేదానికి ఎందుకు ప్రయత్నము చేయకూడదు? దయచేసి, ఇపుడయినా ఇనిషియేటివ్ తీసుకొంటారా?

శ్రీ పి. మహేంద్రనాథ్ :— గవర్నమెంటు అందులో ఒక పార్టీ. కాబట్టి వివరణ గవర్నమెంటు పక్షాన యివ్వవచ్చు. ప్రభుత్వం యీ విషయంలో తనఅంతట తానుగా ఇనీషియేటివ్ తీసుకోవలసిన అవసరం లేదు. ప్రభుత్వపక్షాన యివ్వవలసిన సహాయం ఆ పార్టీకి యివ్వవచ్చును.

మిస్టర్ స్పీకర్ :— గవర్నమెంటు లాండు యిచ్చారు. అయినా వారు తగాదా పడుతున్నారు. వానికి గవర్నమెంటు ఏమి చేస్తారు?

Sri S. Jaipal Reddy :— Sir, in spite of persistant and repeated questions, the communication gap exists between us and the Minister. This can only be bridged with officials attending a meeting at your chamber. That issue can be solved. ఒక చిన్న మీటింగు రెవిన్యూ సెక్రటరీగారు, మంత్రిగారి సమక్షంలో జరిపించే ఏర్పాటు చేస్తే యీ సమస్య సాల్వ్ చేసుకోవచ్చును.

Mr. Speaker :— Provided that other parties agree otherwise how can you solve?

Sri S. Jaipal Reddy :— Government is the absolute owner of the land. It is Government to decide, So, Sir, you please try to arrange such a meeting.

మిస్టర్ స్పీకర్ :— ఆ లాండు ప్రభుత్వం లాండ్. అది ఓనర్స్‌కు స్వాధీనం చేసారుకదా? రెండుపార్టీల మధ్య గవర్నమెంటు ఏమైనా యిందులో మీడియేట్ చేస్తుందా?

శ్రీ పి. మహేంద్రనాథ్ :— ప్రభుత్వం తన బాధ్యతను పూర్తిగా గుర్తించింది. తనవంతు బాధ్యత నెరవేర్చడానికి ప్రభుత్వం తాను చేయవలసినదంతా చేస్తున్నది. ఏ రూపంలోనూ ఎవరికి హాని, నష్టం జరగకూడదని ప్రభుత్వం భావిస్తున్నది, జర్నలిస్టులకు ఆ భూమిని యివ్వడానికి ప్రభుత్వం చేయవలసినదంతా చేస్తున్నది. గౌరవ సభ్యులు సమరసింహారెడ్డిగారు చెప్పినట్లు వాస్తవంగా జర్నలిస్టుపక్షాన జరిగే వాదనలో స్టే ఇన్‌ఫ్లట్యుయేషన్ అని హైకోర్టుకు చెప్పవలసిన బాధ్యత ఆ పక్షాలపైన ఉంది. ఆ బాధ్యతను వదలి ఛాంబరులో మీటింగు ఎందుకు?

శ్రీ ఎస్. జయపాల్‌రెడ్డి :— మంత్రిగారు నేను ప్రపోజ్ చేసిన మీటింగు విషయం చెప్పలేదు.

మిస్టర్ స్పీకర్ :— ఆయన ఒప్పుకోవడంలేదు. నేను ఏమి చేయను.

శ్రీ మహమ్మద్ రజబాలి :— ఆ భూమిని కలెక్టరు వెళ్ళి చూచి వచ్చారు. దీనికి సంబంధించిన పార్టీకూడా యీ విషయంలో డబ్బు ఖర్చుపెట్టి కోర్టుకు వెళ్ళారు.

శ్రీ ఎస్. జయపాల్‌రెడ్డి :— లెజిస్లేటర్స్‌తో, రెవిన్యూ సెక్రటరీ గారితో. మంత్రిగారు యీ విషయంతో మీటింగు పెడితే అన్ని విషయాలు పరిష్కారం అవుతాయని నా అభిప్రాయం.

శ్రీ పి. మహేంద్రనాథ్ :— జర్నలిస్టు సొసైటీవారు గవర్నమెంటు పక్షాన ఎలాంటి సహాయం కోరినా అందిస్తాము.

MATTER UNDER RULE 329

re : Lack of proper facilities and sufficient teaching staff in the Urdu Medium School, Amberpet, Hyderabad.

Sri Mohd. Amanullah Khan (Chandrayanagutta) :— Sir, ther is an Upper Primary School in Amberpet which is being run fror the last 40 years but from the last five years, there is no staff. Onl two teachers are working. The building is very old and is in dilapi dated condition. Only there are two rooms and the roofs of thos rooms are also in a very bad dilapidated condition. Adding to thi there is no electricity — no water supply. There is no furnitu even. All the students are facing so much of trouble and their live are in very dangerous condition. That is why, we wanted that tl Education Minister should inspect that school, In old city al there are some schools which are run in the same condition. The are no teachers in adequate number, No proper furniture is prov ded there. There is no proper teaching staff. Sir, specially I wou like to mention that the Amberpet school is in a very bad and po condition. That is why we want that the Minister for Educati should inspect that school and take necessary, immediate action.

Sri P. Ananda Gajapathi Raju:— Sir, the Government Upp Primary School, Amberpet is running in a private building, beari No. 2-3-18, Amberpet Road, since a long time. The strength the school is a little more than 500 — with two sections in Ist a IInd classes and with single sections from III to VI classes. Th are six sanctioned SGBT posts and 2 B.Ed., Assistants includi

the post of Head-Master. The post of Head-Master is vacant, due to retirement of the previous Head-Master. Sri S. A. Jaleel and the orders to fill in the post of Head-Master have been passed. The second B.Ed., Assistant has to be kept incharge of the post of the Head-master.

With regard to the accommodation, the building is a private building. The rent is paid at the rate of Rs. 75/- per month. This building is in dilapidated condition and the owner is not taking up the repairs and asking them for vacation of the building. He has also filed an Eviction suit in the Rent Controller's Court. There is no other suitable building available in the locality. As such the school could not be shifted to any other building and it is run in the safer portion of the building. Besides this safer portion, temporary sheds were raised by the Parents' Committee in the open space of the building and the classes are run there. In view of the above, it is under examination, as to whether the present building and the area around it can be acquired under Land Acquisition Act, so that a new building may be constructed in the site.

Efforts will be made to supply mcre furniture as and when the funds are available.

శ్రీ మహమ్మద్ అమానుల్లాఖాన్ :— ఆ స్కూలుకు హెడ్‌మాస్టరు లేరని ఒప్పుకున్నారు. ఎప్పటినుంచి ఆ హెడ్‌మాస్టరు లేరు?

The Head-master's post is vacant. No electricity. The whole building is in a dilapidated condition. Tne roofs of the rooms are leaking. There are no teachers. Even then, why the Government is not taking any interest? దీనికోసము ఓనర్ను ఇంటరెస్టు తీసుకోవచ్చును. గవర్నమెంటు వేరే లాండు తీసుకొని ఎందుకు కొత్త బిల్డింగు కట్టకూడదు? When more than 500 students are there, what is their future when there are no teachers?

Sri P. Ananda Gajapathi Raju :— Sir, I am definitely appreciating the sentiments expressed by the Hon'ble Member that the school building is in a very bad shape and there is no Head-master permanently appointed. I will dofinitely see that Head-master is appointed for that school as early as possible. Regarding the Watter Supply and Electrical connection, the owner has to apply for connections of Electricity and Water. But he actually wants them to vacate the building because he probably wants to use it for some other purpose. Nevertheless there is proposal before the Government to acquire this land. That proposal will also be examined and

nevertheless I would like to mention that in the old city the schools are in a very bad shape. That has been brought to our notice. We are trying to see as to how the funds are to be allocated in the old city and see that proper school buildings are provided with facilities.

CALLING ATTENTION MATTERS

re : Non-inclusion of Jammu & Kashmlr State in Indian Map printed in Urdu Text Book of Class IV.

Sri P. Ananda Gajapathi Raju :— Sir, the Urdu Reader for Class IV contains a poem on page 65 under the title "Our Country". The Artist late Sri Sayeed Bin Mohammed Naksh, former Head of the Department of Painting, Government College of Fine Arts has drawn an out-line map of India as a background illustration for the Poem. The map does not show the State of Jammu and Kashmir. This is a mistake committed by the Artist.

(Interruptions)

Sri Ch. Janga Reddy (Shyampet) :— Shame...Shame...

Sri P. Ananda Gajapathi Raju :— Sir, this matter has been pending for the last three years, even before our Government came into power. So, if he wants to say—'Shame', let him say "Shame" to somebodyelse, but not to us.

The C. B. I. detected this mistake and informed the Urdu Academy about the mistake with advice to take necessary further action. The Urdu Academy in turn informed the Director A. P. Government Text Book Press to take necessary immediate action to rectify the defect. The Director, Andhra Pradesh Government Text Book Press has given instructions for carrying out the corrections in the map of India.

In this connection I am to state that preparation of Urdu medium manuscripts, appointment of authors, editors and artists and sending of the manuscripts for printing to the Text Book Press is exclusively dealt with by Urdu Academy. Necessary action is being taken against persons concerned for this omission.

Sir, this is very important issue. As a background of a poem written, Jammu and Kashmir was not shown as part of the Indian map. Definitely this matter was detected by the C. B. I., and the mistake has since been corrected. It is a very serious matter. It was also raised in the Rajya Sabha and a debate took place in the

Rajya Sabha. Definitely when such mistakes are brought to our notice — because we are also Indians — we also have respect for this country and we are also secular in our outlook — definitely we will see that the mistake is rectified and take all necessary steps in this direction.

శ్రీ ఎ. నరేంద్ర :— అధ్యక్షా, ఇది చాలా సీరియస్ విషయమని మంత్రిగారు అన్నారు. మనకేకాదు దేశంలోని అందరికీ సంబంధించిన విషయం. మూడు సంవత్సరాలుగా ఈ విషయం వుందనీ మంత్రిగారు అన్న విషయం వాస్తవమే. విషయము మూడు సంవత్సరాలుగా ఉందనే సంగతి తెలిసికూడా ప్రభుత్వం ఏవిధమైన చర్యతీసుకోలేదు. 1983 సంవత్సరానికంటే ముందే ఉన్నా కాంగ్రెసువారు ఏమీ చేయలేదు. ఆ తరువాత వచ్చిన తెలుగుదేశం కూడా ఎట్టి చర్య తీసుకోలేదు. ఇది చాలా శోచనీయమైన సంగతి; దేశభక్తులమని చెప్పుకుంటూ, ఇంటిగ్రిటీ గురించి మాట్లాడుతూ, దేశంలోని అన్ని భాగాలకు చెందిన మంత్రులను, ముఖ్యమంత్రులను ఏకంచేసి. దేశంలో పెద్దనాయకుడు కావాలని ఒక ప్రక్క ప్రయత్నాలు జరుపుతూ, మ్యాప్‌లో జమ్మ, కాశ్మీర్‌ను తొలగించిన విషయం అది మన హైదరాబాదుకు సంబంధించిన దానిగురించి, రాజ్యసభలో చర్చకు వచ్చిందని అంటే సిగ్గుపడాలి. ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో ఉస్మానియా యూనివర్శిటీకి సంబంధించిన రీడర్ సయ్యద్ జాఫర్ ఈ రకంగా ఏర్పాటుచేస్తే ప్రభుత్వం చూడకుండా ఉన్న స్థితి ఎంతకాలం నుంచో ఉంది. వార్తా పత్రికలలో ఈ సంగతి వచ్చినాకూడా ఏటువంటి చర్య తీసుకోవడం జరగలేదు. 81-82 లేటెస్ట్ ఎడిషన్‌లో కూడా సవరించుకోవడం జరగలేదు. అప్పుడు కూడా ప్రభుత్వం చర్యతీసుకోలేదు. సయీద్ బిన్ మహమ్మద్ నవాష్ అనే చిత్రకారునివల్ల ఈరకంగా చిత్రించబడింది. ఎవరిమీదాకూడా ప్రభుత్వం ఎందుకు చర్య తీసుకోలేదు? సయ్యద్ జాఫర్ రీడర్‌గా ఉండి, ఈ రకంగా దేశపటంలో జమ్మూ కాశ్మీరును తొలగించి, చిన్న పిల్లల హృదయాల్లో కూడా ద్వేషభావాలను రెచ్చగొట్టే ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. పాకిస్తానీయులు అజాద్ కాశ్మీరుని కబ్జా చేసారు. అక్రమణ చేయబడిన ఆ భూభాగాన్ని ఇంతవరకూ తీసుకోలేని పరిస్థితి ఉంది. వారిని వెంటనే డిస్మిస్ చేసి, పాఠ్యపుస్తకాలను రీప్రింట్ చేయాలి. పాత పుస్తకాలను వెంటనే రద్దుచేయాలి. దీనికి ప్రభుత్వం సిద్ధంగా ఉందా? దేశంలో పాకిస్తాన్ ఏజెంట్లున్నారనే వినికిడి ఉంది కాని ఎడ్యుకేషన్ డిపార్టుమెంటులోనే ఈ ఏజెంట్లకు సంబంధించిన వ్యక్తులుండి, దేశపటంలో జమ్ము కాశ్మీరుని తొలగించి, పసిపిల్లల మనసులలో ద్వేష భావాలు నాటుతూ ఉంటే ఎడ్యుకేషన్ ఏరకంగా ఉంటుందో ఆలోచించవలసిన అవసరంఉంది. దీనివిషయంలో సీరియస్ ఆక్షన్‌తీసుకుని సంబంధించిన వారిని డిస్మిస్ చేస్తారా? 10-00a.m

Sri P. Ananda Gajapathi Raju :— Sir, the Artist, late Sri Sayeed Bin Mohammed Naskh, former Head of the Department of Painting, Government College of Fine Arts has drawn the out-line map as background of illustration for the poem. That gentleman is now no more. He has already expired and therefore, against the remaining people, whoever are concerned, definitely we will take severe action. Definitely it is something that we can also not tolerate since this thing has been brought to our notice. Now, the new books that are printed do not have this anomaly. Regarding collecting back the old books, if it is possible—because we are not sure to locate as to where these books were distributed—steps need be taken and can be taken and we will take that steps also to see that mutilation of India does not take place because we are also against the fissiparous tendencies and we also wanted the unit of this country.

శ్రీ ఎ. నరేంద్ర :— అధ్యక్షా, ఇది దేశ ప్రతిష్ఠకు, గౌరవానికి సంబంధించిన విషయం. ఒకరు చనిపోయారని మంత్రిగారు అన్నారు. మిగతా వారిమీద చర్య తీసుకుంటామన్నారు. అంత మాత్రంతో సరిపోదు, ఆ పుస్తకాలను వెంటనే రద్దు చేయాలి. ప్రింటింగు హైదరాబాదులో జరిగింది కనుక దాని డైరెక్టరును కానీ, ప్రూఫ్ రీడర్స్‌ను కానీ, మ్యాప్ చూసిన వ్యక్తులను లేదా సంబంధిత ప్రభుత్వాధికారులపైన గానీ తీవ్రమైన చర్య తీసుకుంటారా? ఇది దేశద్రోహ చర్య. ప్రజల సెంటిమెంట్సును ఎక్కువ కాకుండా చూడవలసిన బాధ్యత ఉంది. వెంటనే చర్య తీసుకోవాలి.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి :— అధ్యక్షా, కేవలం కాశ్మీరుని తొలగించడమే కాదు బంగ్లాదేశ్‌ను భారతదేశంలో చూపారు.

Sri P. Ananda Gajapathi Raju :— Sir, sometime back I was reading a book "Freedom at Mid-night" written about the freedom struggle in India. At that time, it was mentioned that if India was kept as one part without being partitioned, then it would be a stronger nation and powerful in South East Asia. Nevertheless, unfortunately the country was partitioned but in this connection whatever steps are to be taken to see that this matter i.e., restoring the book, severe action will be taken against anybody else whoever are they, and as the Hon'ble Member stated that this book should be collected back, if it is phisically possible to do and if it is practical, then we will do that also. I assure about this.

శ్రీ ఎ. నరేంద్ర :— సాధ్యమైతే అని కాదు. సాధ్యం చేయాలి. ఇది మన రాష్ట్రానికి సంబంధించినదే కాదు మొత్తం దేశానికి సంబంధించినది.

Sri P. Ananda Gajapathi Raju :— Sir, those books have been distributed. We do not know as to whether the books are under whose custody. We can do one thing. Whatever has been distributed till to-day we will try to the extent possible to recall those books and the new books would be printed and they will not have this anomaly.

Sri S. Jaipal Reddy :— Sir, Mr. Raghava Reddy has made a very interesting point. Not only Jammu & Kashmir was excluded from this map—Bangla Desh was incorporated as part of India. I do not know whether it was a result of mischief or ignorance or both?

Mr. Speaker :— Nobody knows it.

Sri P. Ananda Gajapathi Raju :— Sir, we will verify whether it was a mistake—or a genuine mistake or whether it was purposefully done.

re : Indefinite strike by affailiated College Teachers Association from 7-2-1984.
(Postponed from the Agenda dt. 16-2-1984)

Sri P. Ananda Gajapathi Raju :— Sir, the strike is called of. Some matters have been settled. That is the latest development. Therefore, if the Members want me to read out the statement, I will do so. Nevertheless, I would like to state that this matter is settled.

Dr. Y. S. Rajasekhara Reddy :-We would like to know about the matters negotiated and settled.

Sri P. Ananda Gajapathi Raju :— Then, I will read the statement.

Affiliated College Teachers' Association (Andhra) has given a Notice that the members of their Association will go on indefinate strike from 7-2-1984 in case their pending demands are not settled by the Government before that date. The Director of Higher Education has issued proceedings to all the Private Degree Colleges to furnish information regarding number of teaching staff on roles and number of teachers who are on strike to be furnished telegraphically. Out of 132 aided colleges and 38 un-aided colleges reports from 27 colleges has been received as on 14-2-1984. According to these reports 961 staff members are on strike. Six colleges have reported that their staff are not participating in the strike. A meetng with the representatives of ACTA was held by me on 4-2-1984

and discussed the matters with the association. The Principal Secretary to Government, Education Department also called them on 6-2-1984 and discussed the matter in detail. But it is very unfortunate that the Association has decided to go on strike.

There are 18 demands of the above Association for which they are on strike. Out of these 18 demands, orders were already issued settling some demands. The other demands are under aetive consideration of the Government. Many of the issues which they have raised during the discussions have heavy financial implications. In all 184 colleges are to be admitted into aid (50 Degree Colleges +134 Junior Colleges) and the financial involvement as tentatively worked out is in the order of Rs. 7.25 crores. This pertains only to the colleges. Regarding the Schools the financial involvement is in the order of Rs 10 crores. The Officers concerned are working out the actual financial implications in greater detail.

In this connection, I may state that at no stage the Government have, while sanctioning the colleges given any undertaking that they would be eligible for grant-in-aid. On the contrary, after 1977, a specific clause is being put that the private colleges are not eligible to grant-in-aid at any time.

On 14-2-1984 at 5 P.M., the Chief Secretary to Government held discussions with Sri M.J. Manikya Rao, MLC., and Chairman ACTA and also Principal Secretaries to Government, Education Department and Finance Department and assured the Chairman, ACTA to solve the problems at the earliest possible time.

శ్రీ ఎస్. రాఘవరెడ్డి :— ఇంతపెద్ద స్టేటుమెంటు ఇంగ్లీషులో చదివితే మాకు చక్కగా తెలియాలి కదండి. ఇంగ్లీషులో వుంటే మాకు తెలియదు. ఏమన్నా అడగా లన్నా ఏమడగము. పోనీ ప్రశ్న పోస్టుపోన్ చేయించండి.

Sri P. Ananda Gajapathi Raju :— Sir, the problems of ACTA have since been......

డా. వై ఎస్. రాజశేఖరరెడ్డి :— మీరేమో ప్రశ్న పోస్టుపోన్ చేయరు. ఆయ నేమో ఇంగ్లీషు వదలిపెట్టరు.

Sri P. Ananda Gajapathi Raju :— I have a right to speak either in English or Telugu and he cannot force me to speak in Telugu. Nevertheless, I will tell him in Telugu.

మిస్టర్ స్పీకర్ :— ఆయన ఇంగ్లీషు మాట్లాడకూడదని ఎక్కడ వుంది?

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి :— తెలుగుమాట్లాడాలి. తెలుగులోనే ప్రొసీడింగ్సు కూడా నడపాలి అన్నారు. పోనివ్వండి. మేము అడిగిన ప్రశ్నకు సమాధానం మాకు అర్థం కావాలి కదా.

Mr. Speaker :— What is the language of the House? It is English. See the rules. You cannot prohibit him from speaking in English.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి :— నిజమే రూలులో ఉన్నది. మాకు తెలుసుకునే హక్కు ఉన్నది. అనేది రూలులో ఉన్నదా? ఇదివరకు ఇచ్చిన రూలింగు వృధా. అది మీరు మర్చిపోతున్నారు.

Mr. Speaker :— Even now I am telling the Secretary to supply the Telugu version of the statement to Members. (At this stage, the Member was being supplied with a copy of the Telugu version of the statement)

Sri S. Jaipal Reddy :— I am on a point of order, Sir, The Ministers must note whenever the notes they read out lengthy, they must be circulated to Membefs and if a Member or Minister cannot read or speak in Telugu, we cannot compel him to speak in Telugu. But he should be obliged to provide Telugu copies.

Mr. Speker : That is there already.

Sri S. Jaipal Reddy :— But it is not being done in spite of your direction.

Sri P. Ananda Gajapathi Raju :— Definitely, we willcirculate The strike has since been called off and the matters are undar consideration and the issues are being settled.

Dr. Y. S. Rajasekhara Reddy :— Some points have beee conceded and some are under consideration according to thu Minister.

శ్రీమతి మల్లు స్వరాజ్యం :— ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభలో ఇంగ్లీషు రానివాళ్ళు ఎమ్.ఎల్. ఎలుగా రావడానికి వీలులేదని ఒక రూలు పెట్టుకోండి. లేకపోతే తెలుగు మాట్లాడగలిగిన వాళ్ళని మాత్రమే మంత్రులుగా నియమించండి. ఇంగ్లీషు వచ్చిన వాళ్ళను కావాలంటే పార్లమెంటుకు పంపించే ఏర్పాట్లు చేసుకోండి.

Dr. Y.S. Rajasekhara Reddy :— I would like the Minister to clarify as to what are the points which are conceded and what are the points under consideration.

Sri P. Ananda Gajapathi Raju :— The issues relating to service matters and service conditions etc.. have been more or

less conceded. If the Hon. Member wants details, I can pass them on. Regarding the grant-in-aid that they should be admitted into grant-in-aid. this was the issue related to the Hon. Chief Minister who assured the Teacher MLCs that would held a meeting in April and discuss the matter with the Managements, Teachers and the Government a tripartite meeting.

డా. వై.ఎస్. రాజశేఖరరెడ్డి :— అదివరకు సి.ఎమ్‌గారు ఈ ప్రైవేటు మేనేజ మెంట్సు వారు, వారివారి కాలేజెస్ గవర్నమెంటుకు ఇవ్వడానికి ఒప్పుకున్నారు విథౌటు క్లయిమింగు ఏనీ కాంపెన్సేషను ఇవ్వడానికి అభ్యంతరం లేదూ అంటే. ఆ గ్రాంటు ఇన్ ఎయిడ్ ఇస్తాము అన్నారు. వాస్తవమా? కాదా?

Sri P. Ananda Gajapathi Raju :— The only assurance that was given by the Cheif Minister was that unaided sections in aided institutions wonld be taken into grant-in-aid subject to completion of three years and five years period. That was the assurance given and there was no other assurance.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి :— ఈ కాలేజీ అగ్రేడు టీచర్సు విషయంలో డి.ఇ.ఓల ద్వారా పేమెంటు చేయాలన్నారు. డి.ఇ.ఓ అఫీసులో స్టాఫ్ లేక పేమెంటు చాలా జాప్యం జరుగుతున్నది. డి.ఇ.ఓ ద్వారా పేమెంటు ఏర్పాటు చేస్తారు. 1978 లో జరిగినటువంటి అగ్రిమెంటు ఒకసారి చూడండి. మరి ఈ విషయంలో గవర్నమెంటు తప్పున్నదా, లేక టీచర్సు తప్పున్నదా, తమరు చెప్పాలి.

Sri P. Ananda Gajapathi Raju ;— Regarding the payment of salaries, that system is being overhauled in consultation with the teacher MLCs and other functionaries of the government. Regarding the agreement which he is talking about, Iam not aware of that agreement.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి :— డి.ఇ.ఓ. ద్వారా పేమెంటు యివ్వడానికి ఇబ్బంది ఏమి ఉన్నది?

మిస్టర్ స్పీకర్ :—టీచర్ ఎమ్.ఎల్.సి. లతో మాట్లాడారా ఈ విషయం మాట్లాడాక చెప్పండి.

Sri P. Ananda Gajapathi Raju :— The notice relates to the strike of ACTA and it does not relate to payment of salaries. Novertheless, this matter is being examined and steps will be taken.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి :— ఈ టీచర్స్ డి.ఇ.ఓ.ద్వారా పేమెంటు చేయమన్నారు స్టాపులేదు అన్నారు వాళ్ళు అందుకని ఆలస్యం అవుతోంది. డి.ఇ.ఓ, ద్వారా ఏర్పాటు చేయడానికి సమస్య ఏమున్నది?

Sri P. Ananda Gajapathi Raju :—What he expressed will be considered and examined.

re : Fall in Prices of Cotton, Groundnut etc. in the State and need for fixing remunerative price.

(Postponed from the Agenda dt. 16-2-1984)

శ్రీ కె. జానారెడ్డి :— అధ్యక్షా, 1983 డిసెంబరులో ప్రత్తి ధరలలో కొద్దిగా తగ్గుదల వుండటం జరిగింది. అయితే, భారత ప్రత్తి సంస్థవారు నిర్వహించిన కొను గోళ్ళ మూలంగా సహాయ స్థాయిలో ధరలు స్థిరీకరించడమయింది. భారత ప్రభుత్వం క్వింటాలు ఒక్కింటికి వేరుశనగ సహాయ ధరను 315 రూపాయలుగా ప్రకటించారు. కాగా, 1984 జనవరిలో ప్రధాన కేంద్రాలలో దీనిధరలు క్వింటాలు ఒక్కింటికి రూ. 400 లకు పైగా వున్నాయి. బహుళ క్రొత్త దిగుబడి అశించడం దృష్ట్యా గత నాలుగు మాసాలలో మిర్చి ధరల్లో తగ్గుదల వున్నది. జొన్న, రాగి, మొక్కజొన్న, వేరుశనగ వంటి ఇతర పంటల విషయంలో గత 4 మాసాల కాలంలో ధరల పెరుగుదల వున్నట్లు కనిపించింది.

సేకరణ ధరలు లేదా కనీస సహాయ ధరను నిర్ణయించడం భారత ప్రభుత్వంవారి ఆధీనంలో వున్నది. వ్యవసాయ ధరలకమీషన్ వారి సిఫార్సుల ప్రాతిపదికగాను రాష్ట్ర ప్రభుత్వాల అభిప్రాయాలు తెలుసుకొన్న తర్వాతను ఆయా ప్రధానమైన వ్యవసాయ వుత్పత్తులకు యీ ధరలను భారత ప్రభుత్వం నిర్ణయిస్తుంది. వ్యవసాయ విశ్వవిద్యాలయాలు అంతర బాహ్యగిరాకీ, ఆర్థిక వ్యవస్థపై ధరల ప్రభావం ఇతర సుసంగతమైన కారాణాల ప్రాతిపదికగా నిర్వహించే ప్రధాన పంటల సాగు ఖర్చులను పరిశీలించడం కోసం సమగ్రపథకం క్రింద సేకరించిన పంటల సాగుఖర్చు ప్రాతిపదికగా వ్యవసాయ ధరల కమీషనువారు ధరలను సిఫార్సు చేస్తారు.

రాష్ట్ర ప్రభుత్వంవారు సేకరణ ధరను లేదా కనీస సహాయధరలను నిర్ణయించరు. కానీ తగిన ప్రతిఫలదాయకమైన ధరలను నిర్ణయించడానికి భారత ప్రభుత్వానికి సిఫార్సు మాత్రమే చేయగలుతారు. ప్రతిఫలదాయకమైన ధరలను నిర్ణయించడానికి భారత ప్రభుత్వానికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం సిఫార్సు చేస్తూనే వున్నది. అయితే భారత ప్రభుత్వంవారు నిర్ణయించే ధరలు రాష్ట్రప్రభుత్వంవారు సూచించిన స్థాయిలకు అనుగుణంగా వుండటంలేదు.

మిర్చి, వుల్లి, పసుపు, ఆముదం మున్నగు వాటికోసం కూడా కనీస సహాయ ధరను నిర్ణయించవలసిందిగా భారత ప్రభుత్వం వారిని రాష్ట్ర ప్రభుత్వంవారు కోరడ

మయింది. ఈ పంటలు స్థానిక పంటలుగనుక సహకార సంఘాల ద్వారాను, మార్కెటింగు ఫెడరేషనులు మున్నగువాటి ద్వారాను కొనుగోళ్ళవంటి ఇతర చర్యలద్వారా రైతులకు ప్రతిఫలదాయకమైన ధరలు లభించేలా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం శ్రద్ధ తీసుకోవాలని భారత ప్రభుత్వంవారు తెలియజేసారు. రాష్ట్రంలో సాగయ్యే పెద్దతరహా పంటలకు ధరలను నిర్ణయించడానికి ప్రతిఫలదాయకమైన ధరలు వుండేలా శ్రద్ధ వహించడానికి రాష్ట్రస్థాయి వ్యవసాయ ధరల కమీషనును నియమించడానికి ప్రభుత్వం పరిశీలనలో ప్రతిపాదన ఏదీ లేదు. వరిధాన్యం/బియ్యం సేకరణకోసం ధరలను నిర్ణయించే సమస్యను చర్చించడానికి 18-3-83 తేదీన ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రతి జిల్లానుండి ఒక వ్యవసాయదారు చొప్పున వ్యవసాయదారు ప్రతినిధుల సమావేశం ఒకదాన్ని ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. ఇతర రాష్ట్రాలు విదేశాలకు ఎగుమతి చేయదగు వ్యవసాయ ఉత్పత్తికి ప్రతిఫలదాయకమైన ధరలను నిర్ణయించడానికి దిగుబడుల సేవా సదుపాయాలను మెరుగు పర్చడానికివి ప్రత్యేక సహకార నిర్మాణం ఒకదానిని ఏర్పాటు చేయడానికివి, వ్యవసాయ ఉత్పత్తి కొనుగోలు, ప్రాసెసింగు, అమ్మకం వ్యవహారాల నిర్వహణకుగాను ఆంధ్రప్రదేశ్ వ్యవసాయదారుల మండలిని ఏర్పాటు చేయడానికి ఈ సమావేశంలో సూచనను పరిశీలించడం జరిగింది. ఆంధ్రప్రదేశ్ వ్యవసాయదారుల మండలిని, ఏర్పాటు చేసే ప్రతిపాదనను ప్రభుత్వం తీవ్రంగా పరిశీలిస్తున్నది.

<u>ప్రతిఫలదాయకమైన ధరలపట్ల శ్రద్ధ వహించడానికి ప్రభుత్వం తీసుకొన్న చర్యలు</u>

ప్రత్తి :

ఈ సంవత్సరం 1983-84 లో ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో ప్రత్తిక్రింద సాగు ప్రాంతం మొత్తం 4,29,300 హెక్టార్లు. ఆర్థిక గణాంకసంస్థ ఉజ్జాయింపుగా వేసేముందు అంచనాల ప్రకారంగా 5.7 లక్షల బేళ్ల ప్రత్తి అందుకు 170 కిలోగ్రాముల చొప్పున ఉత్పత్తి అంచనా వేయడమయింది. కాగా 1982-83 గత సంవత్సరంలో ఉత్పత్తి 5.9 లక్షల బేళ్లు మాత్రమే వున్నది. 1983-84 సంవత్సరానికి భారత ప్రభుత్వంవారు యీ క్రింది సహాయ ధరలను నిర్ణయించారు.

వరుస సంఖ్య	వర్గం	1983-84 రాష్ట్రప్రభుత్వం సిఫార్సు చేసినవి	భారత ప్రభుత్వం నిర్ణయించినవి
1.	లక్ష్మి 11-45	500—00	395—00
	జి. 6	—	456—00
2.	ఎం. సి. యు. 5	570—00	547—00
3.	హెచ్-4, కృష్ణా	650—00	527—00
4.	వరలక్ష్మి	650—00	568—00

1983 నవంబరు మాసంలో మార్కెట్టు ధరలు క్వింటాలుకు రూ. 526/- రూ. 556/- మధ్య వున్నాయి, ఇవి ప్రతిఫలదాయంగాను, సహాయ ధరలకంటే చాలా ఎక్కువగాను వుండటం జరిగింది, విదేశాలకు ప్రత్తి ఎగుమతిని నిషేధించడానికి 1983 డిసెంబరులో భారతప్రభుత్వం తమ నిర్ణయాన్ని ప్రకటించినపుడు ధరలు తగ్గుముఖం పట్టాయి,

భారత ప్రత్తి సంస్థ గుంటూరు జిల్లాలో 10 కొనుగోలు కేంద్రాలను, ప్రకాశం జిల్లాలో 9 కేంద్రాలకు ప్రారంభించింది. 31-12-83 వరకు ఈ సంస్థ 1,56 లక్షల క్వింటాళ్ల కఫాలను కొనుగోలుచేయడం జరిగింది, ప్రయివేటు వ్యాపారసంస్థ సుమారు 1,64 లక్షల క్వింటాళ్ల కఫాలను కొలుగోలు చేసింది,

పొగాకు :

1982-83 లో 1,79 లక్షల హెక్టార్లు సాగుచేయగా 1,44 లక్షల టన్నుల పొగాకు దిగుబడి లభించింది, 1983-84 సంవత్సరానికి వి, ఎఫ్, సి, పొగాకు కొనుగోలుకు ఈ క్రింది సహాయ ధరలను రాష్ట్రప్రభుత్వం భారత ప్రభుత్వానికి సిఫార్సు చేసింది,

వరుస సంఖ్య	పంట వర్గం	1983-84 రాష్ట్రప్రభుత్వం సిఫార్సు చేసినవి	భారతప్రభుత్వం నిర్ణయించినవి
1,	గ్రేడు I	1550—00	ఇంకా అందలేదు
2,	గ్రేడు II	1450—00	-డిటో-
3,	గ్రేడు III	1100—00	-డిటో-
4.	గ్రేడు IV	900—00	-డిటో-
5,	గ్రేడు V	1250—00	-డిటో-
6,	గ్రేడు VI	600—00	-డిటో-
7.	గ్రేడు VII	500—00	-డిటో-
8,	గ్రేడు VIII	00—00	-డిటో-

1982-83 సంవత్సరంలో పొగాకు అదనంగా ఉత్పత్తి చేసినందుమూలంగా మార్కెట్టులో అధికంగా నిల్వలు వుండిపోవడం జరిగింది. ప్రయివేటు సంస్థ 1.20 లక్షల టన్నులను మాత్రమే కొనుగోలు చేసింది. ఈ పరిస్థితిని అధిగమించడానికి భారత ప్రభుత్వంవారి యాజమాన్యం క్రిందవున్న స్టేట్ ట్రేడింగు కార్పొరేషను రాష్ట్ర ప్రభుత్వంవారి ప్రోద్బలంతో మార్కెట్టులోనికి ప్రవేశించి 18 వేల టన్నుల పొగాకును కొనుగోలు చేసింది. ఇంకా సుమారు 6 వేల టన్నుల పొగాకు రైతులవద్ద నిల్వవుండిపోయింది. రైతులకు నిల్వల మూలంగా ఏర్పడిన బాధలను తగ్గించడానికి వీలుగా ఒక్కొక్క రైతుకు రూ. 7,500/- పరిమితికి లోబడి కిలోగ్రాము ఒక్కింటికి రూ. 3-30 రేటు చొప్పున 2 కోట్ల రూపాయల మేరకు రుణసహాయాన్ని 1983 సెప్టెంబరులో రాష్ట్రప్రభుత్వం మంజూరు చేసింది. ఈ రుణంపై వడ్డీ వుండదు. 31-10-84 తేదీన లేదా అంతకుముందుగా ఒకే వాయిదాలో చెల్లించాల్సి వుంటుంది. ఈ తేదీ తర్వాత 1984-85 సంవత్సరానికి 8 1/2 శాతం చొప్పున వడ్డీ చెల్లించాల్సి వుంటుంది. 1-11-85 నుండి అదనంగా 1 1/2 శాతం అపరాధ వడ్డీ వసూలుచేయడ మవుతుంది. ఈ సంవత్సరం అధిక ఉత్పత్తి సమస్య పునరావృతం రాకుండా చూడటానికిగాను పొగాకు బోర్డు ఈ క్రింది చర్యలు తీసుకొన్నది.

(ఎ) గత సంవత్సరం 1.7 లక్షల హెక్టార్లలో పొగాకు సాగుచేయడమైంది. కాగా, 1 లక్షల హెక్టార్లకు లేదా 1.2 లక్షలకు ఏమాత్రం మించకుండా ఈ సంవత్సరం పి. ఎఫ్. సి. పొగాకు క్రింద విస్తీర్ణాన్ని పరిమితం చేయడానికిగాని ఉద్దేశించడమయింది.

(బి) క్రొత్తగా సాగుచేసేవారికి లైసెన్సు ఇవ్వడం జరగదు.

(సి) పాత సాగుదార్ల విస్తీర్ణంపై 20 శాతం కోత విధించడమైంది.

చెరకు :

1982-83 సంవత్సరానికి భారత ప్రభుత్వంవారు చట్టప్రకారంగా చెరకు కనీస ధర మెట్రిక్ టన్నుకు రూ. 130/- లుగా నిర్ణయించడం జరిగింది. ఈ ధర మెట్రిక్ టన్ను ఒక్కింటికి 8.5 శాతం వసూలుకు లోబడి వుంటుంది. అయితే, రాష్ట్రం సూచించిన ధర రూ. 185/-. ఈ ధర మెట్రిక్ టన్ను ఒక్కింటికి 10 రూపాయలకో పాటుగా 8.5 శాతం వసూలుకు లోబడి వుంటుంది. సహకార చెరుకు ఫ్యాక్టరీలకు, నిజాం షుగర్ ఫ్యాక్టరీలకు రాష్ట్రం సూచించిన ధరను చెల్లించడానికి వీలుగా 21 కోట్ల రూపాయలకు పైగా రాష్ట్రప్రభుత్వం సహాయాన్ని సమకూర్చింది. భారతప్రభుత్వం

15 కోట్ల రూపాయలు సహాయాన్ని 1983 డిసెంబరులో ఈ అవసరం నిమిత్తం అడ్వాన్సుగా ఇచ్చింది. ఈ అడ్వాన్సును మధ్యకాలిక ఋణంగా మార్పుచేయవలసిందిగా రాష్ట్రం కేంద్రాన్ని కోరింది. 1983-84 సంవత్సరానికి భారతప్రభుత్వం చట్టసమ్మత మైన కనీస ధర 135 రూపాయలు ప్రకటించింది. ఈ ధర 8.5 శాతం వసూలుకు లోబడి వుంటుంది కాగా, రాష్ట్రప్రభుత్వం 8.5 శాతం వసూలుకు లోబడి టన్ను ఒక్కింటికి రూ. 185/- ల కనీస ధరను చెల్లింపు చేయవలసిందిగా రాష్ట్రంలోని చెరకు ఫ్యాక్టరీ లన్నింటికీ సూచించింది.

వరి ధాన్యం :

1983-84 ఖరీఫ్ పంట కాలానికి ఈ దిగువ సూచించినరీతిగా భారత ప్రభుత్వం ప్రకటించిన ధరపై క్వింటాలు ఒక్కింటికి రూపాయలు 10/- చెల్లించవలసిందిగా మిల్లర్లను, సహకార సంఘాలను కోరడమైంది.

రకం	క్వింటాలు ఒక్కింటికి రాష్ట్రప్రభుత్వం సిఫార్సు చేసినవి	క్వింటాలు ఒక్కింటికి భారత ప్రభుత్వం నిర్ణయించిన సహాయ ధరలు	క్వింటాలు ఒక్కింటికి రైసు మిల్లర్లు కొనుగోలు ధరలు
సాధారణ రకం	రూ. 150	రూ. 132	రూ. 142
మేలు రకం	రూ. 154	రూ. 136	రూ. 146
అత్యుత్తమ రకం	రూ. 158	రూ. 140	రూ. 150

వ్యవసాయదారులకు ఉత్పత్తికి ప్రతిఫలదాయకమైన ధర లభించేలా చేయడానికి ప్రభుత్వం పెక్కు చర్యలను ప్రారంభించింది. వ్యవసాయ కూలీలకు సహేతుకమైన కనీస వేతనాలను నిర్ణయించింది.

ఈ ఏడాదిలో అధికభాగం మిల్లర్లు, సహకార సంఘాలు క్వింటాలుకు ఒక్కింటికి రూ. 185 వరకు చెల్లించారు. ఈ ధర భారత ప్రభుత్వం ప్రకటించిన ధరకంటే క్వింటాలు ఒక్కింటికి రూ. 50 లు అధికంగా వున్నది.

ఇతర ప్రధాన పంటలకు సంబంధించి 1983-84 ఖరీఫ్‌పంట కాలానికి అంచనా వేసిన ఉత్పత్తి విస్తీర్ణం, సహాయ ధరను సూచించు వివరణ :

పంట పేరు	అంచనా విస్తీర్ణం (హెక్టార్లు లక్షలలో)	ఉత్పత్తి (లక్షల టన్నులలో)	భారత ప్రభుత్వం నిర్ణయించిన సహాయ ధర
జొన్న	9.49	3.97	రూ. 124
రాగి	6.0	4.08	
మొక్కజొన్న	3.4	7.24	
అపరాలు	9.5	3.18	
మినుములు			రూ. 245
పెసలు			రూ. 150

నవంబరులో క్వింటాలు 526 రూపాయల నుంచి రు. 700 పైన ప్రత్తిఅమ్మకం జరిగింది. కేంద్ర ప్రభుత్వంవారు ఎక్స్‌పోర్టు బాన్ చేయడం మూలాన కొంత తగ్గిన మాట వాస్తవమే. కానీ నిర్ణయించిన ధరకంటే మాత్రం ఇప్పుడు ఎక్కువగానే అమ్ముతున్నది. గుంటూరు, ప్రకాశం అదిలాబాద్‌లలో మార్కెటుద్వారా కొన్ని సెంటర్స్‌ను ఏర్పాటు చేసి, మినిమమ్ సపోర్టు వచ్చే విధంగా, ధర పడిపోకుండా కాపాడుతున్నాము. మిగతా వాటిలో మినిమమ్ సపోర్టు ప్రైస్ కంటే ఎక్కువగానే ఇప్పుడు మార్కెటులో ధరలు వున్నాయి. కానీ మిరపకాయల విషయంలో, కేంద్ర ప్రభుత్వం ధరనిర్ణయించడంకానీ, లేక గవర్నమెంటుద్వారా కొనుగోలు చేయడంకానీ ఇతరత్రా అలవాటులేని పరిస్థితి అయినప్పటికీ, ఈ రోజులలో మిర్చిరేటు తగ్గినట్లుగా మాకు వార్త వచ్చింది. మిగతా ధాన్యం రేట్లలోకానీ, జొన్న మిగతా అన్నికూడా గవర్నమెంటు నిర్ణయించిన ధరలకంటే ఇప్పుడు ఎక్కువ అమ్ముతున్నట్లు వర్తమానం వున్నది కాబట్టి, సభ్యుల యొక్క ఆవేదన ఏమిటో మాకు వివరిస్తే, దానిని గురించి తీసుకోవలసిన చర్యలు తీసుకుంటామని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి :— వారు ఇప్పుడే చెరుకు, ప్రత్తి, పొగాకు, మిర్చి, వేరుశెనగ అన్నికూడా చెప్పడం జరిగింది. వారేదో ప్రత్తి ఒక్కదానికి ఏమి ఇబ్బందిలేదని చెప్పారు. భారతదేశంలో ప్రత్తి అమ్ముడుపోకుండా ఎంతనిల్వ వుందో మంత్రిగారికి తెలుసునా? కేంద్ర ప్రభుత్వం ఎగుమతి నిషేధించడం వలన అసలు ధరలేకుండా పోయి,

తాంగం చాలా యిబ్బంది పడుతున్న సంగతికూడా మంత్రిగారికి తెలుసునా? రైతుల ండ్లలో ప్రత్తి నిల్వ పెట్టుకోవడం సాధ్యంకాదు. ఏ ప్రమాదం జరిగినా ఇంటితోసహా న్ని పోయే ప్రమాదం వున్నది. దానిని అమ్మాలంటే కూడా కనీసం పెట్టుబడిరాని రిస్థితి అక్కడ వున్నది. అట్లాగే చెరుకు దగ్గరకు వస్తే, ఈ మంత్రిగారు, ముఖ్య మంత్రిగారు, వుయ్యూరు చెరుకు ఫ్యాక్టరీ వారితో మాట్లాడి, చెరుకు రైతులతో మాట్లాడి రు వాళ్ళు కట్టే టాక్స్ 16 శాతం నుంచి 10 శాతం ఇస్తామని అంగీకరించారు. ఒక టు 16% ఇస్తామని చెప్పారు. అసలు ఇస్తున్నారా అది? ముఖ్యంగా ఇప్పటికే కేంద్ర ప్రభుత్వం టన్ను రూ. 135లు ఇవ్వమంటే రూ. 85 లే ఇస్తామని చెబుతున్నారు. త్తరప్రదేశ్‌లో రూ. 220/-కి పైన ఇస్తున్నారు. ఇతర రాష్ట్రాలలో కొన్నిచోట్ల రూ. 250/-దాకా యిస్తున్నారు. రూ. 185/-లు ఇస్తే వ్యవసాయ ఖర్చులు గిట్టుతాయి పొగాకు సంగతి చెప్పడానికి వీలులేదు. గత సంవత్సరం రూ. 2,000/-ల పొగాకు రైతుల ఇండ్లలో పోయింది. ఇప్పటికీ దానిని కొనే పరిస్థితిలేదు. రైతులు ఎక్కువగా ప్రకృతి దయా దాక్షిణ్యాలమీద ఆధారపడి వుందురు. పరిశ్రమలో తయారు అయ్యే స్తువులకు పారిశ్రామికవేత్త ఎవరయితే వున్నారో వారే ధర నిర్ణయిస్తారు. తాను ర్ణయించడం తనకు అ న పెట్టుబడి, కార్మికులకు యిచ్చిన జీతం, అదే విధంగా తన మేనేజ్‌మెంటు, అడ్వర్‌టైజ్‌మెంటు ఖర్చులతో సహా అన్నికలిపి, లాభంకూడా వేసు కని ధర నిర్ణయిస్తాడు. కానీ రైతు దగ్గరికి వచ్చే సరకు కొన్నవాడే నిర్ణ స్తాడు. అమ్మేవాడుకాదు. కేంద్ర ధరలకమీషన్ ఏమిపెట్టలేదు. వాళ్ళయొక్క పద్ధతులలో నిర్ణ స్తున్నారు. గోధుమలకు వున్నధర వడ్లకు లేని పరిస్థితి అక్కడ వస్తున్నది. మన రాష్ట్రంలో ధరలకమీషన్‌ను మీరు నిర్ణయిస్తారా? ఇప్పుడు వీటన్నిటికి ఏమి ఏర్పాటు చేస్తారు? అసలు ఈ చెరుకుమీద వసూలుచేసే టాక్సులో 10 శాతం అయినా కనీసం వాళ్ళకు ఇస్తారా? మంత్రిగారు సమాధానం చెప్పాలని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీమతి ఎమ్. స్వరాజ్యం :— అధ్యక్షా, పంట వచ్చే సమయానికి ధరలను మనం నిర్ణ ంచి వుండడం అన్నది ప్రధానమైన సమస్య. సామాన్యంగా ఎన్నో సంవత్సరాలనుంచి వస్తున్న విషయం ఏమిటంటె వ్యాపారస్థులు పనిగట్టుని రైతులదగ్గర నుంచి, మార్కెటుకు వచ్చే సమయానికి పూర్తిగా ధరపడేస్తున్నారు. వ్యాపారస్థుల దగ్గ రకు వెళ్ళిన తరువాత వాళ్ళు ఇష్టము వచ్చినంత పెంచుతున్నారు. ధరకు దొరికేవరు? ధరకు పరిపాలకులు ఎవరు? అని ఆలోచిస్తే ధరలకు వ్యాపారులే నిర్ణేతలు, రైతులు పండించే పంటకు వాళ్ళే నిర్ణేతలు, వాళ్ళు తయారు చేసుకునే వస్తువులకు వాళ్ళే నిర్ణేతలు. ఈనాడు రైతాంగం జీవితం 'వ్యాపారుల చేతిలో మైనాసుండి చేతిలో పడ్డట్టు' అని పిస్తున్నది. ప్రభుత్వం యీ విషయాలను సీరియస్‌గా తీసుకుని ఎన్ని రాయితీలు

ఇచ్చినప్పటికికూడా, అది రైతులకు ఉపయోగపడదనుకోవడం, రైతులు పండించే ధాన్యానికి సరైన ధర సమయానికి నిర్ణయించి, ఆ ధరకే వ్యాపారస్థులు తప్పనిసరిగా కొనేటట్లు మీరు ఏర్పాటు చేస్తే రైతులకు ఎన్నో రాయితీలు యిచ్చినవారు అవుతారు. ప్రత్తి, వేరుశనగ, పొగాకు, మిర్చికానీ రైతు పండించే ప్రతియొక్క వస్తువును మార్కెటుకు వచ్చే సమయానికన్న ముందే మీరు విత్తనాలు నాటు నాటికి ఏ ధర చెల్లించబడుతున్నదో అదే ధరను నిర్ణయించి మార్కెటులో వ్యాపారస్థులు కొనేటట్లు నిఘావేసి వుంచేది. ప్రభుత్వం ప్రధానమైన కార్యక్రమంగా దీనిని అంటిపెట్టుకుని చేయాలి. దీనిమీద మీరు ఏమి ఆలోచన చేస్తున్నారు? ఎట్లా చేస్తున్నారు అనేది చెప్పాలి?

శ్రీ కె. జానారెడ్డి :— ఈ ధరలకమీషన్ గురించి అనేకసార్లు సభలో చర్చించిన విషయం గౌరవ సభ్యులందరికి తెలుసు. రైతుల ఆవేదన తీర్చిడానికి పదేపదే సభ్యులందరు ఈ ప్రశ్న వేయడం జరుగుతోంది. పరిష్కారం చేయడానికి బూలికమైన విషయాలగురించి చాలా తీవ్రంగా ఆలోచిస్తున్నాము. తమతమ సొంత రాష్ట్రాలతో ఆయా రాష్ట్ర ధరల కమీషన్ కావాలనే విషయం ప్రభుత్వ పరిశీలనలో వుంది. కేంద్ర ప్రభుత్వంవారి అనుమతి పొందడంకాని, లేక కేంద్ర ప్రభుత్వం వారితో మాట్లాడే అవసరం వున్నది. మద్రాసులో సొంత ధరల కమీషన్ వున్నదని చెప్పారు. నేను తెలుసుకొంటే అది హైపవర్ అగ్రికల్చరల్ కమిటీ అన్నారు. కొంత ప్రైస్ ఈవిధంగా వుండాలని చెప్పి ఆ కమిటీ నిర్ణయించి రెకమెండ్ చేయడం జరుగుతుంది. కేంద్రము నిర్ణయించిన ధర ప్రకారం ప్రొక్యూర్ చేస్తున్నప్పుడు, కేంద్రం ఎవరికి ఇవ్వాలని, ఎప్పుడు యివ్వాలనే సమస్య ఏర్పడుతుంది. కేంద్ర, రాష్ట్ర సంబంధాలలో ఇది ఒక భాగంగా తీసుకోవాలి. ఏది ఏమైనప్పటికీ రైతులయొక్క శ్రేయస్సు కొరకు ఇది అవసరమని భావించి కేంద్ర, రాష్ట్ర సంబంధాల పోరాటంలో ఇది ఒక అవసరమైన విషయముగా గుర్తించి, కేంద్రం దృష్టికి తీసుకురావడం జరుగుతున్నది. ఇది పూర్తి చేయడానికి వీలైన పరిస్థితి ఎప్పటికప్పుడు సాధ్యంకాదని భావిస్తున్నాను. అప్పటికప్పుడు ఇబ్బందులను ఎదుర్కొనడానికి సహకార సంఘాలు కాని, లేక వేరే రూపంలో కానీ, ధరను
10-30 a.m చెల్లించేవారిని ఆదుకొనే విషయం సభ్యులందరికి తెలుసు.

కేంద్రము రు. 135 లు ధర నిర్ణయిస్తే రు. 50 లు అదనముగా యివ్వాలని స్టేటు అడ్వైజరీ ప్రయిసెస్ కమిటీ నిర్ణయించినదానికి తగిన నిధులు అప్పారావుగారు ఫ్యాక్టరీకి యిచ్చి రైతుకు రు. 185 లు యిప్పిస్తున్న విషయం తెలుసు. 10 శాతం సేల్స్ టాక్స్ కమీషన్ తీసుకొంటున్నామో దానిని కూడ కలిపి రు. 195 లు యిస్తే బాగుంటుందని గౌరవ సభ్యులు ఉద్దేశ్యము అనుకొంటున్నాను. పత్తి గవర్నమెంటు నిర్ణయించినదానికన్నా ఎక్కువ కొనుగోలు అవుతున్నది. ఇప్పుడు 4 లక్షల బేళ్లు

కాటన్ కార్పొరేషన్ ద్వారా కొనుగోలుచేయడం జరిగింది. 11,333 మెట్రిక్ టన్నులు మార్కెఫెడ్ ద్వారా కొనుగోలు చేయడం జరిగింది. ఇంకా మార్కెఫెడ్‌ని రంగము లోనికి దించి కొనుగోలు చేయాలని ఉద్దేశ్యము. కౌన్సిల్‌లో ఈ విషయం వచ్చినపుడు ప్రతిపక్ష సభ్యులతో కూడిన ఒక అఖిలపక్ష సంఘము కేంద్రప్రభుత్వంవద్దకు పోయి ఎక్స్‌పోర్టు పెర్మిషన్ ఈ రాష్ట్రానికి యివ్వడానికి ప్రయత్నం చేయాలనీ నిర్ణయం తీసుకున్నాం. 4, 5 రోజులలో డిల్లీకి డెలిగేషన్ ప్రత్తివిషయంలో పోతున్నది. పొగాకు విషయం ఎప్పుడూ వస్తున్నది. పొగాకు మార్కెట్‌లోకి యింకా విపరీతముగా రాలేదు. కొనుగోలు జరగడంలేదు ఈ పరిస్థితి ఏవిధంగా వుంటుందనేది ముందు ఆలోచించాలి. గతములో తీసుకొన్న చర్యలు తెలుసు. కేంద్ర ప్రభుత్వానికి, పొగాకుకు వున్న సంబంధం తెలుసు. మిర్చి ప్రభుత్వం కొనుగోలు చేయడంలేదన్న విషయం తెలుసు. మినుములు, పెసలు, వేరుశెనగకు ఇవాళ నిర్ణయించిన రేటు రు. 310 లు వుంటే మార్కెట్‌లో రు. 400 ల వరకు వుంది. ఏ పరిస్థితిలో అయినా కేంద్రం నిర్ణయించిన ధర క్రిందకు పడిపోయినప్పుడు కేంద్రప్రభుత్వం ద్వారా కొనుగోలు చేయించడం, వారు ముందుకు రానపుడు రాష్ట్రప్రభుత్వం అన్ని చర్యలు తీసుకొంటుంది. ఎప్పటికప్పుడు రాష్ట్రప్రభుత్వం పరిశీలన చేస్తుంది. ధరల కమీషన్ గురించి కేంద్ర ప్రభుత్వంతో సంభాషణలు జరపడమేకాక, గౌరవ సభ్యుల సలహాలను పొందడం కూడ జరుగుతుంది.

శ్రీ ఎన్. రామపరెడ్డి :— పొగాకుకు ఒక కమిటీని, ప్రత్తికి ఒక కమిటీని వేయడం అవసరం, పొగాకును యితర దేశాలకు ఎగుమతిచేసే అవకాశం వుంది. దానిని కొన్నిమార్గాలు చూస్తే మంచి ఆదాయంపొందే అవకాశం వుంది. దానికోసం ప్రయత్నం చేయడానికి ఒక కమిటీనివేసి చేయాలి. ప్రభుత్వమే అన్ని చేస్తుందనుకోవడం లేదు. ప్రత్యేకముగా పరిశీలన చేయడానికి ఒక కమిటీని వేస్తారా? ప్రత్తి విషయంలో ఎగుమతులను నిషేధించడంవల్ల ప్రత్తిధర పడిపోతుంది. ఆ నిషేధాన్ని తొలగించడానికి [illegible] మిల్లర్స్ వాడే ప్రత్తి ఎంతభాగము అనే లెక్కలు వున్నాయి. చాల తక్కువ [illegible]న్నారు. మిల్లర్స్ దయాదాక్షిణ్యాలపైన ఆధారపడి బ్రతకాలని వస్తున్నది. చెరుకుకు రు. 10 లు [illegible] సంవత్సరం ఈ మంత్రిగారు, ముఖ్యమంత్రిగారు వాగ్దానం చేశారు. ఇప్పటికి పరిశీలన చేస్తున్నారా? ఈ షుగర్ ఫ్యాక్టరీ చెల్లించవలసిన బకాయి 2 కోట్లు సంగతి ఏమిటి? దాని విషయంలో ఏమి చేస్తారు? పోయిన సంవత్సరం ఒప్పుకొన్నది. ఎప్పటికి పరిశీలన పూర్తి అవుతుంది.

శ్రీ కె. జానారెడ్డి :— పొగాకుకు సంబంధించి కమిటీ వేయాలన్నారు గౌరవ సభ్యులు. పొగాకు విషయంలో ఎక్స్‌పోర్టు విధానం రూపొందించటానికి కమిటీ

చేయాలన్నారా ఏమిటనేది నాకు పూర్తిగా అవగాహన కాలేదు. ఎక్స్‌పోర్టు ప్రొమోషన్‌కు ప్రయత్నం చేస్తాము. ఎక్స్‌పోర్టు ప్రొమోషన్‌కి పెర్మిషన్ వస్తే మార్క్‌ఫెడ్ ద్వారా కొనుగోలుచేసి అమ్మడానికి అభ్యంతరం లేదు. ఏవిధంగా చేయాలనేది సలహా తీసుకొంటాను. పత్తి కొనుగోలు విషయం చెప్పాను. ఉయ్యూరు షుగర్ ఫ్యాక్టరీ బకాయి గురించి చెబుతున్నారు. దాన్నిగురించి నా దగ్గర పూర్తి సమాచారం లేదు. కొంత తెలుసు. అక్కడి రైతులకు బకాయిపడిన విషయం, తరువాత మూతపడిన విషయం, సరుకును సీజ్‌చేసిన విషయం, దానిని అమ్మడం, బ్యాంక్ బకాయి పోను మిగతా డబ్బు రైతులకు చెల్లించడం జరిగింది. ఇంకా కొంత బాకీవుంది. దానికి ఫ్యాక్టరీని సీజ్ చేయాలా లేక మేనేజిమెంటుచేత యిప్పించాలా అనే కొంత ఇన్ఫర్మేషన్ తెలుసుకోవాలి. ఇది నాకు సంబంధించినది కాదు. మధ్యలో వచ్చిన ఈ ప్రశ్నకు సమాచారం నా దగ్గర లేదు. ప్రత్యేకముగా గౌరవ సభ్యులు నన్ను కలిస్తే ఆ ఇన్ఫర్మేషన్ తెప్పించి యిస్తాను.

PAPERS LAID ON THE TABLE

re : Amendment to the A. P. General Sales Tax Rules.

Sri P. Ananda Gajapathi Raju :— Sir, on behalf of Finance Minister, I beg to lay on the Table a copy of the Notification issued in G. O. Ms. No, 1571, Revenue dated : 15-11-1983, amending the Andhra Pradesh General Sales Tax Rules and published at pages 532-533 of the Rules Supplement to Part-I of the Andhra Pradesh Gazette, dated : 8-12-1983, as required under Section 39 (4) of the Andhra Pradesh General Sales Tax Act, 1957.

re : Amendment to the Andhra Pradesh General Sales Tax Rules.

Sri P. Ananda Gajapathi Raju :— Sir, on behalf of the Finance Minister, I beg to lay on the Table a copy of the Notification issued in G. O. Ms. No. 1651, Revenue, dated : 30-11-1983 amending the Andhra Pradesh General Sales Tax Rules and published in Rules supplement to Part-I. Extraordinary of the Andhra Pradesh Gazette, dated : 1-12-'83, as required under Section 39 (4) of the Andhra Pradesh General Sales Tax Act, 1957.

re : Annual Report of the A. P. Housing Board for the year 1982-83.

Sri P. Ananda Gajapathi Raju :— Sir, on behalf of the Minister for Law and Municipalities, I beg to lay on the Table a copy of the Annual Report of the Andhra Pradesh Housing Board for the

year 1982-83 as required under section 65 of the Andhra Pradesh Housing Board, Act, 1956.

Mr. Speaker :— Papers laid on the Table.

PAPER PLACED ON THE TABLE

re : "Note on the heavy rains, flood and cyclone in August, September and October, 1983."

Sri P. Mahendranath :— Sir, on behalf of the Chief Minister, I beg to place on the Table, a copy of the "Note on the Heavy rains, flood and cyclone in August, September and October, 1983. (Circulated Separately)

Mr. Speaker :— Paper placed on the Table.

Motion Under Rule 187

re : Leave of Absence to Sri M. Narayana Rao for the Session.

Sri K. Venkateswara Rao (Kollapur) :— Sir, on behalf of the Leader of Opposition, I beg to move :

"That under rule 187 of the Rules of Procedure and conduct of Business in the Andhra Pradesh Legislative Assembly, leave of absence be granted to Sri M Narayana Rao, for this session, as he is ill."

Mr. Speaker :— Motion moved.

The question is ;

"That under rule 187 of the Rules of Procedure and Conduct of Business in the Andhra Pradesh Legislative Assembly leave of absence be granted to Sri M. Narayana Rao for this session, as he is ill "

(Pause)

The Motion was adopted, and leave was granted.

GOVERNMENT BILLS

re : The Andhra Pradesh Abolition of Posts of Part-time Village Officers Bill, 1984 — Introduction.

Sri P. Mahendranath :— Sir, I beg to move :

"That leave be granted to introduce the Andhra Pradesh Abolition of Posts of Part-time Village Officers Bill, 1984."

Mr. Speaker :— Motion moved.

The question is :

"That leave be granted to introduce the Andhra Pradesh Abolitlon of Posts of Part-time Village Officers Bill, 1984."

(Pause)

The Motion was adopted and the Bill was introduced.

శ్రీ పి. గోవర్ధనరెడ్డి (మునుగోడు) :— అధ్యక్షా, పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్. ఈ బిల్లుకు సంబంధించి ఇది సబ్‌జ్యూడిస్ అవుతుందేమో పరిశీలించండి. ఇంతకుముందు వున్న విలేజ్ ఆఫీసర్స్‌ను కంటిన్యూ చేయవలసిందనీ, ఫర్దర్‌గా ఎవరిని ఎప్పాయింట్ చేయవద్దనీ సుప్రీంకోర్టు ఒక ఆర్డర్ ఇచ్చింది. అది గవర్నమెంటువద్ద వున్నది, ఇప్పుడు ఈ బిల్లు మూవ్ చేయడం సబ్‌జ్యూడిస్ అవుతుందేమో తమరు ఆలోచించండి.

మిస్టర్ స్పీకర్ :— నో పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్.

re : Andhra Pradesh Education Institutions (Regulation of Admission and Prohibition of Capitation Fee) Amendment Bill, 1984. (Introduced)

Sri P. Ananda Gajapathi Raju :— Sir, I beg to move :

"That leave be granted to introduce the Andhra Pradesh Educational Institutions (Regulation of Admission and Prohibition of Capitation Fee) Amendment Bill, 1984."

Mr. Speaker :— Motion moved.

The question is :

"That leave the granted to introduce the Andhra Pradesh Educational Institutions (Regulation of Admission and Prohibition of Capitation Fee) Amendment Bill, 1984."

(Pause)

The Motion was adopted and the Bill was introduced.

Personal explanation of Mr. P. Govardhana Reddy, M.L.A.

Mr Speaker :— Under Rule 309, Mr. Govardhana Reddy gave notice for personal explanation.

Now, Mr. P. Govardhana Reddy to give his personal explanation.

శ్రీ పి. గోవర్ధన రెడ్డి — అధ్యక్షా, పదిహేనవ తేది అసెంబ్లిలో నాకు సంబంధించిన కొన్ని ప్రశ్నలు ఇక్కడ చర్చకు వచ్చాయి. నేను రూరల్ వాటర్ సప్లయ్

శాఖకు సంబంధించిన మంత్రిగా వున్నప్పుడు అప్పటి విషయాలకు సంబంధించి నాపై, నా కుటుంబ సభ్యులపై అనవసరమైన నిందలు మోపడం జరిగింది. వాటిని పత్రికలలో ప్రచురించడం నాపై బయట కొన్ని అనుమానాలు కలిగి అపోహలు కలిగిన మాట వాస్తవం. నేను ఈ రూలుక్రింద పర్సనల్ ఎక్స్‌ప్లనేషన్ ఇచ్చుకోటానికి తమరిని కోరగా తమరు ఈ అవకాశం ఇచ్చారు.

అధ్యక్షా, నేను మంత్రిగా వున్నప్పుడు అప్పుడున్న పరిస్థితులలో, తరువాత టెండర్స్ ఎందుకు కాన్సిల్ చేయవలసివచ్చిందనే విషయం ఈ హౌస్ తెలుసుకోవడం అవసరం. నా కుటుంబ సభ్యులకు రిగ్సు వున్నాయని చెప్పారు. నా అధికారాన్ని దుర్వినియోగం చేసి ఆ రిగ్సుకు పని ఇప్పించటానికి టెండర్స్ కాన్సిల్ చేశానని వారు చెప్పిన విషయం గురించి స్పష్టం చేయదలచాను. నేను రూరల్ వాటర్ సప్లయి మంత్రిగా అయ్యేనాటికి అప్పటి వ్యవస్థ ఎలావున్నదో సభ్యులు తెలుసుకుంటే సభ్యులు మరల యీ విషయాన్ని సభలో చర్చించాలని అనుకోరని భావిస్తున్నాను. ఆనాటివరకూ గవర్నమెంటువారు ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో 40 వేల బోర్స్‌వెల్స్ వేశారు. ప్రతి సంవత్సరం టెండర్సు పిలవడం, వాటిని రిగ్ ఓనర్స్‌కు కొంతమందికి ఇవ్వడం, బోర్స్ వేయటం జరుగుతూ వుండేది. బోర్స్‌వేసిన తరువాత పంపులు బిగించడం, ప్లాట్‌ఫారమ్స్ కట్టటం పని డిపార్టుమెంటువారు చేస్తూవుండేవారు. బోర్స్ వేసినతరువాత పంపులు బిగించటానికి, ప్లాట్‌ఫారమ్స్ కట్టటానికి ఆరు నెలలనుండి సంవత్సరకాలం పడుతూవుండేది. దానివలన బోర్సు పూడిపోవడం, పంపులు బిగించటానికి వెళ్ళేటప్పటికి బోర్సు వుండకపోవడం జరుగుతూవుండేది. నేను ఫారెస్టు డెవలప్‌మెంటు కార్పొరేషన్ చైర్మన్‌గా వున్నప్పుడు రాజస్థాన్, గుజరాత్, మహారాష్ట్ర ప్రాంతాలకు వెళ్ళడం జరిగింది. అప్పుడు కేవలం ఫారెస్టు విషయాలే గాక రూరల్ వాటర్ విషయంకూడా స్టడి చేశాను. అక్కడ బోర్సు ఎవరు వేస్తారో వారే పంపులు బిగించడం, ప్లాట్‌ఫారమ్స్ కూడా కట్టేవారు. అందువలన ఆ బోర్ ప్రజలకు 21 రోజుల్లో ఉపయోగంలోకి వచ్చేది. మన రాష్ట్రంలో నీటికరువు వుందని వేసవికాలంలో బోర్ వేస్తే వర్షాకాలానికి అది తయారయ్యేది, అందువల్ల ప్రజలకు పెద్ద ఉపయోగంగా వుండేదికాదు. అందువల్ల ఆ పద్ధతిని మాని టరన్‌కీ సిస్టమ్ పెట్టాలనే ఉద్దేశ్యంతో నేను మంత్రిగా వున్నప్పుడు సెక్రటరీగారిని, జాయింటు సెక్రటరిగారిని, ఇతర టెక్నికల్ పీపుల్‌ను మీటింగుకు పిలిచి మహారాష్ట్రలో సిస్టమ్‌ను పరిశీలించి రండి, అని పంపిన తరువాత వారు అక్కడ పద్ధతి బాగావుందని ఒక రిపోర్టు 30,40 పేజీల రిపోర్టు ఇచ్చారు. యీలోపు నేను మంత్రికాకముందే ఒక కుంభకోణం జరిగింది. కలెక్టర్లు గవర్నమెంటుకు వ్రాసుకున్నారు. అయ్యా, మీరు టెండర్స్‌పిలిం రిగ్ ఓనర్స్‌ను మా జిల్లాలకు ఎలాట్ చేస్తున్నారు. ఎలాట్ చేస్తున్నవారిలో సగటి

మందికూడా రావడంలేదు. పనులు ఆగిపోతున్నాయి కనుక మీరు ఎలాట్‌చేసే పద్ధతి తీసుకోవద్దు, కలెక్టర్లకు అధికారం ఇవ్వండి అని వారు గవర్నమెంటును కోరడం జరిగింది. 1981-82లో కలెక్టర్లు కోరిన ప్రకారం గవర్నమెంటు వారిని అధికారాలను యివ్వడం జరిగింది. సి.ఇ. టెండర్స్ పిలిచి, రేటు కంట్రాక్టు ఫిక్స్ చేయడం వరకే ఆయన చేతుల్లో అధికారం వుండేది కాని అంతకంటే అధికారం లేకుండా వుంది. మిగిలిన కార్యక్రమం అంతా కలెక్టర్లు చేసేవారు. నేను మంత్రిని అయిన తర్వాత టెండర్స్ పిలిచి సెటిల్ చేయలేదు కనుక మీరు దీనిని సెటిల్ చేయాలని నన్ను కోరారు. రిగ్ ఓనర్స్ అసోసియేషన్ వారిని, పంచాయతీరాజ్ సెక్రటరిని, జాయింట్ సెక్రటరిని, సి.ఇ.ని మీటింగుకు పిలిచి యీ సిస్టమ్ బాగాలేదు, టరన్‌కి సిస్టమ్ ఆలోచించటానికి మీరు ముందుకువస్తే నేను రేట్ ఫిక్స్‌చేస్తానని చెప్పగానే రిగ్ ఓనర్స్ అసోసియేషన్‌వారు దానికి ఒప్పుకోగానే సెక్రటరి టెండర్ సిస్టమ్‌ను కాన్సిల్ చేయడం జరిగింది. మహారాష్ట్ర సిస్టమ్‌పైన టెండర్స్ కాల్‌ఫర్ చేయడం జరిగింది. ప్రాసెస్ మొదలు అయిన తరువాత రిగ్ ఓనర్స్ అసోసియేషన్‌వారు కాకుండా వారి భార్యలపేర హైకోర్టులో టరన్‌కి సిస్టమ్‌మీద టెండర్స్ పిలువ లేదు కనుక మేము చేయము. మాకు స్టే ఇవ్వాలని రిట్ వేశారు. కాని కోర్టువారు స్టే ఇవ్వలేదు. ప్రజలకు లాభం కలగాలనే ఉద్దేశ్యంతో హైకోర్టు స్టే ఇవ్వలేదు, మేము ఒక జి.ఓ. ఇస్యూచేసి కలెక్టర్లకు ఎవరు టరన్‌కి సిస్టమ్ చేస్తారో వారికి పని ఇవ్వండి అని ఆదేశాలు ఇచ్చాము. కలెక్టర్లు ఆ ప్రకారమే అలా టరన్‌కి సిస్టంప్రకారం చేస్తామన్నవారికి పని ఇచ్చారు. ఆవిధంగా కార్యక్రమం జరిగింది. వసంత నాగేశ్వరరావుగారు చెప్పినట్లు కాని, మహిళా సభ్యురాలు చెప్పినట్లుగా గానీ నా తమ్ముడికి, నాభార్యపేర వున్న రిగ్‌లకు పని ఇవ్వటానికి కాన్సిల్ చేశారు అనే దానిలో వాస్తవంలేదు. మంత్రిగారు ఇక్కడ సమాధానం చెబుతూ టరన్‌కి సిస్టమ్ ప్రవేశ పెట్టటానికి టెండర్స్ కాన్సిల్ చేశారని మంత్రిగారు ఇక్కడ సమాధానం చెప్పారు. కాబట్టి యీ అన్ని పద్ధతులు చూస్తే ఏ విధంగా కూడ నా యింటరెస్టు దీనిలో ఏమీలేదు. ఒకటి మాత్రం చెప్పదలుచుకున్నాను. నా తమ్ముడికి వారు ఎలిజ్ చేసినట్లుగా ఒక రిగ్గులేదు. రెండు రిగ్స్ వున్నవి, అవి ఎప్పటినుండి వున్నవి? He is the pioneer in completing the work not only in Andhra Pradesh but also in Bengal, Orissa, Madhya Pradesh and Rajasthan. కాబట్టి 1977-78లో మా తమ్ముడు 48 బోర్‌వెల్స్ ఒక కంపెనీ పేరుమీద వేశాడు. 79-80లో 80 వేశారు. 1980-81లో 100 వేశారు, 1980-81లో మళ్ళీ 40 వేశారు, 1981-82లో 15 వేశారు, నేను మంత్రిగా వున్నప్పుడు 1982-83 లో 6 వేశారు ఒక రిగ్గుతో. ఇంకొక రిగ్గు పాల్వాయి బోర్‌వెల్స్ అని వీరు చెప్పింది. 1980-81లో శ్రీకాకుళములో 14 వేశారు, 80-81లో నల్గొండలో

20 చేశారు, 1981-82లో నల్గొండలో 7 చేశారు. 1932-83లో ఆర్ ఆర్ డిస్ట్రిక్టులో 6 చేశారు. ఎందుకంటే He is having a contract at Rajasthan. He was doing work at Rajasthan, M.P., West Begal and Orissa. He is not able to do full work in Andhra Pradesh. వేరే రిగ్గు ఓనర్సు చేశారనేది లెక్కలు తెప్పిస్తే, ఎ రిగ్గు ఓనర్సుకూడ 150, 200 లకు తక్కువ బోర్‌వెల్స్ చేయలేదు. ఏ విధంగాను మీరు స్టాటిస్టిక్స్ ప్రకారం చూచిన కూడ నేను అధికార దుర్వినియోగానికి పాల్పడి మా తమ్ముడికిగాని యింకొక కుటుంబ సభ్యులకు గాని నేను ప్రతిపాదించి ఎప్పుడు చేయలేదు. చేశానని చెప్పడం వాస్తవ విరుద్ధం. ఇక్కడ ఇంకొకటి వుంది, యీ రిగ్గు ఓనర్సులో దాదాపు 30,40 మంది నాకు బంధువులు, స్నేహితులు వున్నారు. వారందరు వచ్చి ట్యానేజ్ సిస్టం వద్దు మీరు బోర్‌వెల్స్ కార్యక్రమం చేయండి. లేకపోతే దీనివల్ల మాకు నష్టం వస్తుందని వారు కోరారు, అప్పుడు నేను చెప్పాను, యీ సిస్టం నడవదు, ఎందుకంటే మనం ప్రజల డబ్బును ఖర్చుపెట్టి ప్రజల వుపయోగార్థం కార్యక్రమం చేయాలనే వుద్దేశముతో తలపెట్టబడింది, మీరు బోర్‌వెల్ వేసిన సంవత్సరం తరువాత ప్రజలు నీరు త్రాగే పద్ధతి బాగాలేదని చెప్పి, ఎవరు ఎంత చెప్పినా వినకుండా In the interest of the people and the Government I have done this work. కాబట్టి యివి అన్ని విషయాలు అనవసరంగా నాపైన నా కుటుంబ సభ్యులమీద కావాలని మెలైన్ చేయడానికి కొంతమంది వ్యక్తులు పూనుకున్నారు. ఎందుకంటే మీకు తెలుసు. ఈ ప్రభుత్వం అధికారములోకి రాకముందు, వచ్చిన తరువాతకూడ నేనుచాలా క్రిటికల్‌గా I am criticising this Government for its failures. కాబట్టి నన్ను అప్రతిష్టపాలు చేయడానికి కొంతమంది వ్యక్తులు యీ కార్యక్రమాలు చేస్తున్నారు. వెంకటరమణ బోర్‌వెల్స్ విషయములో చెప్పారు, Where they alleged my wife is a Partner. That form has not done a single work in Andhra Pradesh. ఆ ఫర్మ్ రిజిష్టర్ అయినప్పటినుండి యీ రోజువరకు కూడా They have worked only in Maharashtra. They have not come to Andhra Pradesh. అంతేగాకుండా ముఖ్యమైనటువంటి విషయం. నేను సన్యాసిని కాను, సంసారిని. నేను రాజకీయాలలో వుండడానికి, గౌరవంగా బ్రతకడానికి నాకు కొంత ఆదాయం కావాలి, కష్టపడి పనిచేయాలి. వ్యవసాయం, లేకపోతే మరో అటువంటి కార్యక్రమం చేయడం తప్పుకాదు. ఏది తప్పు అంటే లంచాలు తీసుకొని తప్పుడు కార్యక్రమాలు చేసి అధికార దుర్వినియోగం చేస్తే అది తప్పు. ఇంకొకటి ఏమి జరుగుతుంది, ముఖ్యమంత్రిగారి అల్లుడు కొంతమంది ఆఫీసర్సును పిలిచి గోవర్ధన్ మీద ఏమేమి వున్నవి చెప్పుమనే కార్యక్రమాలు చేస్తున్నాడు.

(ఇంటరప్షన్స్ ఫ్రం ట్రెజరీ బెంచెస్)

Mr. Speaker :— No more discussion on this. It is over. It is a personal explanation. There should not be any counter allegation That is very bad. You are misusing. It is over.

Sri P. Goverdhan Reddy :— Let me conclude .....

Mr. Speaker :— You cannot go on speaking. That is not explanation. He is not expected to say everythink here. I have given him time. There is no point in reopening the issue.

Sri P. Goverdhan Reddy :— Let me conclude...

శ్రీ డి. కె. సమరసింహారెడ్డి :— కింక్లూడ్ చేస్తున్నారు.

మిస్టరు స్పీకర్ :— అయిపోయింది కంక్లూజన్, అయిపోయిన తరువాత క్రొత్తది స్టార్టు చేస్తున్నారు. You should not make allegation against anybody. That is over.

Dr Y.S. Rajasekhara Reddy :— He is asking for something else.

శ్రీ కె. వెంకటేశ్వరరావు :— ఆయన మినిస్టరుగా వున్నప్పుడు డీల్ చేసిన ఫైల్సును ముఖ్యమంత్రిగారి అల్లుడు తెప్పించుకొని చూస్తున్నాడని అంటున్నారు:

శ్రీ సి. జంగారెడ్డి :— అధ్యక్షా, గోవర్ధన్ రెడ్డిగారు చెప్పేది వినండి, ముఖ్యమంత్రిగారి అల్లుడు ఫైల్సు తెప్పించుకొని గోవర్ధన్ రెడ్డిగారికి వ్యతిరేకంగా అన్నీ చేస్తున్నాడని చెబుతున్నారు.

Mr. Speaker :— That is not personal explanation.

శ్రీ సి. జంగారెడ్డి :— పర్సనల్ ఎర్సనల్ ఎక్స్ప్లేనేషను కాకపోతే ఏమిటి ఈవిధంగా చేయడం మంచిది కాదు, అధికారులమీద వత్తిడి తెస్తున్నారని చెబుతున్నారు.

శ్రీ పి. గోవర్ధనరెడ్డి :— నేను ఏమి చెబుతున్నానంటే, మీరు ప్రభుత్వములోకి రాగానే నా ఫయిల్సు అన్ని బండల్ కట్టి ది గ్రేట్ హానెస్టి, యింటిగ్రిటి వున్న, శ్రీ మహామాత్ర రామిరెడ్డిగారికి పంపిస్తే పాపం ఆయన క్రిందికి మీదికి ఆరునెలలు తిప్పి అది చేసి యిది చేసి దానితో ఏమీ నామీద తప్పు తేల్చలేకపోయారు, కాబట్టి What I want now is...... నేను మంత్రిగా వున్నప్పుడు నా మిత్రులకు గాని ఫ్యామిలీ మెంబర్సుకుగాని నా పార్టీ సభ్యులకు గానీ నేను నా అధికారాన్ని దుర్వినియోగం చేసి లాభం వస్తుందని చేశానని ప్రూఫ్ చేస్తే I am prepared to face any judicial enquiry.

ముఖ్యమంత్రిగారు యిక్కడ ఉన్నప్పుడు చెప్పినాను. మీరు నెదర్‌లాండ్ 9·
గవర్నమెంటు యిచ్చినటువంటి డబ్బుతో జరుగుతున్న స్కీముపైనా దుర్వినియోగం ఆరోపణ నాపైన చేసినారు. ఆ విధంగా చేసినప్పుడు జుడిషియల్ ఎంక్వయిరీ పెట్టండని అడిగితే యీ రోజువరకు గవర్నమెంటుకు ధైర్యం లేదు. ఈనాడు కూడా అడుగుతున్నాను. ఈ ఎంటర్ మేటర్‌పైన జుడిషియల్ ఎంక్వయిరీ పెట్టండి. If anything is proved I am prepared to resign. హైకోర్టు జడ్జిని పెట్టండి. సుప్రీం కోర్టు జడ్జిని పెట్టండి. ప్రక్క రాష్ట్రాలలో ఉన్నటువంటి యే హైకోర్టు జడ్జిని అయినా పెట్టి ఎంక్వయిరీ చేయించండి. I am prepared to face. I am not prepared to accept this falte type of propaganda in the House. They are raising just for the sake of political propoganda. అదేకాకుండా యీ చార్జెస్ ఎంక్వయిర్ చేయదానికి మన రాష్ట్రప్రభుత్వ లోకాయుక్త్ అని పెట్టింది. ఆ లోకాయుక్త్‌మీద నాకేకాదు ప్రజలకు కూడా నమ్మకంలేదు. నాకు దీనిమీద నమ్మకం లేదు కాబట్టి I am not accepting. I only want high court judge to probe the entire matter and let them clear it,

డా. వై. ఎస్. రాజశేఖరరెడ్డి :— ఒక పద్ధతిగా ప్రతిరోజూ లేకపోతే రెండు రోజులకు ఒకసారి యెవరో ఒక ఫార్మర్ మినిష్టరుపైన లేకపోతే యింతకు ముందు కాంగ్రెసు పార్టీలో అధికారంలో ఉన్నవారిపైన....

(ఇంటరప్షన్స్)

Sri N. Venkataratnam :— Goverdhan Reddy made a statement. Are you allowing any debate on this ?

Mr. Speaker :— No debate on this issue.

డా. వై. ఎస్. రాజశేఖరరెడ్డి:—కాబట్టి యిది ప్రతిరోజు వారిదగ్గర ఎక్సర్‌సైజ్ జరుగుతోంది. ప్రతి రెండు రోజులకో, మూడు రోజులకో యెవరో ఒక ఫార్మర్ మినిష్టరుపైన లేక కాంగ్రెసుపార్టీ అధికారంలో వున్న ఏ ఛేర్మెన్‌పైన మడ్ స్లింగింగ్ కేరక్టర్ ఎసోషినేషన్ చేయాలని ఒక సిస్టమేటిక్ అప్రోచ్ అన్నది తెలుగుదేశంవారు చేస్తున్నారు. ఇవన్నీ ఎవాయిడ్ చేసుకోవడానికి హోల్‌సేల్‌గా ఒక పథకాన్ని సజెస్టు చేస్తాను. డిస్కషన్ కాదు. నేను ఒకటే సూచిస్తున్నాను. అధికారం మీ చేతిలో ఉంది. మీరు మొత్తం కాంగ్రెసు పరిపాలనలో యెప్పుడెప్పుడు యే మంత్రికాని, యే అధికారికాని యే కార్పొరేషను ఛేర్మన్‌కాని యెప్పు డెక్కడ దుర్వినియోగం చేసినారనే అనుమానం వస్తే వీటన్నిటిపైన ఎంక్వయిరీ వేయించండి. జడ్జిని లేక యింకొకరిని అప్పాయింట్ చేయించండి. మాలో యెవరు యెప్పుడు తప్పులు చేసినామని నిరూ

పించిన కూడా పూర్తిగా రాజకీయ సన్యాసం చెందడానికి నేను ఒకడినే కాదు, మా పార్టీలో వున్న ప్రతి ఒకరము కూడా సిద్ధంగా వున్నాము. మాటిమాటికి రోటా ఒురద చల్లే కార్యక్రమం చేసేదానికి సిగ్గుపడవలసిన అవసరం ఉందని చెబుతున్నాను.

Sri S. Jaipal Reddy :— Point of order, Sir.

(Interruption)

శ్రీ వి. నాగేశ్వరరావు :— మంత్రి చెన్నారెడ్డిగారు ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్నప్పుడు ఆ మంత్రివర్గసభ్యులే ఆ మంత్రివర్గం అవినీతికి పాల్పడిందని ప్రధానమంత్రికి ఒక విజ్ఞాపన సమర్పించిన విషయం మరచిపోయినారా ?

(Shame, shame)

Sri S. Jaipal Reddy :— I am on a point of order.

Sri P. Goverdhan Reddy :— Is he (Sri V. Nageswara Rao) having a right to speak.

మిస్టర్ స్పీకర్ :— డి. వెంకటేశ్వరరావుగారు. ..

శ్రీ ఎస్. జయపాల్‌రెడ్డి :— పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డరు. ఒక సభ్యుని పిలిచినారు. నాకు సంబంధం లేదు. దీనికి సంబంధించి ఒక విషయం యేమిటంటే ఇంతకు ముందునుంచి కూడా బడ్జెటుమీద చర్చ జరిగేటప్పుడు ఫస్టు స్పీకరు యెప్పుడూ ప్రధానంగా అపోజిషన్ బెంచెస్‌నుంచి ప్రతిపక్ష నాయకుడు ఉండేవారు. కాంగ్రెసు ప్రభుత్వం ఉన్నప్పుడు కూడా నేను జనతాపార్టీ ప్రధాన పక్షంగా ఉన్నప్పుడు పిలిచినారు. I am not objecting. I am bringing this to your notice so that you may keep in view.

ANNUAL FINANCIAL STATEMENT (BUDGET) FOR 1984-85

(General Discussion)

శ్రీ డి. వెంకటేశ్వరరావు (మార్టూరు) :— అధ్యక్షా, 1984-85 సంవత్సరానికి ఆర్థికశాఖామాత్యులుగారు ప్రవేశపెట్టిన రాష్ట్ర బడ్జెటు ప్రజాసంక్షేమాన్ని, రాష్ట్ర ప్రగతిని దృష్టిలో పెట్టుకొని నిర్వహింపబడిన బడ్జెటుగా భావిస్తున్నాను. సధాముఖంగా సంతోషాన్ని కూడా వ్యక్తం చేస్తున్నాను. ఇదే సందర్భంగా చేసుకునేటటువంటి కార్యక్రమాలు విద్యుచ్ఛక్తి పీటిపారుదల వనర్లు, బలహీనవర్గాల సంక్షేమానికి యిచ్చిన ప్రాముఖ్యం చూస్తే ఆరోజు తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం చేసిన వాగ్దానాలకు అనుగుణంగానే యీనాడు బడ్జెటు రూపొందించబడిందని భావిస్తున్నాను. ముఖ్యంగా బలహీనవర్గాల సంక్షేమానికి రూ. 228 కోట్లు కేటాయింపు జరిగింది, అంటే యిది దాదాపు 30 వర్సంటు ఎక్కువ బలహీనవర్గాల సంక్షేమానికి యీ కేటాయింపు జరిగిందన్నమాట. ఇందులో

ముఖ్యంగా రూ. 2 లకు కిలో బియ్యం అనే పథకం దాదాపు రూ. 103 కోట్ల వ్యయంతో 1 కోటి 20 లక్షల కుటుంబాలకు సహాయం అందచేయడంలో ప్రధానాద్దేశ్యం. బీదలను ఆదుకోవడానికి యీ ప్రభుత్వం తీసుకున్న చర్య. అదేవిధంగా యీ సరఫరా విధానంలో కొన్ని అవకతవకలు జరుగుతున్నప్పుడు సభ్యులు వెలిబుచ్చిన సూచించిన ప్రభుత్వం దృష్టిలో వుంచుకొని యీనాడు యీ సరఫరా పంపిణీ విషయంలో సక్రమంగా చేస్తున్న దని ఆశిస్తున్నాను. 100 కి 90 వరకు జరుగుతున్నదని తెలుస్తున్నది. కొంతమంది గౌరవ సభ్యులు సూచించిన విధంగా ఈ సరఫరాను సివిల్ సప్లయిస్ ద్వారా నిర్వహించ దానికి చేస్తున్న విధానం ఆమోదయోగ్యమయింది. అదేవిధంగా గృహనిర్మాణ సంక్షే మానికి పూర్వపు ప్రభుత్వకాలంలో రూ. 1000, రూ. 2000 లతో యెన్ని గృహాలు నిర్మించినారనేది లేకుండా దాదాపు 1 లక్ష 40 వేలు గృహాలు ఈ సంవత్సరం ప్రభుత్వం మొదట కట్టడానికి నిర్ణయించి దాదాపు 70,000 గృహాలు పూర్తిచేసి యీ మార్చి నెలాఖ రుకు యిప్పన్నీ పూర్తిచేయడానికి తీసుకున్న శ్రద్ధ అభినందదాయకమైనది. దీనిలో ఒక్కొక్కటి యీనాడు రూనాడు 6,000, రూ. 7000 లు పెట్టి నిర్మించడానికి యీ ప్రభుత్వం చర్య తీసుకుంటున్నదంటే ఆ గృహాలు యెవరికి చేరాలో వారికే గృహ నిర్మాణం జరగాలని ప్రభుత్వం తీసుకున్న చర్య అని ప్రతిరోజూ, ప్రతి గ్రామములో కూడా పనిని చూస్తూవున్నాము. ఈ గృహాలు నిర్మాణ కార్యక్రమములో ఎటువంటి దుర్వినియోగం జరగకుండా కార్యక్రమమంతా సక్రమంగా జరుగుతోందని మనవి చేస్తున్నాను. అదేవిధంగా యిళ్లస్థలాలు అందించడానికి ప్రభుత్వం రూ. 22 కోట్లు కేటా యించి దాదాపు 2 లక్షల కుటుంబాలకు యిళ్లస్థలాలు యిచ్చే విధానాన్ని యీ నాడు తీవ్రంగా అమలుచేయడానికి కృతనిశ్చయంతో ఉన్నందుకు సంతోషాన్ని వ్యక్తం చేస్తున్నాను. అయితే నీటిపారుదల వనర్లు విషయం వచ్చినప్పుడు ఈనాడు ప్రభుత్వం దాదాపు రూ. 246 కోట్లు కేటాయించింది. శ్రీశైలం ప్రాజక్టు కుడి, ఎడమ కాల్వలు విషయంలో కాని తర్వాత శ్రీరామసాగర్ కాకతీయ కెనాల్ నిర్వహించే విధానంలో కాని తీసుకొని శ్రద్ధలో నీటిపారుదల వనర్లు ఉపయోగించుకోవడం అత్యుత్తమైన విధానం. చిన్నతరహా నీటి వనరులకు సంబంధించిన విషయం వచ్చినప్పుడు దీనికి తక్కువగానే కేటాయింపు జరిగిందని చెప్పడానికి విచారిస్తున్నాను. ముఖ్యంగా మన గ్రామీణ ప్రాంతాలలో చిన్నచిన్న వాగులు గాని చెరువులుగాని ఉన్నప్పుడు ఆ నీటిని సద్వినియోగం చేసుకోవాలంటే చిన్నతరహా నీటి పారుదలకు యివ్వవలసిన ప్రాముఖ్యం యెంతయినా వుంది. కేవలం రూ. 1,000 రూ. 2,000లలో ఒక ఎకరం సాగులోనికి తీసుకురావడానికి అవకాశం ఉంటుంది. అదే పెద్ద ప్రాజెక్టు అయితే ఒక ఎకరం సాగు లోనికి తీసుకురాలంటే దాదాపు రూ. 8,000 నుంచి 9,000 లు వ్యయం అవడానికి అవ కాశం ఉంది. కాబట్టి చిన్నతరహా నీటిపారుదలకు యెక్కువ ప్రాముఖ్యం యిస్తే యెక్కువ గ్రామాలలో జీవనోపాధి కల్పించడానికి అవకాశం ఉంటుంది. అదేసందర్భంగా

తెలుగుగంగ ప్రాజెక్టు విషయంలో దాదాపు 35 సంవత్సరములనుంచి ఉన్నటువంటి కాంగ్రెసు ప్రభుత్వం ఏమి చేయనప్పటికి రాయలసీమలో భూములను సారవంతమైన సస్యశ్యామలంగా చేయడానికి తలపెట్టక పోయినప్పటికి ఈ పథకాన్ని యీ తెలుగుదేశం కాలం రాయలసీమలో కొంత భాగమైన సస్యశ్యామలంగా పంటలు పండించే సారవంతమైన భూములుగా మార్చారు. తెలుగుగంగ ప్రాజెక్టు రూపొందించడం జరిగింది. మాజీ ముఖ్యమంత్రులు కాని యీనాడు కేంద్రమంత్రులు కానీ. యీ పథకాన్ని కేంద్రం నుంచి నిధుల కొరకు ప్రయత్నించక పోయినా యెటువంటి సహాయక చర్యలు అందించడానికి తోడ్పడకపోయిన కేవలం తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం మీద అభాండాలు వేసి రాయలసీమకు తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం అన్యాయం చేస్తోందని యీనాడు చేస్తున్న దుష్ప్రచార కార్యక్రమాలను నిరసిస్తున్నాను. ప్రకృతి వైపరీత్యాలు జరిగినపుడు. తెలుగుదేశం ప్రభుత్వము దాదాపు 370 కోట్ల రూపాయలు నష్టము వాటిల్లినట్లు అంచనావేసి, కేంద్రాన్ని అర్థిస్తే, కేవలము 76 కోట్లు మాత్రమే మంజూరు చేయడం జరిగింది. కేంద్రము ఈ విధంగా అవసరమైన సహాయ కార్యక్రమాలలో లేదని కొరవిస్తున్నాలను గుర్తుచేస్తున్నాను రైతుల విషయంలో చెరుకును ఈ ప్రభుత్వకాలంలో జరిగిందని మనవి చేస్తున్నాను. సకాలంలో ధరలను కంట్రోల్ చేయడంలో కూడా ఈ ప్రభుత్వం విపరీతంగా [illegible] నదని గౌరవ సభ్యులకు గుర్తుచేస్తున్నాను. పశుగణాభివృద్ధి శాఖలో తగిన నిధులు కేటాయించలేదని, గ్రామాలలో వ్యవసాయదారులు పశు సంపదమీద ఎక్కువగా ఆధారపడి వుంటారని, కాబట్టి కేటాయింపు ఇంకనూ ఎక్కువచేయాలని కోరుతున్నాను. పాడి పరిశ్రమతోబాటు, గొర్రెల పెంపకము కూడా ఈ రాష్ట్రములో ముఖ్యమైన వాటిల్లో ఒకటిగా వుందిగాన, వీటి అభివృద్ధికి ఎక్కువ కేటాయింపులు చేయాలని కోరుతున్నాను. ఎక్కువమంది గ్రామప్రజలు ఆధారపడి జీవించే ఇలాంటి గ్రామజీవనం ఎక్కువ శ్రద్ధ చూపించాలని ప్రభుత్వాన్ని అభ్యర్థిస్తున్నాను. కాబట్టి పశు వైద్యశాలలకు ఎక్కువ కేటాయింపులు చేయాలని కోరుతున్నాను. విద్య కేటాయింపు సరిగ్గా వున్నప్పటికి, సాంకేతిక విద్యకు ఎక్కువ ప్రాధాన్యత యివ్వవలసిన అవసరము ఎంతయినా వుందని మనవి చేస్తున్నాను. పరిశ్రమల విషయంలో. కూడా దాదాపు 1982-83లో 42 కోట్లు మాత్రమే కేటాయిస్తే ఈ సంవత్సరము రూ. 83.76 కోట్లు కేటాయించడం జరిగింది. ఈ కేటాయింపు వలన ఇతర దేశాలలో వున్న తెలుగువారిని కానివ్వండి, రాష్ట్రములో తెలుగువారిని కాని పరిశ్రమలను స్థాపించడానికి అభ్యర్థించారు. ఇది ఎంతో సంతోషదాయకమైన విషయం. పరిశ్రమలను స్థాపించుటకు వారికి ప్రోత్సాహము, ఉత్సాహము కల్గిస్తున్నాము.

మండలాల విషయం ఆలోచిస్తే ఇంతకుముందు ఎన్నో ప్రభుత్వాలు వచ్చాయి ఎన్నో పోయాయి, కానీ గ్రామ పరిస్థితులు అలాగే వున్నాయి. ఒక పోలీసు స్టేషన్‌కి వెళ్ళాలన్నా, ఒక రిజిస్ట్రార్ ఆఫీసుకు వెళ్ళాలంటే యింతా దూరం వెళ్ళవలసి వస్తున్నది

యీ మండలాల ఏర్పాటు విధానం వలన ఒకే ప్రదేశములో అలస్యమైన సౌకర్యాలు ప్రజలకు ఏర్పరచి, ప్రభుత్వమే దగ్గరకు పోయేరీతిలో అధికార వికేంద్రీకరణ చేయాలనే ఉద్దేశ్యముతో యీ చర్య తీసుకోవడం జరిగిందని యీ సందర్భంగా తెలియజేస్తున్నాను.

ఈ ప్రభుత్వాన్ని రద్దుల ప్రభుత్వమని అన్నారు. రద్దు చేయడంలో తప్పేమని అడుగుతున్నాను? తరతరాలుగా వస్తున్న బానిస భావాలను మార్పు చేయడానికి విధానాలను ఈ ప్రభుత్వాన్ని ఎన్నుకొన్నాము. తప్పేమి? దీనిలో భాగంగానే గ్రామాధికారుల వ్యవస్థను రద్దు చేయడమనే విషయం ప్రజలందరికి ఆమోదదాయకమనీ విషయం మన సర్పంచ్‌లందరికి తెలిసింది. ఈ అవకాశమిచ్చినందుకు ధన్యవాదాలు తెలుపుతూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ ఎస్. జయపాల్‌రెడ్డి :— అధ్యక్షా, నాన్ అఫిషియల్ రెజొల్యూషన్‌కు టైం రెండు గంటలు యివ్వాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ బి.వి. మోహన్‌రెడ్డి (ఎమ్మిగనూరు):- అధ్యక్షా, ఆర్థిక శాఖామాత్యులు ప్రవేశ పెట్టిన బడ్జెటును నేను హృదయపూర్వకంగా సమర్థిస్తున్నాను. ఈ తెలుగుదేశం ప్రభుత్వము ప్రజలకిచ్చిన వాగ్దానాలను నెరవేర్చడమే కాకుండా, ఒక వైపు ఆర్థిక పరిస్థితిని కూడా దృష్టిలో పెట్టుకొని పనిచేస్తున్నదని తెలుపుతున్నాను. ఈ బడ్జెటులో ముఖ్యంగా విద్యుచ్ఛక్తి కోసముగానీ, సేద్యపు నీటివసరుల కోసముగానీ, ఎక్కువగా కేటాయించడం జరిగింది. ఇది హర్షదాయకమైన విషయం, 608 సోషల్‌వెల్‌ఫేర్ హస్టల్సు మెయిన్ టెయిన్ చేయడం, కాకుండా 38 ఆశ్రమ పాటశాలలను మంజూరు చేయడం జరిగింది. అంతేకాకుండా 100 కొత్త హస్టల్సు కట్టడం హర్షదాయకం. విద్యా రంగములో రు 38 కోట్లు కేటాయించడం, సాంకేతిక విద్యకు ఎక్కువ నిధులు కేటాయించడం. హర్షదాయకమైన విషయము. కొత్తగా 10 వేలమందిని టీచరు పోస్టులకు స్పెషల్‌గా ఎప్పాయింట్ చేయడం హర్షించతగిన విషయమని మనవిచేస్తున్నాను. 92 ఆరోగ్య ప్రాథమిక కేంద్రాలను ఏర్పాటు చేయడం హర్షించతగిన విషయం. ముఖ్యమంత్రి ఎన్.టి. రామారావుగారు చిత్తశుద్ధితో కొత్త పంథాలో ఈ ప్రభుత్వాన్ని నడుపుతున్నారు. 35 సంవత్సరాలుగా రాయలసీమకు ఏమీ యివ్వలేని కాంగ్రెసు పెద్దలు తెలుగు గంగను గూర్చి ఏదో చెబుతున్నారు. ఎంతో ధైర్యసాహసాలతో ఈ తెలుగుదేశం ప్రభుత్వము తెలుగుగంగ ప్రాజెక్టును ఏర్పాటుచేసి, దానికొక రూపకల్పన చేశారు. కొంతమంది రాయలసీమ ప్రజలు ఎంతో సంతోషంగా వున్నారు. అయితే ఎన్నో అవాంతరాలు జరిగివుండవచ్చు. కాంగ్రెసు వారు వారు చేసిన తప్పులను ఈనాడు తెలుగుదేశం ప్రభుత్వము మీద రుద్దడానికి ప్రయత్నిస్తున్నారు. రాయలసీమ ప్రజలంతా కూడా ఈరోజు అడగడానికి అవకాశము కల్పించారు. ఈ ప్రభుత్వంలో. కాంగ్రెసు ప్రభుత్వములో రాయలసీమకు ఎన్నో లోపాలు జరిగాయి. ఉదా. కర్నూలులోని రాజోలిబండ రైట్ కెనాల్‌కు ఏమి జరిగింది.

పెద్దపెద్ద ముఖ్యమంత్రులు వచ్చారు, పోయారు. రాజోలిబండ ప్రాజెక్టును ఏమి చేయలేక పోయారు. ఆత్మకూరులో వరదరాజు ప్రాజెక్టు వుంది అక్కడ ముగ్గురు ముఖ్యమంత్రులు పునాదిరాళ్ళు వేశారు. రాయలసీమకు చెందిన ముఖ్యమంత్రులు కూడా వున్నారు. అక్కడ బ్యాక్‌వర్డ్‌క్లాస్‌కు చెందిన ఒక వ్యక్తి గడ్డం పెంచుకొని వున్నారు. ఆయన 'అయ్యా, వరదరాజ ప్రాజెక్టు వచ్చేవరకు గడ్డం తీయను అనిచెప్పి, ప్రతి ముఖ్యమంత్రి దగ్గరకు వెళ్లి సంగతి తెలిపారు. ఇపుడు రామారావుగారి దగ్గరకువచ్చి అదే సంగతి తెలిపారు. చిత్తశుద్ధితో ఈ రాష్ట్రాన్ని నడుపుతూవుంటే, రాయలసీమకు అన్యాయం జరిగిందని అంటున్నారు. ఏమి జరిగింది అన్యాయం? కొన్ని లోపాలు జరిగి వుండవచ్చు. నిర్మాణాత్మక కార్యక్రమాలను చేపట్టాలనిగాని, ఉద్యమాలవల్ల ఏమీ సాధ్యము కావు. దానివల్ల ఆంధ్రదేశము సర్వనాశనమైంది. అందరూ కలిసి ఒక మంచి సొల్యూషన్ కనిపెట్టి, రాయలసీమకు న్యాయము చేకూర్చాలని మనవి చేస్తున్నాను.

కే. జీ. రెండు రూపాయల బియ్యం పథకము క్రింద రు. 108 కోట్ల పెట్టుబడితో రాష్ట్ర ప్రభుత్వము ఒక మంచి స్కీమును అసలు పెట్టింది. ప్రజలంతా సంతోష పడుతున్నారు. ఇక్కడ కూర్చొని మాట్లాడితే సరిపోదు. గ్రామాలకు వెంటి. గ్రామ ప్రజలు ఈనాడు ఈ పథకమువల్ల ఎంతో సంతోషపడుతున్నారు. ఇంత మంచిగా సాగుతూ వుంటే కేంద్రము కొన్ని ఆంక్షలు పెట్టింది. ఎన్నో ప్రగతి పథకాలతో ప్రభుత్వము ముందుకు పోతున్నది. బ్రిటీషు కాలం నుండి వస్తున్న గ్రామాధికారులను రద్దు చేశారు. భూమి శిస్తును రద్దుచేసే ధైర్యము ఏ ప్రభుత్వానికి లేనిది ఈ ప్రభుత్వములో జరిగింది. ఈ విధంగా మంచి పనులు చేస్తూవుంటే, గ్రామాలకు వెళ్ళుతూ వుంటే రామారావుగారికి ప్రజలు టెంకాయలు కొడుతున్నారు. గతములో పదవులు పోయాయని ఏదో సాకుతో ఏదేదో మాట్లాడుతున్నారు. ఏదయినా స్పోర్టివ్‌గా తీసుకోండి. ఎంతో మంది కాంగ్రెసు పెద్దలు, అనుభవజ్ఞులు వున్నారు. 'వాళ్ళ రాజ్యం పోయిందని కొంపలు అంటుకొని పోయేవారిలాగా మాట్లాడుతున్నారు. వి, ఒస్. విషయంలో ఎంతో ధైర్యంగా చెప్పుకొంటున్నారు. ఏదైనా మా ముఖ్యమంత్రిగారు చేసిన పనులను ప్రతిపక్షులవారు స్పోర్ట్స్‌మెన్‌షిప్‌గా చేసినట్లు తీసుకోవాలి. గతములోని పదవులు పోయాయనే బాధతో కాంగ్రెసు ఐ పెద్దలు మా ప్రభుత్వంకు ఏదో జరుగుతుందంటున్నారు. అటువంటిది ఏమీ జరగదు. మేము భద్రంగా ఉంటాము. భూమిశిస్తు మాఫీ విషయంలోనూ, విలేజ్ ఆఫీసర్ను రద్దు విషయంలోనూ, స్త్రీలకు సమాన హక్కులు కల్పించడంలోనూ, విడోస్‌కు 50 రూపాయలు పింఛను యివ్వడంలోనూ మా ముఖ్యమంత్రిగారు ధైర్యంగా చేసిన పనులకు ప్రజలు గర్వంగా చెప్పుకుంటున్నారు. మాకు దాని ఇంపాక్టు కనపడుతోంది. కాని కేంద్ర ప్రభుత్వం మాత్రం మహిళా విశ్వ

విద్యాలయానికి డబ్బు యివ్వనంటున్నది. అందువల్లనే ప్రతిపక్షలవారు విశ్వవిద్యాలయం మిధ్య, తెలుగుదేశం పార్టీ మిధ్య అంటున్నారు. కౌన్సిల్ రద్దు విషయంలో మా ముఖ్యమంత్రిగారు చిత్తశుద్ధితో యిక్కడ శాసనాలను తొందరగా చేయాలని చూస్తున్నారు కాని కౌన్సిల్‌లోని కాంగ్రెసు సభ్యులను దించాలని ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రయత్నం చేయడంలేదు. శాసనసభలో కౌన్సిల్ రద్దు విషయంలో ఏకగ్రీవంగా ఒక తీర్మానం చేసి పంపిస్తే ఆ రిజల్యూషన్‌ను ఒక యు. డి. సి. ద్వారా తీసిపారేశారు. ధైర్యంగా ఆ రిజల్యూషన్‌ను పార్లమెంటుముందు పెట్టి ఉంటే కాంగ్రెసు వారికి మంచిపేరు వచ్చి ఉండేది. పార్లమెంటు మంచి డెసిషన్ తీసుకున్నా, చెడు డెసిషన్ చేసినా అది పార్లమెంటు చేసి ఉంటే ఆ పేరు పార్లమెంటుకే వచ్చేది. ఇపుడు కాంగ్రెసువారికి అనవసరంగా చెడుపేరు వచ్చింది. ఇపుడు ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రజల హృదయాలలో కౌన్సిల్ రద్దు వ్యవహారంలో కాంగ్రెసువారు చేసిన పని శాశ్వతంగా నిలచిపోతుంది. అదే విధంగా ఎన్నో బృహత్ కార్యక్రమాలు మా ముఖ్యమంత్రిగారు చేస్తున్నారు. నా నియోజకవర్గం ఎమ్మిగనూరు నుంచి నేను సభ్యుడను అయి రేపు 28 వ తేదీకి సంవత్సరం అవుతుంది. అప్పటినుంచీ నా నియోజకవర్గంలో ఫైర్ స్టేషన్ కావాలంటే గత 37 సంవత్సరాలుగా రానిది నేను ఎం. ఎల్. ఏ. అయిన తరువాత 15 రోజులలో మా ముఖ్యమంత్రిగారి దయవల్ల వచ్చింది. అదే విధంగా మునసబుకోర్టు తేగలిగాము. మా ఎమ్మిగనూరు నియోజకవర్గంలో 9 ఓవర్ హెడ్ టాంకులు, 110 గొట్టపుబావులు, 2 లిఫ్టు ఇరిగేషన్ స్కీములు, 10 హైస్కూల్సు, మొట్టమొదటిసారిగా మాది బాక్‌వర్డు ఏరియా కాబట్టి ఒక ముస్లిమ్ ఎలిమెంటరీ స్కూలు ఏర్పాటు చేయబడ్డాయి. కాని ఎమ్మిగ నూరులోని జిల్లాపరిషత్ నిర్వహించే రోడ్లు చాలా అధ్వాన్న పరిస్థితిలో ఉన్నాయి. కాబట్టి దానికొరకు డబ్బు వచ్చే బడ్జటులో అయినా యివ్వాలని కోరుతున్నాను. మా ఎమ్మిగనూరులో గిరిజనులకు 150 పక్కా ఇళ్ళు స్కీమును రేపు ఉగాదినాడు ఓపెన్ చేస్తున్నాము. అట్లాగే మా ముఖ్యమంత్రిగారు హరిజనుల కొరకు, గిరిజనుల కొరకు 2 లక్షల ఇళ్ళు కట్టిస్తున్నారు. ఇవన్నీ మేము ధైర్యంగా చేస్తున్నాము. శాసన సభ్యులం ప్రతీ ఊరువెళ్ళి అక్కడ పరిస్థితులు తెలుసుకుంటున్నాము ఇవన్నీ చూసి ఈర్ష్య ద్వేషాలు పెంచుకొని మా ప్రభుత్వాన్ని పడగొట్టాలని చూస్తున్నారు. మాకు 5 ఏళ్ళు టైము యివ్వండి. తరువాత మేము ప్రజా విశ్వాసాన్ని కోల్పోతే ధైర్యంగా వారు గెలుచుకోవచ్చును. అంతేగాని ఏదో అయిందో, అనడం భావ్యం కాదు. కేంద్ర ప్రభుత్వం డబ్బు యివ్వరు మహిళా విశ్వవిద్యాలయం ఏమి అవసరం అంటు న్నారు. స్త్రీలకు సమాన హక్కులు యివ్వడం అన్నీ తప్పు అంటున్నారు. ముఖ్య మంత్రిగారు అన్నీ రద్దులు, పద్దులు చేస్తున్నారని హేళన చేస్తున్నారు. కాంగ్రేసు పెద్దలు ఇందిరాగాంధీగారు గరీబీ హటావో అన్నారు. కాని వారికాలంలో గరీబులు పెరిగి పోయాడు. అందువల్ల గరీబీ హటావో అనే నినాదం పోయింది. కాంగ్రేస్‌వారిని

ఎవరూ నమ్మరు అందువల్ల మేము చేస్తున్న మంచిపనిని నమ్మండి, చెడును విమర్శించండి. మా ఎలక్షన్ మానిఫెస్టోలో చేసిన వాగ్దానాలు నిలబెట్టుకోవడానికి మేము స్త్రీలకు సమాన హక్కులు యిచ్చినపుడు, విశ్వవిద్యాలయం యిచ్చినపుడు వాటిని సెంట్రల్ గవర్నమెంటు ఆమోదించకుండా మా మానిఫెస్టోను విమర్శిస్తున్నారు. రాజోలిబండ స్కీముకు డబ్బు యివ్వరు, తెలుగు గంగకు డబ్బు యివ్వరు, స్త్రీలకు రిజర్వేషన్స్ వద్దు ఏమీ వద్దు అంటున్నారు. ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో వరదలు వచ్చి ప్రకృతి వైపరీత్యాలతో ప్రజలు బాధపడుతూ ఉంటే కొంత డబ్బు మాత్రం యిచ్చి దానిలో ఎడ్జస్టు చేసుకోండి అంటున్నారు. అయినా మా ముఖ్యమంత్రిగారు ధైర్యంగా ముందుకువెళ్ళి తన చాకచక్యంతో ప్రజలను ఆదుకుంటున్నారు. రాష్ట్రంలో దుబారా ఖర్చులు తగ్గించడానికి గాను కార్పొరేషన్స్ తగ్గించడం, టెలిఫోను బిల్స్ తగ్గించడం మొదలైన కార్యక్రమాలు చేపట్టారు. ఇపుడు హోటల్స్‌వారు సమ్మె చేసినపుడు దానిని పరిష్కరించారు. కాని గత కాలంలో కాంగ్రెసు పెద్దలు ఎప్పుడైనా హోటల్ రేట్లు తగ్గించడానికి ప్రయత్నం చేసారా? గతంలో ఒక రికమెండేషన్ యివ్వడం, దానిని తరువాత ఎడ్జెస్టుమెంటు చేసుకోవడం యధావిధిగా రేట్లు ఉంచడం చేసారు కాని యిప్పటిలాగా చేసారేమో గుండె మీద చెయ్యివేసుకొని చెప్పమనండి. మేము కూడా మీ పార్టీవారిని విమర్శించగలము. ఒరే అంటే గాడిదా అని, గాడిదా అంటే ఒరే అని అనగలము. వారిలో చదువుకున్న వారు చాలామంది ఉన్నారు కాబట్టి వారు విజ్ఞతతో మెలగాలని యీ తెలుగుదేశం పార్టీని ఎపుడూ విమర్శించడం మంచిది కాదని తెలుసుకుంటూ శెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ ఎస్. జైపాల్‌రెడ్డి :— అధ్యక్షా తెలుగుదేశం ప్రభుత్వానికి యీ కాంగ్రెసు (ఐ) నుంచి అధికారం సంక్రమించినపుడు సంతోషించినవారిలో నేను ఒకడిని. కాని అధికారంతోపాటు కాంగ్రెసు ఐలో ఉండే అంటువ్యాధులు అన్నీ సంక్రమించేయనే అనుమానం మాకు వచ్చింది. గత సంవత్సరంలో తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం చేసిన పనులవల్ల అది ధృవపడింది.

శ్రీ పి. మహేంద్రనాథ్ :— కాంగ్రెసు ఐ సంస్కృతి మాకు సంక్రమించ లేదని గౌరవ సభ్యులు జైపాల్‌రెడ్డిగారికి మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎస్. జైపాల్‌రెడ్డి :— మహేంద్రనాథ్‌గారికి అబ్బలేదంటే ఒప్పుకుంటాను గాని వారి పార్టీకి అది అబ్బలేదంటే ఒప్పుకోలేను. ఇక కాంగ్రెసు ఐ వారి ఉన్న మొట్టమొదటి అంటువ్యాధి ఏమిటంటే వారికి కేంద్ర మంత్రులు మిధ్య, పార్టీ కమిటీలు మిధ్య, ముఖ్యమంత్రులు మిధ్య. వారికి నిత్యము సత్యమూ ఎవరంటే ఒక ఇందిరా గాంధీగారు మాత్రమే. అదే విధంగా యీ తెలుగుదేశం ప్రభుత్వంలో కూడా మంత్రులు మిధ్య, పార్టీ కమిటీలు మిధ్య, శాసన సభ్యులు మిధ్య అన్నగారు మాత్రమే సత్యము. రెండవ జబ్బు కాంగ్రెసు వారిలో ఉన్నది ఏమంటే సంజయగాంధీగారి పెత్తనం తరువాత

వారు చనిపోయినా తమ 350 కాంగ్రెసు (ఐ) ఎం. పి లు ఇందిరాగాంధిగారికి ఒక మహజరు సమర్పించారు. దాని ప్రకారం సంజయగాంధిగారు పోయిన తరువాత ఏర్పడిన బ్రహ్మాండమైన రాజకీయ శూన్యము ఏది అయితే ఉందో ఆ శూన్యమును విమాన చోదకుడు అయిన రాజీవ్‌గాంధిగారు తప్ప ఎవరూ భర్తీ చేయలేరని మహజరులో చెప్పారు. దానిమీద 350 మంది ఎం. పి.లు కోరుకుంటే ఇందిరాగాంధీగారు భక్త వత్సలుల మాట కాదనలేక రాజీవ్ గాంధిగారిని తీసుకువచ్చారు. అదే విధంగా యీ తెలుగుదేశం పార్టీ ప్రభుత్వములోనికి వచ్చిన మూడు రోజులలోనే చిత్తూరు జిల్లాలోని 11 మంది తెలుగుదేశం శాసన సభ్యులు ఒక ప్రకటన చేశారు. అంతకు ముందు చంద్రబాబునాయుడుగారు కాంగ్రెసు ఐ ప్రభుత్వంలో మంత్రిగా ఉన్నప్పటికి ఆయన కాంగ్రెసు (ఐ) టిక్కెట్టుమీద ఓడిపోయినప్పటికీ ఆయన తెలుగుదేశంలోనికి రాకపోయి నట్లయితే తెలుగుదేశం పార్టీకి చిత్తూరు జిల్లాలో భవిష్యత్తు లేదన్నారు.

(Mr. Deputy Speaker :— in the Chair)

రెండో విషయం :— చంద్రబాబునాయుడు వ్యక్తిగతంగా నా మిత్రుడు. అది 11
వ్యక్తిగతమైనదే కానీ ఇది వ్యక్తిగతమైన విషయం కాదు. మార్టూరు ఉప ఎన్నికలో టికెట్ ఇవ్వవలసి వచ్చినప్పుడు ప్రకాశం జిల్లాలో ఉండే సభ్యులందరూ కలసి ముఖ్య మంత్రిగారికి డా. వెంకటేశ్వరరావుగారు తప్ప మరెవరూ ఆ సీటుకి సరిపోరని ఒక మెమోరాండం ఇచ్చారు. నేను ఎవరినీ నిందించను. వ్యక్తిపూజ అనేది ఈ దేశంలో ఏ పార్టీలో ఏ రకంగా తార్కికంగా, గతి తార్కికంగా, కుటుంబ పెత్తనానికి దారి తీస్తుందో గమనించవలసిన విషయం. మూడో విషయం : నినాదాలచేత, భ్రమ రాజకీయాలచేత, కాంగ్రెస్ ఐ బ్యాంకులను జాతీయకరణ చేయగానే గ్రామాలలో ఉండే అట్టడుగు ప్రజలందరూ కూడా ఆ బ్యాంకులలోఉండే డబ్బుఅంతా కూడా పంచిపెడతారని భ్రమపడ్డారు. భూసంస్కరణలు అనగానే భూమిఅంతా సరిపోయేంతగా అందరికీ పంచి పెడతారని అనుకున్నారు. అనిపించారు. సబ్సిడీ బియ్యం అందచేస్తామని తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం అనగానే ప్రజలందరూ అందరికి సరిపోయేంతగా ఆహార ధాన్యాలు, స్థిరీక రించిన ధరలకు అందుతాయని భ్రమించారు ఈ రకంగా భ్రమ రాజకీయాలు కూడా ఒక అంటు వ్యాధే. తుదకు ఆర్డినెన్సులను కూడా అస్త్రాలుగా ప్రయోగించే ప్రక్రియ కూడా తెలుగుదేశానికి అంటు వ్యాధిలాగా సంక్రమించింది. ఒక్క ఆర్డినెన్సును గురించి చెబుతాను. మూడు వందల తాలూకాలను రద్దుచేసి 12 వందల మండలాలను ఏర్పాటు చేసే ఆర్డినెన్సు. మండలాల పద్ధతి మంచిదా కాదా అనే విషయం జోలికి నేను పోవడంలేదు. నా అభిప్రాయం చెప్పడంలేదు. ఏమంటే ప్రభుత్వ అభిప్రాయ మేమిటో తెలియదు కనుక. అయితే ఇంత పెద్ద ఆలోచనను ఆర్డినెన్సు ద్వారా కాంగ్రెస్ ఐ కూడా చేయలేదని చెప్పడానికి నేను వెనుకంజ వేయడం లేదు. వీరి మార్గాలు, వాంగి మార్గాలు, దిశలు ఒక్కటే అయినా, దశలు మాత్రం వేరు. కాంగ్రెస్ (ఐ)ది

అవసాన దశ, కాంగి అనడంపట్ల అభ్యంతరం చెబుతున్నారు కానీ ఇంకా ఎలక్షన్ కమీషన్ కాంగి అని అంటోంది. తెలుగుదేశానిది ఆరంభ దశ. 70వ దశాబ్ద పూర్వార్ధంలో కాంగ్రెసు వారు మిడిసిపడినట్లుగా, క్రొత్తనినాదాలవల్ల, క్రొత్త కథలవల్ల, తెలుగుదేశం కూడా ఉరకలు వేస్తోంది. యవ్వనంలో పాటించిన వ్యసనాలన్నీ వృద్ధాప్యంలో తమ ప్రభావాన్ని చూపినట్లుగా, ఉరకలు వేసినా, ఈనాడు తెలుగుదేశం చేస్తున్న విషబీజాలు, చేస్తున్న తప్పుల ఫలితాలకు సరిగ్గా సమయానికి చెల్లించుకోవలసి వస్తుంది. కనుక జాగ్రత్తపడాలి. చాలా మంది మిత్రులు, ప్రధానంగా కాంగ్రెస్ ఐ వారు, పత్రికా పాఠకులు గతంలో ప్రతిపక్షాల తరఫున ఎంతో బాగా మాట్లాడేవారు కదా: ఇప్పుడు నోరు మెదపడం లేదేమిటని ప్రశ్నించారు, ఒక విషయం నేను స్పష్టం చేస్తున్నాను. తెలుగుదేశం ప్రభుత్వంపట్ల నాకు భ్రమలు లేవు. కానీ కొంత ఆశ ఉంది. అంటు వ్యాధులు సోకినప్పటికీ మితిమీర లేదు. ఇంకా ఆరంభ దశలోనే ఉన్నాయి. కాలక్రమంగా సవరించుకునే స్థితి ఇంకా పార్టీకి ఉందనే నమ్ముతున్నాను కనుక. ఇంతకు ముందు సమావేశంలో నేను కుటుంబ సభ్యుల విషయంలో విమర్శించినప్పుడు, తీవ్రంగా ప్రతి క్రియ చెందినప్పటికీ, ఎందుచేతనో కుటుంబ సభ్యులను నేపథ్యంలోకి నెట్టిందువల్ల, మా విమర్శలవల్ల ముఖ్యమంత్రిగారు సానుకూలంగా స్పందిస్తున్నారనే నేను ఆశిస్తున్నాను. కాంగ్రెసువారు ప్రాంతీయ పార్టీని ఎందుకు ప్రోత్సాహం చేస్తున్నారని నన్ను అడిగారు. ఎందుకు వారికి డప్పు కొడుతున్నారని ప్రశ్నించారు. నిజంగా నాకు ఇష్టం లేదు. ప్రాంతీయ హృదయంతో పెట్టిన పార్టీ కనుక మరీ ఇష్టంలేదు. కానీ కర్ణాటకలో ఏమిచేస్తున్నారు? అక్కడ క్రాంతి రంగంలో చేతులు కలిపి, జనతా ప్రభుత్వాన్ని పడగొట్టాలని ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. రాజనీతి శాస్త్రంలో, అర్థ శాస్త్రంలో ప్రవేశం ఉన్నవారు చలన చిత్రకారుని ఎందుకు ఒప్పుకుంటున్నారని కూడా ప్రశ్నించారు. కానీ నేను ఒప్పుకోవడంలేదు. మరి కాంగ్రెసు వారు చేస్తున్నదేమిటి? కర్ణాటకలో రాజకుమార్ అనే చలనచిత్రకారునితో ఉద్యమాలు నడపాలని ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. భాషా ఉన్మాదం గురించి మాటలు చెబుతూ, అక్కడ కన్నడ భాషా ఉన్మాదులను ప్రేరేపించి, అక్కడున్న ప్రభుత్వాన్ని కూలదోయాలనే ప్రయత్నం చేస్తున్నారు కనుక విమర్శ సహేతుకంగా ఉండాలే కానీ కేవలం అధికారం కోసం వేసే ఎత్తులుగా మాత్రమే ఉంటే ఆ విమర్శలను లెక్కచేయనక్కర లేదు. మన ముఖ్యమంత్రిగారికి ఆవేశం వచ్చినప్పుడల్లా ఒక విధాన ప్రకటన చేస్తారు. వారికి జ్ఞాపకశక్తి ఉందో లేదో కానీ ఒక విషయం వారి దృష్టికి తెస్తున్నాను. 20 లక్షల పక్కా ఇళ్లు నిర్మిస్తామని ఒకసారి వారన్నారు. దాని గురించి ఊసే ఎక్కడా లేదు 20 లక్షలను రెండు లక్షలు చేశారు. అట్లాగే 5 సంవత్సరాలలో కృష్ణానదికి సంబంధించిన అన్ని ప్రాజెక్టులను కూడా నిర్మిస్తామని చెప్పారు. అవన్నీ నిర్మించాలంటే రు. 3 వేల కోట్లు కావాలి. డబ్బు విషయంలో వారు వెనుకంజ వేయరు. దొంగతన

చేస్తారు. అరువు తెస్తారు. లేదా జోలె పడతారు. రామారావుగారు తెలుగుదేశం పార్టీ అధ్యక్షుడుగా ఉన్నప్పుడు కరువు సమయంలో జోలె పట్టారు. రు. 70 వేలు వచ్చింది. వారు ఆ అంకె గురించి తరువాత చెప్పలేదు. కాబట్టి నేను చెప్పేదేమంటే ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్న వ్యక్తి అంత బాధ్యతారహితంగా ఆర్థిక విషయాలలో మాట్లాడ రాదని. విజయవాడలో ఒకసారి నివేశన స్థలాలు ఎవరడిగితే వారికి గంటలో ఇస్తా మన్నారు. తరువాత కాదన్నారు. ఇన్‌ఫర్మేషన్ డిపార్టుమెంటు ద్వారా రిలీజయిన ప్రెస్ స్టేట్‌మెంట్ అది. పోనీ పొరపాటు అనుకుందాము. కానీ తరువాత ఇంకొక విషయం చెప్పారు. ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో గల అర్హులైన అందరికీ, హరిజనులు కానీ, గిరిజనులుకానీ ఆర్థికంగా వెనుకబడినవారు కానీ ఎవరికైనా సరే ఆరునెలల్లో నివేశన స్థలాలు ఇస్తామని చెప్పారు. ఆరునెలలు అయిపోయింది. ఈనాడు లక్ష 45 వేల ఇళ్ల స్థలాలు మాత్రమే పంచామని చెప్పారు. ఇంకా లక్షలాదిమందికి ఇవ్వవలసిఉంది.

వేద విశ్వవిద్యాలయం. వేదమంటే నాకుకూడా గౌరవమే. వేదాలను, వేద సాంప్రదాయాలను, వారసత్వాన్ని పరిరక్షించేది ప్రభుత్వం కాదు. ఆ భ్రమ సరిచేసు కోవాలి. వారు ఆ స్టేట్‌మెంటు ఇచ్చారు.

అదే విధంగా పాత నగరంలో అభివృద్ధి గురించి రు. 100 కోట్ల పథకం అన్నారు. బడ్జెటులోలేదుఅది. రు. 100 కోట్ల రూపాయలు. పథకం గురించి. మరొక ప్రకటన. తెలుగుగంగ ప్రాజెక్టు నిర్మాణ ప్రక్రియ ఏదయితే ఉందో అది ప్రకటనలకే వదిలిపెట్టారు. దానిని కంట్రాక్టర్లకు వదిలిపెట్టము. వారు దళారులు. మేము అది స్వచ్ఛంద సేవకులకు ఇస్తాము అన్నారు. కనపడలేదు వారు ఎక్కడ ఉన్నారో. మరొకటి. ఈ విధానసభలో వ్రాత పూర్వకంగా ఒక విధాన ప్రకటన చేసారు. మొత్తం రైతులకు ఒక ఫెడరేషను అని. వాళ్లే ఫెర్టిలైజరు ధరలను నిర్ణయించుకోవడం, పెస్టిసైడ్సు ధర నిర్ణయించుకోవడం, వాళ్లే అన్నిటి రేటు నిర్ణ యించుకోవచ్చు. వారే ఇతర రాష్ట్రాలకు కూడా మోసుకుపోవచ్చు. అలాంటి ఫెడరేషను ఏర్పాటు చేయాలని చెప్పి ఈ ప్రభుత్వం సంకల్పించిందని చెప్పి ఈ సభలో చెప్పారు. వాటి గురించి ఎక్కడా ఇంతవరకూ ప్రస్తావనలేదు. అధ్యక్షా, నేను ఇంత వరకూ అనుభవ రహిత, ఆవేశపూరిత ప్రకటనలు చెప్పాను. ఇప్పుడు కొన్ని ప్రకట నలు అమలులోకి వచ్చాయి. అమలులోకి వచ్చినటువంటి వివాద కార్యక్రమాల రూపు రేఖల గురించి మనము పరిశీలిద్దాము.

అధ్యక్షా, మధ్యాహ్న భోజన పథకము. ఇది మధ్యాహ్న భోజన పథకము. వృధా భోజన పథకము. వ్యర్థ భోజన పథకము. దానిని గురించి చెప్పడానికి పదజాలం లేదు. ఎందుచేతనంటే దాని అమలును ఒకసారి పరిశీలిద్దాము. గత బడ్జెటులో రు. 50 కోట్లు పెట్టారు. రు. 50 కోట్లకు పైగా ఖర్చు అయినది. దీనికి రు. 80

కోట్లు అవుతుందని చెప్పి నేను చెపుతున్నాను. 5 నెలల నుంచి టీచర్లకు సాలరీస్ ఇవ్వలేదు. మిసిలేనియస్ ఫండ్సు రిలీజ్ చేయలేదు. ఆయన అన్న ఈ విషయం సభలోనే కాదు, జిల్లాపరిషత్తులో చెప్పినా కూడా ముఖ్యమంత్రిగారు గానీ, మంత్రిగారు కానీ, తెలియనట్లు అభినయంతో వచ్చారు. ఆయన ఎలాగూ అభినేత. కనుక అభినయంలో ఇబ్బందిలేదు. మరి కొంతమంది విద్యార్థులను ధనవంతులుగా చిత్రీకరించి, ఈ పథక పరిధి నుంచి తొలగించారు. కానీ ఏమి జరిగింది? గ్రామాల్లో అందరూ తింటున్నారు. వారు తింటున్నారు కనుక అర్హులకు ఇది సరిపోకుండా ఉన్నది. వారు తిరిగి ఇళ్ళల్లో తింటున్నారు. అంతే కాదు. ఒక రోజు భోజనం పెడుతున్నారు. మరొక రోజు రవ్వతోచేసిన ఉప్మా పెడుతున్నారు. ఈ రవ్వ అన్నది వారం రోజులకంటే ఎక్కువ స్టాకు చేసినట్లయితే అది పాడైపోతుంది. ఉప్మా పెట్టినరోజు పిల్లలు ఎవరూ కూడా తినడంలేదు. కాకుండా ఈ సర్పంచులకు ఇది ఒక పెద్ద గుదిబండగా తయారయ్యింది. కొందరు అపకీర్తి పాలౌతున్నారు. మరి కొందరు ఇబ్బంది పాలౌతున్నారు. కాబట్టి ఇంతకు ముందు చెప్పాను ఇది మీ పార్టీ వైఖరి. ఇది ప్రతిష్టాకరమైన ప్రశ్నగా భావించకుండా మిగతా పార్టీల వైఖరిలా ఉన్నప్పటికీ కూడా వెంటనే ఈ మధ్యాహ్న భోజన పథకం రద్దు చేసేటటువంటి నిర్ణయాన్ని తీసుకోవాలి. నిజంగా తెలుగుదేశం పార్టీని నిలపాలనే వారెవరైనా ఉన్నట్లయితే ఈ సలహా చెబుతారు. పత్రికల ద్వారా తెలుసుకున్నది ఏమంటే తెలుగుదేశం శాసన సభ్యులుకూడా సలహా యిచ్చారని. కానీ వారంతా మిథ్య, ఎన్. టి. ఆర్ ఒక్కరే నిత్యం. కనుక ఆ సలహాకు ప్రాధాన్యం లేదు. సబ్సిడీ బియ్యం విషయం. ఎప్పుడో ఒకసారి సబ్సిడీ బియ్యం పథకం, మిడ్ డే మీల్స్ రెండింటినీ ఒకే గాటిలో కట్టేసినట్లుగా ఉందని నేను చెప్పినట్లు పత్రికలో వచ్చింది. అది సరికాదు. మధ్యాహ్న భోజన పథకము రద్దుచేసే అవసరం ఉన్నది. సబ్సిడీ బియ్యం విషయంలో రద్దు చేయనప్పుడు ఒక విధానాన్ని, ఆర్థికపరమైన భారాన్ని ఒకసారి పరిశీలించాల్సిన అవసరం ఉన్నది. ఈ సంవత్సరం రు. 180 కోట్లు ఖర్చు అయింది. వచ్చే సంవత్సరం వాళ్ళ లెక్కలో రు. 148 కోట్లు ఖర్చు కనపడుతోంది. అధ్యక్షా ఇంత డబ్బు మేము రు. 108 కోట్లు ఖర్చు పెడుతున్నాము అని మోహనరెడ్డి గారు రొమ్ము చరుచుకొని చెప్పారు. ఎవరిడబ్బు. ఇప్పుడు పెట్టే పథకాలవల్ల ప్రజలకు నష్టంలేదు. సర్పంచులకు నష్టంలేదు. డీలర్లకు నష్టంలేదు. రైసుమిల్లర్లకు నష్టంలేదు. ముఖ్యమంత్రికి నష్టంలేదు. ప్రభుత్వానికి మాత్రమే నష్టం ఉంది. ప్రభుత్వం అంటే ఎవరు అధ్యక్షా? ఈ పంపిణీ వ్యవహారం అన్నది ఉత్పాదక ప్రక్రియలో భాగం కావాలి కానీ సత్యనారాయణ వ్రత ప్రసాదం పంచిపెట్టినట్లు పంపిణీచేస్తే లాభంలేదు. ఎన్. టి. రామారావుగారు వస్తున్నారంటే నాకు ఒక ఆశ ఉండేది. వారి వ్యక్తిగత జీవితంలో డబ్బు గురించి చాలా జాగ్రత్తగా ఉన్నవ్యక్తి. ప్రజా ధనంలో కూడా అదే జాగ్రత్తగా ఉంటారని నేను ఆశించాను. కానీ అది కనపడ్డంలేదు. ఇష్టంవచ్చినట్లు చేస్తున్నారు.

నేను సభాముఖంగా బాధతో ఒకమాట చెబుతాను. There is 50% leakage. 50% of the rice under the seheme is getting re-cycled. అదే రైసు డీలర్లకు వెళుతుంది, రైసు మిల్లర్లకు వెళుతుంది, ఆ రైసే తిరిగి ఎఫ్. సి. ఐ.కి వెళుతుంది. కాబట్టి విధాన అమలును పటిష్టం చేయవలసిన అవసరం ఉన్నది. ఒక కుటుంబానికి 50 కిలోలు కావలసి వచ్చినప్పుడు, అమలు లోపాలవల్లనో, మీరు ఇవ్వలేనందువల్లనో ఇచ్చేది 10, 15 కిలోలే. పోతే మిగతాది బజారులో కొనుక్కున్నప్పుడు, దీనిలో మిగుల్చుకున్నది ధర పెరిగిన దానిలో ఖర్చు పెడుతున్నారు. కాబట్టి అవి భ్రమ రాజకీయాలు తప్ప, అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు మాత్రం కావని చెప్పి మనవి చేస్తున్నాను. ఎందుకంటే రైతుకు గానీ, కూలికిగానీ దాని ప్రయోజనం రావడంలేదని చెప్పి మనవి చేస్తున్నాను.

మహిళా విశ్వవిద్యాలయం :- అధ్యక్షా, మహిళలకు కావలసినది అక్షరాస్యత, ప్రైమరీ ఎడ్యుకేషన్, మనరాష్ట్రంలో 1981 సెన్సస్ ప్రకారం 20 శాతం మహిళలు మాత్రమే అక్షరాస్యులు ఉన్నారు. We are behind the All India average in respect of female literacy. The All-India average is 24 8%. The so-called Women's University is nothing but a glorified College There is no University for Women. It is an unitary University with certain eourses, Therefore, it is nothing but a glorified college.

తెలుగుభాషా విశ్వవిద్యాలయంలో మాకు ఒక ప్రశ్నావళి వచ్చింది. నేను దానిని పరిశీలిస్తే అందులో బూజుపట్టిన తాళ గ్రంథాల దుమ్ము దులిపి, పరిశోధన గావించే సంస్థ రూపం తప్ప, తెలుగుభాషను ఆధునికమైన అవసరాలకొరకు, విజ్ఞానశాస్త్ర వ్యాప్తికొరకు మార్చే సాధనంగా ప్రశ్నావళి లేదు. దీనివల్ల ఏమి ప్రయోజనం ? ఈ మొదటి సంవత్సరంలోనే తెలుగుదేశం విషయం ఇలా వుందంటే, రెండింటికీ పేరుమోసిన, విస్మరించే వివాదాలు, వక్రీభవించిన విధానాలు, ఈ తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం రెండు పొరపాట్లు కావాలని చేసుకుంది. స్వయం కృతాపరాధం, తెలుగుదేశం మంత్రాంగ మధ్య, యంత్రాంగం మధ్య అంతులేని అగాధం ఏర్పడింది. మొత్తం ప్రభుత్వోద్యోగులకో, చీఫ్ సెక్రటరీ జి. వి. రామకృష్ణను తీసుకోకపోయినా, బి. ఎన్. రామన్‌తో సహా చప్రాసీ వరకు శీతలయుద్ధం నడుస్తున్నది. ఈ యుద్ధంమాత్రం ఏకపక్షంగా ఎన్. టి. రామారావుగారు ప్రకటించారు తప్ప ఉద్యోగుల పొరపాటుకాదు, పాపము, ఈ పార్టీ చాలా చేస్తుందని వారు సమర్థించారు. సమ్మె జరుగుతుంది. సమ్మె అంతం అయిపోతుంది. సమ్మెక్రమంలో ఏర్పడిన గాయాలు మాత్రం మానవు, సమ్మె ప్రక్రియలో ఏర్పడిన కోపాలు మాత్రం తీరవు. ఇప్పుడు కూడా మానని గాయాలు, తీరని కోపాలు స్పష్టంగా కనపడుతున్నవి.

రాయలసీమ సమస్య మనకు స్వతంత్రం రానప్పటినుంచి, it was there. కానీ యీ సమస్యకు క్రొత్తరూపాన్ని ఇచ్చింది ఈ తెలుగుదేశ ప్రభుత్వం మాత్రమే.

తెలుగుగంగలాంటి అతి ప్రధానమైన ప్రాజెక్టును చేపట్టినప్పుడు, అన్ని రాజకీయపక్షాలు, రాయలసీమ ప్రాంతీయులు, మిగతా ప్రధాన ప్రతినిధులు సంప్రదించి చేయవలసిన మాట. ఈనాడు దాని మంచిచెడ్డలు ఎలా వున్నా, అపోహలు పెరిగిపోయాయి. తెలుగు దేశ ప్రభుత్వం ఉద్దేశ్యపూర్వకంగా ఉపేక్షిస్తున్న మాట వాగ్దానం. అది మంత్రుల ప్రకటన, ముఖ్యమంత్రి ఆస్తుల ప్రకటన. ఆయన ఆస్థిపరరు పిచ్చినపుడు దానం చేయ వలసివస్తే సన్యాసి. అధికారం చేపట్టవలసి, ఐశ్వర్యం అనుభవించవలసివస్తే అప్పుడు అతను రాజయోగి. ఆయన దోరణిలో ఆస్థి వేరు. ఒూడిదే కనుక ఆయనను ప్రకటించ మని చెప్పే పొరపాటు నేను చేయలేదు. మిగరా మంత్రులు చేయవచ్చు, వాళ్ళు ఎందుకు చేయడంలేదు ? ఇప్పుడైనా తెలుగుదేశ ప్రభుత్వం ఈ విషయంలో ముందుకు రావాలని కోరుతున్నాను. అలా చేయడంవల్ల అవినీతిని అరికట్టే విషయంలో తెలుగు దేశానికి చిత్తశుద్ధి వుందని, ప్రజలలో బలం పెరుగుతుంది.

హోటల్ ధరల విషయంలో, నిజంగా ఈరోజు తినుబండారాల రేట్ల విషయంలో ప్రభుత్వం అవలంభించిన వైఖరికి హర్షిస్తున్నాము. కానీ ఈ రేట్ల విషయంలోనేనా, లేక మిగతా విషయాలలో కూడానా ? సినిమా రేట్ల విషయంలో ఒక వింత చూశాము. థియేటర్ల యజమానులు సామాన్య కార్మికులవలె, శ్రామికులవలె ఊరేగింపు చేశారు. 'కుబేరుల వూరేగింపు, కోట్ల ఆరగింపు' వారువిచ్చిన రెండు గంటల లోపల ఆర్డరు వెళ్ళింది. 40 శాతం వరకు రేట్లు పెరిగాయి. దీనివల్ల ఎవరికి నష్టం. ఈ ప్రభుత్వం యొక్క వర్గస్వభావాన్ని చూస్తే ఈ వూరేగింపు సందర్భంగా జరిగిన చిత్ర, విచిత్రాలను మనం ఒక్కసారి పరిశీలించవలసి వుంది. మన హరిబాబుగారు మంత్రిగా ఒక ఫర్లాంగు దూరం నడచివెళితే రాచమర్యాదలతో వాళ్ళు స్వాగతం చెప్పారు. పాపం జైకృష్ణగారు వూరేగింపులో భాగస్వామ్యం కాకపోయినా, అక్కడ చర్చలలో వున్నారు. ముఖ్య మంత్రిగారికి సినిమాలే వున్నాయి. హోటలు కూడా వుంటే బాగుంటుందని కొందరు అనుకుంటున్నారు. ఇలాంటి అనుమానం కలుగకుండా వ్యవహరించవలసిన అవసరం వుంది. ఈ దేవనాధన్ అడ్వయిజర్ యెప్పుడో చదివాము. అది అండర్‌గ్రౌండుకు వెళ్ళిపోయిందా ? కనపడటమే లేదు ? వారు యిచ్చిన సలహాలు ఏమిటి ? సాంప్ర దాయాలు ఏమిటి , దానిని గురించి చెప్పవలసిన అవసరం వుంది, దేవనాధన్ కార్య కలాపాలు, రాజ్య రహస్యంగా వుండటానికి వీలులేదు. It cannot be a secret one. It must be made known.

శాంతిభద్రతల విషయం చెప్పేటప్పుడు ముఖ్యమంత్రిగారు, ప్రధానంగా ఆడ పడుచులపైన అనురాగాన్ని ప్రదర్శించారు. మానభంగాల గురించి హృదయవిదారకంగా చెప్పారు. కానీ జరిగిన విషయం ఏమిటి ? 1982 సంవత్సరంలో మానభంగాల కేసులు 229, 1983 లో 374. మరి ఇంత ఆడవాళ్ళపైన అభిమానమున్న ముఖ్యమంత్రిగారి హయాంలో మానభంగాల కేసుల రేట్లు 63 శాతం పెరిగింది. ఆరుకోట్ల ప్రజలలో

అంత సన్నిహితమైన సంబంధం వున్న ముఖ్యమంత్రిహయాంలో ఎన్ని పోలీసు ఫైరింగులు జరిగాయి? 1982వ సంవత్సరంలో 43, 1983 లో 53, ఇప్పుడు అది 23 శాతం పెరిగింది. ముఖ్యమంత్రిగారు ఎన్నికల ప్రచార సందర్భంగా చేసిన ప్రసంగ పరంపర గురించి చెప్పదలచుకోలేదు. కానీ దోపిడీల విషయం 1982వ సంవత్సరంలో 307. మరి వారు ముఖ్యమంత్రి అయిన తరువాత 1983 లో 397, 30 శాతం పెరిగాయి, దోపిడీ జరిగిన తరువాత యాదృచ్ఛికంగా, అదృష్టవశాత్తు దొరికితే హుటాహుటిన బాంబేనుంచి వచ్చి ప్రకటించవచ్చు. కానీ దొరకవటువంటి కేసులలో ఎవరి మొత్తు?

ఇప్పుడు మన రాష్ట్ర దేశ ఆర్థికస్థితి సందర్భంగా మన అభివృద్ధి యేలా వుంది? అక్షరాస్యత విషయంలో 1981వ సంవత్సరం సెన్సస్ ప్రకారంగా మన రాష్ట్రానికి 29 శాతం. What is the All India average? It is 39%. మరి ఆడవాళ్ల విషయంలో ఇంకా వెనుకబడి వున్నాము. 20.15 per cent is the Female literacy of our State as against 24.8% of All India average. కానీ మన ప్రభుత్వం ఎలాంటి ప్రణాళికా వైఖరి అవలంభించిందో ఒకసారి చూస్తాము.

1961 నుంచి 1977 వరకు అంటే ఆ 16 సంవత్సరాలలో మన కాలేజీల సంఖ్య 1
ఎట్లా పెరిగింది? 67 నుంచి 219 వరకు పెరిగింది అంటే 322 శాతం ఇన్‌క్రీజ్, ప్రాథమిక పాఠశాలల విషయం చూస్తే 1961 లో 34,523 వుంటే 1977 వచ్చేసరికి 37,729 కి పెరిగింది అంటే....in the sector of Primary Education, it is only 18% increase. మనము లిటరసీలో వెనకపడుతున్నపుడు కాంగ్రెసువారు చెప్పారని చెప్పవచ్చు. ఈ ప్రభుత్వం అవలంబించే పద్ధతి ఏమిటి? మరల కాలేజీలు పెంచారు. గవర్నమెంటు కాలేజీలు, ప్రయివేటు కాలేజీలు, they have become the Institutions of political patronage, స్కూల్స్ సంఖ్య ఏమి పెంచారు?

హెల్తు విషయం: డెత్ రేట్ మనదేశములో ప్రతి 1000 కి 14. Death rate in our State 16.6 for a lakh of people. We are highest in All India average in respect of this particular aspect. అదేవిధంగా హాస్పిటల్ బెడ్స్ 1961లో 19,345 వుంటే 16 సంవత్సరాల తరువాత 1977లో 23,446 మాత్రమే. What was the growth position? Only 21% for 16 years. లేటెస్టు ఫిగర్స్ మన రాష్ట్రములో In our State, for 1 lakh population, beds are 68 All India average is 81 beds. ఈ ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత, అంతకు ముందు ప్రభుత్వకాలము 2, 3 సంవత్సరాలలో ఇరిగేషన్, పవర్ సెక్టారుకు ప్రాధాన్యత తగ్గిస్తూ వచ్చారు. ఇరిగేషన్ విషయంలో మన పరిస్థితి ఏమిటి? In term of gross irrigated area, we are third in the country. Our Rank is 8th in respect of percentage of irrigated area to the net area sown. The

percentage of irrigated area in our State was 26.7 against 74.4% of Punjab ; 45.9 of Hariyana ; 44.5% of Tamil Nadu ; 42 5% of Utter Pradesh ; 41.9% of Jammu and Kashmir ; 29.9% of Maharashtra ; and 29 3% of Bihar. We are behind all these States in All India level. In food-grains production, in gross out-put, we rank third in the country. In per capita availability of the food grains, we rank 10th. While it is only 200 K.Gs. in Andhra Pradesh, it is 595 K Gs. in Punjab and 459 K.Gs. in Hariyana.

We are surplus in power. That is what it was informed and it is doubtful now, Because, we are producing more power but we have been less utilising the power. That is the point which has to be appseciated by the Government.

During the year 1977, there were 66 Units as against the per capita consumption of power of 110 All India average. In regard to other States, the per capita consumption is more. Punjab 231 Units ; Gujarat 180 Units ; Maharashtra 178 Units ; Hariyana 153 Units and Tamil Nadu 144 Units. They have created more utilisation for power. In regard to Karnataka, it is 141 Units.

I will give the latest figures pertaining to the year 1980-81. Andhra Pradesh 105 Units ; Tamil Nadu 190 Units ; and Karnataka 157 Units.

ఈవిధంగా మన రాష్ట్రపరిస్థితి ఉన్నప్పుడు మన ప్రణాళిక ప్రాధాన్యతలు ఎలావుండాలి. ఎట్లా వక్రీభవిస్తున్నాము? పోయిన ప్రభుత్వం ఎట్లా వక్రీభవించినదో వీరుకూడా అదే క్రమంలో నడుస్తున్నారని మనవిచేస్తున్నాను. విద్య విషయం. మనం కాలేజీలకు ప్రాధాన్యత యిస్తున్నాం, తప్ప పాఠశాలలకు యివ్వడం లేదు. ఇటీవల 16000 స్పెషల్ గ్రేడ్ టీచర్స్ పోస్ట్స్ క్రియేట్ చేశామన్నారు. సంతోషము. రు. 390/ల జీతముతో ఎట్లా పనిచేస్తారు? వారు ఎందుకు ఒప్పుకున్నారని అడగవచ్చు. ఈ రు. 390/లు చాలక పోయిన ఇంకొక రు. 100/- లు ఆ ఊరినుంచి వెళ్ళడానికి పెట్టుకోనవలసివచ్చినా ఎప్పటికో అప్పటికి ఉద్యోగం వస్తుందనే ఆశతో చేస్తున్నారు. ఇది ఎంప్లాయిమెంట్ కాదు. ఎక్స్ప్లాయిటేషన్. తక్కువ పోస్టులు క్రియేట్ చేసినా పెర్మనెంట్ పోస్టులు క్రియేట్ చేసే పద్ధతి అవలంబించండి. అది ఆరోగ్యకరమైన పద్ధతికాదు. ఇర్రిగేషన్ అండ్ పవర్. దీనికి 5 ప్లానులో 67శాతం ఫండ్స్ ఎలోకేట్ చేశాం. 6వ ప్లానులో రాజారాం గారు, కోన ప్రభాకరరావుగారు వున్న ప్రభుత్వాలకు పట్టిన జాడ్యమే వీరిని పీడించినందు వల్ల 52 శాతానికి తగ్గించారు. అంటే 15శాతం తగ్గిందన్నమాట. 1987-84 వచ్చేసరికి 44 శాతం. 1884-85లో 47.7 శాతం పెట్టారని చెబుతున్నారు. అది ఎంతవరకు నిజము? 6వ ప్లాను డాక్యుమెంటులో మీడియం టరమ్ టార్గెట్ ఒకటి వుంది. 40,000 hectors should be irrigated by 1983. This is mentioned in th

6th Plan Document. మీడియం టరమ్ టార్గెట్ చూస్తే 1983 నాటికి మహబూబ్ నగర్ జిల్లాలోని జూరాలే ప్రాజెక్టు నిర్మాణం పూర్తికావాలి. 1983 నాటికి 40 వేల హెక్టార్ల భూమి యిర్రిగేట్ కావాలి. పవర్ విషయం చూద్దాం. మీడియం టరమ్ ప్లాన్ టార్గెటు ప్రకారం 1983 నాటికి 3500 మె. వా. పవర్ ప్రొడ్యూస్ చేయవలసి వుంది. బడ్జెటు డాక్యుమెంటు చూస్తే అట్లా వుండదు, 1985 చివరకు, we are two years behind the Schedule. 1985 మార్చి వరకూ 3500 మెగావాట్లు ప్రొడ్యూస్ చేయాలనుకున్నాము. ఇరిగేషర్ ప్లాను ఎక్స్పెన్డిచర్‌లో 1983-84లో 211 కోట్లు పెట్టాము. 1884-85 246 కోట్లకు పెంచాము, ఘనకార్యం చేశాము అని చెబుతున్నారు ఒక విషయం మరచిపోతున్నారు. Are we only discussing in terms of financial targets or we are alse having the physical targets? కేవలం ఆర్థిక లక్ష్యాలు, భౌతిక లక్ష్యాలు దృష్టిలో వున్నాయా? ఈ మాత్రం పర్సంటేజ్ పెంచినందువల్ల ఎక్కువ ఇరిగేట్ చేయగలమా? What about the cost escalation? 1982-83 సంవత్సరపు పెర్ఫార్మెన్స్‌కు మీరే బాధ్యులని మనవి చేస్తున్నాను. మీరు రాగానే చరిత్రలో ఎప్పుడూ లేని స్తంభన పెట్టారు. ఫ్రీజ్ ఆన్ ఎక్స్పెన్డిచర్ అని పెట్టినందువల్ల 83-83 సంవత్సరానికి మీరు పూర్తి బాధ్యులయ్యారు. ఆర్థికమంత్రిగారు స్తంభన పెట్టి ఎన్నోకోట్లు పొదుపుచేశామని చెప్పారు. పొదుపు అంటే రెవెన్యూ ఎక్స్పెన్డిచర్‌లో పొదుపు, నాన్‌ప్లాన్ ఎక్స్పెన్డిచర్‌లో పొదుపు అన్నారు. మీరు చేసిన పొదుపు ఎక్కడ? క్యాపిటల్ ఎక్స్పెన్డిచర్, ప్లాన్ ఎక్స్పెన్డిచర్ 1982-83 ఎకౌంట్సు చూడండి. మన 1982-83 ప్లాన్ అవుట్‌లే. Actual was 650 crores bnt what is the exependiture you incurred during that period? It was only 571 crores. That means there was a shortfall of 80 crores during 1982-83 in plan exependiture. If you go back to 1981-82 Plan outlays was 572 crores. In 82-83 Plan exependiture was 571 crores, one crore is less after one year. 1983-84 లెక్కలు చూడండి. మన బడ్జెటు ఎస్టిమేషన్స ప్రకారం మన ప్లాన్ ఔట్ లే 896 కోట్లు రివైజ్డు ఎస్టిమేట్సు ప్రకారము 22 కోట్లు తగ్గిందని 874 కోట్లు అని చెప్పారు, But I am alleging with all sense of responsibility, with all the emphasis at my command I would like to say that the reduction in the Plan outlay during the current year was 79 crores and not 22 crores. This Government is guilty of misleading the House. We could lay our hands on the secret document. I made a public statement. That statement was not contradicted by the Government spokesman. They have record. They have manipulated thc figures and shown higher then the actual figures. నిజంగా ఈ సంవత్సరం మనంపెట్టిన ఖర్చు ప్లాన్ ఎక్స్పెన్డిచర్ రూ. 896 కోట్లు అయితే రు. 77 కోట్లు మైనర్ చేస్తే అది రు. 817 కోట్లకు వస్తుంది. Rs. 60 crores are given by Tamilnadu. Therefore it cannot be a

part of your figure. You are guilty of double counting. therefore from Rs 815 crores if you remove Rs. 60 crores, it will be Rs. 755 crores. మిడ్ డే మీల్స్ స్కీము ప్లానులో పెట్టాము. The Mid Day Meal Scheme, you cannot call it a capital outlay. అది కూడా తీసివేయాలి. అంటే 755 కోట్లనుండి మిడ్ డే మిల్స్ స్కీము క్రింద వున్న రు. 50 కోట్లు తీసివేస్తే 1983-84కు ప్లాను ఎక్స్పెన్డిచర్ 705 కోట్లు, 1984-85 తీసుకుంటే అది 978 కోట్లు అందులో తమిళనాడుది రు. 60 కోట్లు వుంది. అది తీసివేస్తే రు, 918 కోట్లు అవుతుంది. మిడ్ డే మీల్స్‌ది 40 కోట్లు కూడా తీసివేస్తే రు. 878 కోట్లు అవుతుంది. అంటే 1984-85లో మన ప్లాన్ఔట్ లే రు. 878 కోట్లు. ఆ రు. 878 కోట్లు అయినా ఖర్చు పెడతారా అంటే అదీలేదు.చూపడం తప్ప ఖర్చు పెట్టరు. మనవు ఎవెస్యూలేవు. They are artificially bloated. అధికారులు చూస్తున్నారని ముఖ్యమంత్రిగారు చెబుతున్నారు. అధికారులతో కాని, ఆర్థిక శాస్త్రవేత్తలలో కాని సంప్రదించి విధాన ప్రకటన చేయాలి. కాని వారికి తోచినట్లు చేస్తే ఈ అంకెలు మార్చపలసివస్తుంది. బడ్జెటు ఫిగర్స్ రహస్యం మాకు తెలియకపోయినా ఫరవాలేదు వాని ముఖ్యమంత్రిగారికి కూడా తెలియని పరిస్థితి ఏర్పడింది. రు. 878 కోట్ల నుండి కూడా This year again there would be actual shortfall of more then Rs. 100 crores. It will mean that during 84-85 also our actual plan exependiture cannot by any stretch of imagination exceed Rs. 750 crores What is the economic condition? రు. 978 కోట్లు పెట్టామని మీరు మురిసిపోతున్నారు. From where are you getting funds? Have you been able to utilise the resources? Increase in Plan outlays must be supported by resource mobilisation. What is the teachinique you have adopted to increase the resources? Your open market borrowings in 84-85, the target is to raise to 152 crores. What do you do in 84-85? You raised only Rs. 91 crores. A part from the open borrowings to be resorted by the Government you asked the Electricity Board to raise the internal resources and to resort to open market borrowing to the time of Rs. 154 crores. R.T.C through the internal resources in effect would mean open borrowings of Rs. 21 crores. Your borrowings during 84-85 will be of the order of Rs. 387crores Please try to gauge the bankruptcy, the measure of insolvency of the State. I appeal to the Chief Minister to see that the State does not fall in to 'the bottomless pit of perdition and bankruptcy. మన ఇన్‌సాల్వెన్సీ గురించి చెబుతాను. రు. 380 కోట్లే కాదు, మీరు 1983-84 లో మునిసిపాలిటీలకు, గ్రామ పంచాయతీలకు డబ్బు యిచ్చారా? ముఖ్యమంత్రిగారు మీరు అధికారములోని వచ్చిన తరువాత నిధులు పెంచారా? You have not released statutory funds for Municipal bodies and Panchayat Raj institutions for 1982-83, and for 1983-84, For these two years the arrears alone

are running more than Rs. 100 crores. Though you have made a provision to release for 1983-84, it is not sufficient. I am not a prophet. I don't believe in astrology, as other people do but I am prepaied for any test. You will not release the funds the Municipalities and Panchayat Raj bodies from 1984-85. ఇంత ఇన్‌సాల్వెన్సీ, ఇంత బ్యాంక్రప్టసీ, యింత భయంకరమైనటునంటి ఆర్థిక దుస్థితి వున్నప్పటికీ నిమ్మలంగా వున్నారంటే దానికి ప్రధాన కారణం అజ్ఞానం, అజ్ఞానాంధకారం. Ignorance is bliss and ignorance of economics may add to this political bliss This insolvency is getting compounded by another crime, the crime of unpraduative expenditure. What is the unproductive expenditure you are incurring? Rs. 120 crores you have to pay on retirement benefits for 1982-83. Thanks to Supreme Court. You are put up the burden of Rs. 120 crores for 1984-85. The mid day meal wil also eat away Rs. 70 crores next year where as the figure given in the budget is Rs. 40 crores. Even when I go by budget, the unproductive expenditure to be incurred during 1984-85 will be of the order of Rs. 305 crores. This I may tell you apart from what is to be spent on that mystical, mythical system called 'Mandal system, you will have to spend Rs. 100 crores for Mandal system of 1984-85 in which case your unproductive expenditure will go up to Rs. 405 crores. మీ ఎక్స్‌పెండిచర్‌కు ఢిల్లీలో పెట్టే అన్‌ప్రొడక్టివ్ ఎక్స్‌పెండిచర్‌కు యేమీ వ్యత్యాసం లేదు. ఏసియాడ్, న్యాన్, మ్యేన్, యిది అన్ ప్రొడక్టివ్ ఎక్స్‌పెండిచర్. అంటే అంటువ్యాధి ఇక్కడ. ఇక రెవిన్యూ సంగతి 1983-84లో మీకువచ్చే రాబడిలో Butween the budget estimate and the revised one, in a period of five months there is a revenue variation of Rs. 35 crores on the State Excise, It has not been adequately explained by the Government in the budget. అదేవిధంగా వెహికల్ టాక్స్ విషయం. Rs. 37 crores in five months.........Who is doing this? I don't know whether we have economic experts sitting in the Planning Department. సేల్స్ టాక్స్ విషయములో బడ్జెటులో వేరియేషన్సు లేనప్పటికీ There will be a shortfall of not less than Rs. 50 crores in sales tax. This was deliberately concealed by the Government. I am prepared to prove. I will leave it at that. కనుక ఎక్స్‌పెండిచర్ విషయములో మనవి చేస్తున్నాను. That is one welcome feature. 1982-83 విషయములో కాంగ్రెసు మంత్రులు ఉన్నప్పుడు మంత్రివర్గం మీద ఒక కోటి 3 లక్షల రూపాయలు ఖర్చుపెడితే తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత కేవలం రు. 36 లక్షలు ఖర్చుఅయింది. I congratulate the Government on this saving. ఏమి సేవింగ్? This is a classic example of penny wisdom and pound foolish. సేవ్ చేసింది రు. 70 లక్షలు, వేస్ట్ చేసేది 400 కోట్లు. అదేవిధంగా I will refer to some key plan outlays

and the variations that have occured. రూరల్ వాటరు సప్లయి విషయములో 83-84 లో You allocated Rs. 42 crores. ముఖ్యమంత్రిగారు ఎట్లా చెప్పారు. గుక్కెడు నీళ్ళు లేనివారికి నీళ్ళు యిస్తామన్నారు. 84-85 లో దానిగురించి యిచ్చిన ప్రాధాన్యత ఎంత? You have decreased the outlay for drinking water for 1984-85 by hundred percent. ఎస్.సి. వెల్ఫేరు విషయములో 1982-83లో 173 కోట్లు, 1983-84 లో 167 కోట్లు. హౌసింగు విషయములో రు. 2 లక్షల 20 వేలు అని చెప్పినప్పటికీ Our own assessment is, the figure in actuality has not exceed one lakh. లేబరు పరిస్థితి : ఇండస్ట్రియల్ అన్‌రెస్టు విషయములో 1982లో ది మ్యాన్‌డేస్ In 82 man-days lost were 10 lakhs. 83 లో for which you are totally responsible the man-days lost were 20 lakhs. Hundred percent increase in the loss of man-days. అనెంప్లాయిమెంటు విషయము : వారు చెబుతున్నారు. 1982-83 లో 50,518 ఉద్యోగాలు యిచ్చారు. మేము వచ్చిన తరువాత 1983 లో 64,440 యిచ్చాము. 14 వేలు పెంచామని. ఎక్కడివి యీ భుజకీర్తులు. అవి వున్నవే స్పెషల్‌గ్రేడ్ టీచర్లువి. 390 రూపాయలిచ్చి ఉద్యోగాలు ఇచ్చినట్లు అనిపించారు. నిజానికి ఎంప్లాయిమెంటు సిట్యుయేషన్ Empolyment situation has in fact suffered a set back. I will give the figures which are available in the Economic Statistics Bulletin issued yesterday. July to September 10,441 vacancies were notified. అదే కరస్పాండింగ్ పీరియడ్‌లో లాస్ట్ యియరు జూలై టు సెప్టెంబరు The vacancies notified were 14,000. If you compare this to the previous quarter i.e. April to July the figure was 22,576. Therefore, you cannot say the employment situation has improved after you took over. అధ్యక్షా, యీ ఒక్క విషయములో వాగ్దానాలలో పెరుగుదల, వినాదాలలో మెరుగుదల, ఉత్పత్తిలో తగ్గుదల, విధానాలలో తరుగుదల, అందుచేత ఊకదంపుడు ఉపన్యాసాలతో నాటకీయ విన్యాసాలతో ఉపరితల సన్యాసముతో ప్రగతి సాధించలేము,

STATEMENT BY THE CHIEF MINISTER

re : Losses due to Heavy Rains in Prakasam,
Nellore and Chittoor Districts.

ముఖ్యమంత్రి (శ్రీ ఎన్. టి. రామారావు) :— అధ్యక్షా, గతవారం, నెల్లూరు, చిత్తూరు ప్రకాశం జిల్లాలో అకాలంగా భారీ వర్షాలు కురిసి, పంటలకు, ప్రభుత్వ ఆస్తులకు విపరీతనష్టం సంభవించిన సంగతి గౌరవనీయులైన సభ వారికి విదితమే. జరిగిన నష్టాన్ని గురించి తీసుకుంటున్న చర్యల గురించి, యితర వివరాల గురించి ఎప్పటికప్పుడు గౌరవనీయులైన సభ్యులకు తెలియజేయడమవుతున్నది. అకాలంలో భారీ

వర్షాలు కురిసినాయి. సాధారణంగా ఫిబ్రవరిలో వర్షపాతం 10 మిల్లీమీటర్లు మాత్రమే ఉండగా మొన్న 300 నుండి 400 మిల్లీ మీటర్ల వరకు కురిసింది. ప్రకాశం, కందుకూరులో 13, 14 తేదీలలో 62 మిల్లీ మీటర్లు వర్షం కురిసింది. రు. 6.5 కోట్లు వ్యవసాయపరమైన నష్టంగా జిల్లా అధికారి రిపోర్టు పంపినారు. ప్రాణనష్టం లేదు. గొర్రెలు 1412 నష్టపడినాయి. ప్రత్యక్షంగా చూసి అంచనా వేయడానికై వీలయిన సహాయం అందించడానికై బాగా దెబ్బతిన్న కొన్ని ప్రాంతాల్లో నిన్న నేను పర్యటించాను. దెబ్బతిన్న ప్రాంతాల్లో పర్యటించడానికి గత గురువారమే వెళ్లి రావాలనుకున్నాను. కాని యిక్కడ శాసనసభ సమావేశాలకు సంబంధించి పనులు ఒత్తిడివల్ల అప్పుడు వెళ్ళలేక పోయినాను. ఆ సందర్భంలో గౌరవనీయులైన సహచరులు శ్రీ శ్రీనివాసులురెడ్డిగారు 17వ తేదీన నెల్లూరు, 18వ తేదీన చిత్తూరు జిల్లాలో పర్యటించి వచ్చినారు. ఆ తర్వాత నిన్న నేను కూడా దెబ్బతిన్న ప్రాంతాల్లో పర్యటనకు వెళ్ళిన కారణంగా నిన్నటి రోజున శాసపసభకు హాజరు కాలేకపోయినందుకు విచారిస్తున్నాను.

నెల్లూరు జిల్లాలోని గూడూరు, నాయుడుపేట, సూళ్లూరుపేట తాలూకాలు చిత్తూరు జిల్లాలోని శ్రీకాళహస్తి జిల్లాలను నేను సందర్శించాను ఈ భారీ వర్షాలవల్ల వరదలవల్ల యిళ్లు అంతగా దెబ్బతినకపోయినా పంటలకు మాత్రం చాలా నష్టం వాటిల్లింది. కోతకు సిద్ధంగా వున్న ధాన్యమూ, అంతకు ముందే కోసి యింకా పంట కళ్ళాలలోనే వుంచిన ధాన్యం, బాగా దెబ్బతిన్నాయి. కొన్ని ప్రాంతాల్లో వేరుశెనగ, మిర్చి, పొగాకు, వంటి వాణిజ్య పంటలు నీటి ముంపుకు గురయ్యాయి. యించుమించు పంటంతా నాశనమైంది. జొన్నపంట కూడా ఎక్కువగానే దెబ్బతిన్నది. చాలా సేద్యపునీటి చెరువులకు గండ్లు పడ్డాయి. చెరువులు బాగా దెబ్బతిన్నాయి. అసాధారణమైన నీటి ప్రవాహంవల్ల వరద కట్టలు, పంట కాలువలకు అనేకచోట్ల గండ్లు పడ్డాయి. రోడ్లకు కూడా బాగా నష్టం వాటిల్లింది. పంటలకు ప్రభుత్వ ఆస్థులకు, ప్రయివేటు ఆస్థులకు జరిగిన నష్టం సుమారు 50,60 కోట్ల రూపాయల మేరకు వుంటుందని అంచనా వేయబడుతూ ఉంది.

ఈ ప్రాంతంలోని ప్రజలకు సహాయపడడానికై ప్రభుత్వం తీసుకుంటున్న చర్యల గురించి నిన్నటి రోజున నా మంత్రివర్గ సహచరులైన రెవెన్యూ మంత్రిగారు గౌరవనీయులైన సభ వారికి తెలియజేశారు. ఇంతకు ముందు నేను చెప్పినట్లుగా వరిపంట బాగా దెబ్బతిన్నది. ఈ ధాన్యాన్ని రైతులు అమ్ముకోడానికి వీలుగా ప్రభుత్వం తగు చర్యలు తీసుకుంటున్నది.

నెల్లూరు, చిత్తూరు జిల్లాల్లో రైతు సోదరులు ఎదుర్కొన్న యీ విపత్తు నుంచి వారిని ఆదుకునే ఉద్దేశంతో ప్రభుత్వం వివిధ చర్యలు కూడా తీసుకుంటున్నది.

అవేమిటంటే :—

నెల్లూరు, చిత్తూరు జిల్లాల్లోని రైతులు దెబ్బతిన్న తమధాన్యాన్ని రాష్ట్రం వెలుపల అమ్ముకోడానికి అనుమతిస్తూ ప్రభుత్వం ఉత్తరువులు జారీచేసింది. ఈ వరద ప్రాంతాల్లో దెబ్బతిన్న ధాన్యాన్ని భారత ప్రభుత్వం ప్రకటించిన ధరలకు తక్కువ కాకుండా చెల్లించి కొనుగోలు చేసి రాష్ట్రం వెలుపలకు తరలించే ఏర్పాట్లు చేయాల్సిందిగా నెల్లూరు, చిత్తూరు జిల్లాల సహకార మార్కెటింగ్ సంఘాలను యితర స్థానిక సహకార సంఘాలను ఆదేశించడం జరిగింది. భారత ప్రభుత్వం ప్రకటించిన ధరకు తక్కువకాకుండా యీ దెబ్బతిన్న ధాన్యాన్ని కొనుగోలుచేసి, దీనిని ఉప్పుడు బియ్యంగా మార్చి భారత ఆహార సంస్థ ప్రమాణాలతోనూ, లెవిలోనూ నిమిత్తం లేకుండా రాష్ట్రం వెలుపల మార్కెట్లలో అమ్మకం జరపవలసిందిగా తగినంతగా ఉప్పుడు బియ్యం ఆడే సౌకర్యాలు వున్న మన రాష్ట్రంలోని అన్ని జిల్లాలోని మిల్లర్లకూ ఆదేశాలివ్వడం జరిగింది.

వరిపంటా, ధాన్యం దెబ్బతిన్న యీ రెండు జిల్లాలలోనూ రైతులకు ప్రభుత్వం తీసుకున్న యీ మూడు సహాయక చర్యలవల్లా గిట్టుబాటు ధర లభించగలదు. నెల్లూరు జిల్లాలో బహిరంగంగా మార్కెటులో బియ్యం ధర ఎక్కువగా వున్నట్టు కనిపించింది. ఇటీవల కురిసిన యీ భారీవర్షాలవల్ల నెల్లూరు, చిత్తూరు జిల్లాల్లోని మార్కెట్లలోకి బియ్యం రావడం ఆలస్యంఅయి యీ ధరలు మరీ ఎక్కువ అయ్యే ప్రమాదముంది.

అందువల్ల బియ్యం ధరలు పెరిగిపోకుండా నిరోధించే వుద్దేశంతో నెల్లూరు జిల్లాలోని సూపర్ బజార్లు, సహకార స్టోర్సు వంటి వాటి ద్వారా సరసమైన ధరలకు బియ్యం అమ్మడానికి వీలుగా 2,000 టన్నుల బియ్యాన్ని విడుదల చేయవలసిందిగా నేను ఆదేశాలు జారీ చేశాను. నెల్లూరు జిల్లాలో పౌర పంపిణీ వ్యవస్థ ద్వారా కిలో 2 రూపాయులకు అమ్మడానికి నెలవారీ పంపిణీకి ఉద్దేశించిన 5,250 టన్నుల బియ్యం కాక యీ మొత్తం అదనం. ఈ 2,000 టన్నుల బియ్యం నిల్వలను చుట్టుపట్ల జిల్లాల నుంచి నెల్లూరు జిల్లాకు ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర పౌర సరఫరాల సంస్థ వెనువెంటనే తరలిస్తుంది.

అదే విధంగా చిత్తూరు జిల్లాలోని బహిరంగ మార్కెటులో బియ్యం ధరలను పెరగకుండా నిరోధించే ఉద్దేశంతో పౌర సరఫరాల సంస్థల చిత్తూరు జిల్లాకు 1,000 టన్నుల బియ్యాన్ని తరలిస్తున్నది.

మామూలుగా యీ జిల్లాలో కిలో 2 రూపాయలకు పంపిణీ చేసేందుకు ప్రతినెల ఉద్దేశించిన 7,500 టన్నుల బియ్యం కాక యీ వెయ్యిటన్నులు అదనం.

ఈ భారీ వర్షాలవల్లా, వరదలవల్లా, చనిపోయిన వ్యక్తిదగ్గరి బంధువులకు 2,00 రూపాయలు, కొద్దిగా దెబ్బతిన్న యిళ్ళకు 75 రూపాయలు, పూర్తిగా దెబ్బతిన్న యిళ్ళకు 250 రూపాయలు చొప్పున యివ్వడానికి, ఇళ్ళు మునిగి దెబ్బతిన్న కుటుంబాలకు 7

రూపాయల మేరకు విలువగల వస్త్రాలు యివ్వడానికి ఉత్తరువులు జారీ చేయబడినాయి. పల్లపు ప్రాంతాల్లోవున్న కాలనీవాసులను మెరక ప్రాంతాలకు తరలించి వారికి పక్కా-యిళ్ళ నిర్మాణం విషయంలో ప్రత్యేక ప్రాధాన్యం యివ్వడం జరుగుతుంది. వర్షాలకు, వరదలకు గురైన ప్రతి కుటుంబానికి 10 కిలోల బియ్యం అందజేయడం జరుగుతుంది. దెబ్బతిన్న ప్రాంతాల్లో పశుగ్రాసం పెంపకానికి రైతులకు మినీకిట్లు అందజేసే ఏర్పాట్లు జరుగుతున్నాయి. నీటి తీరువాను ప్రస్తుతం రద్దు చేయడానికి, రుణాలు తదితర బకాయీల వసూళ్ళను వాయిదా వేయడానికి వీలుగా దెబ్బతిన్న గ్రామాలను ప్రకటించవలసిందిగా ఉత్తర్వులు జారీ అయ్యాయి. రెండో పంటకు నీటిని సరఫరా చేయడానికి వీలుగా సేద్యపు నీటి వనరులకు అవసరమైన మరమ్మత్తులను చేపట్టేందుకు 13 లక్షల రూపాయలు విడుదల చేయడానికి ఉత్తర్వులు చేయడమైంది. రెండో పంట వరి వేయ దలచిన రైతులకు సరఫరా చేసేందుకై తక్కువ కాలంలో పంటకొచ్చే వరి వంగడాలను రాష్ట్రం నుంచి, యితర రాష్ట్రాల నుంచి సేకరించడం జరుగుతున్నది. వాణిజ్య బ్యాంకులు, సహకార బ్యాంకుల నుంచి రైతులకు పంటలు రుణాలు అందించే ఏర్పాటు చేయబడుతున్నాయి. దెబ్బతిన్న ప్రాంతాలకు రూ. 80 లక్షల మేరకు ఐ. ఎమ్. ఎస్. రుణాలను విడుదల చేయడానికి ఉత్తరువులు జారీ చేయబడినాయి. పంట రుణాలతో అనుబంధిస్తూ విత్తనాలు, ఎరువులు విషయంలో సన్నకారు రైతులకు, మార్జినల్ రైతులకు 25 శాతం, 33 1/3 శాతం సబ్సిడీ ఇవ్వడం జరుగుతుంది.

జరిగిన నష్టం అపారంగావున్న దృష్ట్యా సహాయం చేయవలసిందిగానూ, నష్టాన్ని అంచనా వేయడానికి ఒక పరిశీలక బృందాన్ని పంపించవలసిందిగానూ భారత ప్రభుత్వానికి ఒక వినతి పత్రం సమర్పించడం జరుగుతుంది. వెంటనే సహాయ కార్యక్రమాలకు, నీటి వనరులు తదితర ప్రభుత్వ ఆస్తుల మరమ్మత్తు పనులు చేపట్టడానికి వీలుగా ఒక కోటి రూపాయలను ప్రభుత్వం విడుదల చేస్తున్నది.

NON-OFFICIAL RESOLUTIONS

re :— Comprehensive Central Legislation for Agricultural Workers.

శ్రీ మహమ్మద్ రజబ్ అలీ :— అధ్యక్షా, నేను ఈ క్రింది తీర్మానమును ప్రతిపాదిస్తున్నారు. వ్యవసాయ కార్మికుల కోసం యీ క్రింది అంశాలను పొందుపరచి ఒక సమగ్ర కేంద్ర శాసనాన్ని తీసుకురావడానికి కేంద్ర ప్రభుత్వానికి నచ్చచెప్పవలసిందిగా ప్రభుత్వానికి యీ సభ సిఫార్సు చేస్తున్నది :—

1. ట్రేడ్ యూనియన్ హక్కులు, ఉపాధి భద్రత, వేతన నిర్ణాయక యంత్రాంగం, పని పరిస్థితుల క్రమ బద్ధీకరణ, వివాదాల పరిష్కారం, గాయపడినప్పుడు ప్రాణ నష్టం సంభవించినపుడు నష్టపరిహారం, ప్రావిడెంటు ఫండు.

2. వ్యవసాయ కార్మికులందరికీ ఉద్యోగ హామీ పథకాలు, పనిలేనప్పుడు ప్రభుత్వంచే నిరుద్యోగ వేతనాల చెల్లింపు.

3. 55 సంవత్సరముల అంతకు మించి వయసున్న వ్యవసాయ కార్మికులందరికీ ప్రభుత్వంచే పింఛను చెల్లింపు.

4. పురుషులకు స్త్రీలకు సమాన వేతనాలు, ప్రభుత్వంచే స్త్రీ కార్మికులకు ప్రసూతి భత్యం చెల్లింపు, వారు పనిలో వున్నప్పుడు వారి పిల్లలను చూచుటకు క్రెష్‌ల ఏర్పాటు.

5. వ్యవసాయ రంగం కోసం ప్రత్యేకంగా తగినంతమంది లేబర్ ఇన్‌స్పెక్టర్లతోను, ఇతర అధికారులతోను ప్రత్యేక కార్మిక శాఖ వంటి ప్రత్యేక పాలనా యంత్రాంగం, నిర్మించడం.

మిష్టర్ స్పీకర్ :— తీర్మానము ప్రతిపాదించబడినది.

శ్రీ మహమ్మద్ రజబ్ అలి :— అధ్యక్షా, ఈ తీర్మానములో ఒక ప్రధానమైన విషయమొకటి వుంది. దేశములో ఆరుకోట్ల వ్యవసాయ కార్మికులున్నారు. దేశ ఉత్పత్తిలో వీరు ప్రధాన భాగస్వాములుగా వున్నారనే విషయం మనకు తెలియనిదికాదు. వ్యవసాయ కార్మికులకు సంబంధించిన అన్ని విషయాలు అనగా నా తీర్మానములో పెట్టిన తీర్మానాలు ఇండ్ల స్థలాలు, భూసంస్కరణలు, వేతనం లేదా కూలీ మొదలైన విషయాల పైన వారు అనేక సమస్యలతో, యిబ్బందులు పడుతూ ఆందోళన సాగిస్తున్నారు. ఇది దేశవ్యాప్తంగా జరుగుచున్నది. ఆందోళనలు ఒక స్థాయిలో జాతీయ సమస్యగా రావడం జరిగింది. అంజయ్యగారు లేబరు మినిష్టరుగా వున్నపుడు కేంద్రములో ఈ సమస్య జాతీయ లెవెల్‌కు వచ్చింది. అపుడు వారు సమగ్రమైన శాసనాన్ని పార్లమెంటులో పెట్టి ఆమోదింపజేస్తామని హామీ కూడా యివ్వడం జరిగింది. ఇపుడు వున్నటువంటి లేబరు మినిష్టరు కేంద్రములో సిగ్గువిడిచిన ప్రకటన ఒకటి చేశారు. దీనివల్ల పెద్ద ఆందోళన జరిగింది. ఆయన ఏమన్నారంటే, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు ఎక్కడికక్కడ మేము చేసినా, దాన్ని ఆమోదించి అమలు చేసేటట్లు లేవని చెప్పిన తరువాత, దేశ వ్యాప్తగా సార్వత్రిక సమ్మెలవరకు కూడా వెళ్ళారు. ఈ సమ్మె అంతటితో ఆగలేదు. మొన్న జనవరిలో ఉభయ వ్యవసాయ కార్మిక సంఘాలు దేశవ్యాప్తంగా సమ్మె చేశారు. బెంగాల్, కేరళ రాష్ట్రాలలో సానుభూతిగా అనేక ప్రాంతాలలో సమ్మె చేశారు. లక్షలాది మంది ఈ సమ్మెలో పాల్గొన్నారు. కరెంటు బంద్ అయితేనో, మంచినీరు లేకపోతేనో అలాంటి సందర్భాలలో సమ్మెచేస్తే వెంటనే విస్తృతంగా వ్యాపిస్తుందిగాని, వ్యవసాయ కార్మికుల సమ్మె గ్రామ ప్రాంతాలలో నగ్నంగా కనబడుతున్నది. దీనివల్ల పరోక్షంగా మనకు ఎంత నష్టము హానీ కలుగుతుందో చెప్పక్కరలేదు. ఇలాంటి స్థితిలో వ్యవసాయ

కార్మికులకు తమకు కావలసిన వ్యవసాయ సంక్షేమ శాసనాన్ని తీసుకొనిరావలసి వుంది. అది కేంద్రము చేయదు. కేంద్రము చేయగలిగే స్థితిలో లేదు.

BUSINESS OF THE HOUSE

శ్రీ ఏ. జి. కృష్ణ :— అధ్యక్షా, ఇపుడు దారుణంగా హైదరాబాదులో రెండు మర్డర్లు జరిగాయి. 21వ తేదీ నాడు ఇద్దరు కుర్రాళ్ళు కిడ్‌నాప్ చేయబడ్డారు. వాళ్ళను ఓల్డు సిటీలో పూర్తిగా తలలు నరికి పైన యాసిడ్ పోసి, వాళ్ళ కాళ్లు చేతులు నరికి, ఒక క్రషర్ దగ్గర వాళ్ళను వేయడం జరిగింది,

మిష్టర్ స్పీకర్ :— నోటీసు యివ్వండి.

శ్రీ ఏ. జి. కృష్ణ :— ఏమి నోటీసు అధ్యక్షా, ? మనుషులను కోసి చంపేస్తుంటే అక్కడ.

మిష్టర్ స్పీకర్ :— నోటీసు యివ్వండి.

శ్రీ ఏ. నరేంద్ర :— అధ్యక్షా, నగరములో ఇంత దారుణమైన మర్డర్ జరిగితే పోలీసులకు చెప్పినా చర్య తీసుకోకపోవడం సిగ్గుచేటని మనవి చేస్తున్నాను. మేము నోటీసు ఇస్తాము. అక్కడ పరిస్థితులు విషమిస్తాయి అక్కడ వెంటనే చర్య తీసుకోకపోతే. దీనికి ప్రాముఖ్యత...

Mr. Speaker :— I am helpless I am sorry - without any notice, I cannot accept anything here

శ్రీ ఏ. నరేంద్ర :— పరిస్థితులు విషమిస్తున్నాయి అక్కడ. సనత్‌నగర్, బాలానగర్ ప్రాంతములలో దుకాణాలు కాలిపోయే పరిస్థితి వుంది కత్తులతో బాకులతో పొడుచుకొని చచ్చే పరిస్థితి వుంది. పరిస్థితి భయంకరంగా వుంది. ఇపుడే అక్కడకు వెళ్ళి వచ్చాము. హైదరాబాదు నగరము కాలిపోయే ప్రమాదం వుంది.

శ్రీ ఎ. జి. కృష్ణ :— అక్కడకు వెళ్ళి చూచి వచ్చాను అధ్యక్షా, పరిస్థితి విషమించేదిగా వుంది. చాలా సీరియస్‌గా వుంది. వెంటనే దీనిపై బెల్....

మిష్టర్ స్పీకర్ :— సీరియస్ కాబట్టే చూస్తాను. నోటీసు యివ్వండి.

శ్రీ ఎ. నరేంద్ర :— నోటీసు ఇచ్చాను.

మిష్టర్ స్పీకర్ :— ఎపుడు యిచ్చారు ? నా దగ్గరకు రాలేదు. ఇస్తామని అన్నారు. ఇవ్వలేదు. నోటీసు లేకుండా నేను ఏమి చేసేది ? నోటీసు ఇవ్వండి. Definitely, if you give notice I will examine it. నేను ఎగ్జామిన్ చేయిస్తాను. అవసరమైతే...

శ్రీ ఏ. జి. కృష్ణ :— దారుణంగా ఇద్దరు కుర్రాళ్ళను ఘోరంగా మర్డర్ చేశారు. పరిస్థితి భయంకరంగా వుంది. ప్రభుత్వము తక్షణమే... బెల్.... (అని బిగ్గరగా కేకలు

వేస్తూ మైకును లాగివేసి, క్రిందకు విసరడం జరిగింది). This is too much on your part. That is very bad.

శ్రీ ఎ. నరేంద్ర :— అక్కడ అగ్ని ప్రమాదం ఏర్పడుతున్నది.... (బెల్).... హైదరాబాదు నగము కాలిపోయే ప్రమాదం వుంది.... (బెల్)...

Mr. Speaker :— Government is there to taken note of it. You please sit down. (Bell) కూర్చోండి.

శ్రీ ఎ. జి. కృష్ణ :— అక్కడ చాలా ప్రమాదకరంగా వుంది. అధ్యక్షా, నేను చెప్పేది.... (బెల్)....

గౌరవ సభ్యుడు :— అక్కడ చంపబడ్డవారు తెలుగుదేశం కార్యకర్తలు.

శ్రీ ఎ. జి. కృష్ణ :— తెలుగుదేశం కార్యకర్తలు కాని మరెవరయినా కాని తలకాయలు పూర్తిగా నరికి వేరుచేశారు. పేపరుకో ఎందుకు రాలేదు. ఒక చిన్న విషయం ఏదయినా జరిగితే ఫోటోలతో సహా పేపరుకో వస్తుంది. అక్కడకువెళ్ళి చూడండి, పరిస్థితి భీకరంగా వుంది. నేను గట్టిగా చెప్పేది.... బెల్....

మిష్టర్ స్పీకర్ :— కూర్చోండి. Government will take action. You please resume. Please sit down. చెప్పారు కదండీ, కూర్చోండి.

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ మొహమ్మద్ రజబ్ అలీ :— మొట్టమొదటనే తమరు అనుమతించినా లేక తమరితో మాట్లాడినా సరిపోయేదిది దీనితో మా సమయమంతా అయిపోయింది. మొత్తము ప్రొసీజరును మనము సైడ్‌ట్రాక్ చేసుకొంటున్నాము. దానివల్ల నష్టాలు వస్తున్నాయి. ఇది పద్ధతికాదు. అంతకన్నా పొలిటికల్ మర్డర్సు జరిగి, రక్తపు మడుగులో వున్నవి చాలా వున్నాయి. ఇపుడు మధ్యలో ఇది చర్చకు తీసుకోవడం సరియైనది కాదు. మీరు చర్చకు నోటీసు యిచ్చి తీసుకొని రండి. ఎవరిది తప్పో తెలుస్తుంది. అయితే ఈ రకంగా ఇంటర్‌ఫియరయి, ఒకరినొకరు అనుకోవడం అసెంబ్లీలో సాంప్రదాయం కాదు. ఇంతకన్నా డబల్ మర్డర్సు జరిగినవి, సెవెన్ మర్డర్సు జరిగినవి వున్నాయి. మనకు తెలిసినవే.

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ ఎ. నరేంద్ర :— కమ్యూనల్ రైట్సు క్రిందకు దిగే ప్రమాదం ఉంది.

(బెల్)

NON-OFFICIAL RESOLUTION (Contd.)

శ్రీ మొహమ్మద్ రజబ్ అలీ :— ఈ శాసనాన్ని తీసుకొని రావడానికి మనమే మన భుజస్కందాలమీద వేసుకోవలెను. లేకపోతే దేశములో వున్న వ్యవసాయ కుల మీద జరుగుతున్న దాడులు, అట్రాసిటీస్ వీటిని నివారించడానికి చెక్ యూనిట్

హక్కులుండాలి. అప్పుడప్పుడు కనీస వేతనాల చట్టాన్ని తీసుకొని వచ్చినాకూడా ఆచరణలో పెట్టి కార్మికులు లాభించేట్టుగా చేసేందుకు ప్రభుత్వ యంత్రాంగము లేకుండా పోయింది. అన్ని వర్గాలు దీన్ని బలపరచవలసి వుంది. మన సమాజంలో బేసిక్ క్లాస్ పునాది వర్గాలు సాంఘికంగా ఇబ్బందులు పడుతున్నారు, వారికి సమగ్రమైశాసనం చేయడం కోసము అహర్నిశలు పోట్లాడుతున్నారు. వ్యవసాయ కార్మికులు, ఇతర కార్మికులు లక్షలాదిమంది వారి హక్కులు సాధించుకునేందుకు చాలారోజులు సమ్మెలు జరుగుపుతున్నారు, సమావేశాలు అవుతున్నారు. చాలారోజులు పనులుకూడా ఆపుచేశారు ఇలా పనులు ఆపుచేసుకుంటూ పోతే మనదేశము, రాష్ట్రముయొక్క ఉత్పత్తులు కుంటుపడుతున్నాయన్న విషయం చెప్పవసరం లేదు. ఈ విషయంలో ప్రతిపక్షాలు, ప్రభుత్వ పక్షము అనే వ్యత్యాసము లేకుండా వ్యవసాయ కార్మికులకు సంబంధించిన యీ తీర్మానాన్ని ఏకగ్రీవంగా బలపరచాలి. ఇక్కడ వున్న అన్ని పార్టీల సభ్యులుకూడా వ్యవసాయ కార్మికుల సంక్షేమం కొరకు పాటుపడాలని కోరుతూ శలవుతీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ బి.హెచ్. భూపతిరావు :— అధ్యక్షా, ఈ సమగ్ర వ్యవసాయ కార్మికులకు ఉపయోగపడే చట్టం ప్రవేశపెట్టాలనిరజబాలిగారు ప్రవేశపెట్టిన తీర్మానాన్ని నేనుపూర్తిగా బలపరుస్తున్నాను. ఇక్కడ శాసన సభ్యులందరూ కూడా దీనిని ఏకగ్రీవంగా బలపరచాలని కోరుతున్నాను. దాదాపు 5 లక్షల మంది వ్యవసాయ కార్మికులు తమ జీవనోపాధి పరిస్థితిని మెరుగు పరచాలని వారికి ప్రావిడెంటు ఫండ్ బెనిఫిట్స్, ఓల్డు ఏజ్ పెన్షన్ మొదలైన సదుపాయాలు కల్పించాలని 1981 సంవత్సరంలో ఇందిరాగాంధిగారి వద్దకు రాయబారం వెడితే దీని విషయంలో సమగ్రమైన శాసనాన్ని ప్రవేశపెడతామని ఆమె హామీ యిచ్చారు. కాని యీ రాష్ట్రంలో తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం అధికారంలోకి రాగానే మొన్న ఇందిరాగాంధిగారు దీనికి సంబంధించిన మంత్రిగారు పార్లమెంటులో చేసిన స్టేటుమెంటు ఏమిటంటే ఆయా రాష్ట్ర ప్రభుత్వములు యీబిల్లును ప్రవేశపెట్టాలని కేంద్రానికి యీ చట్టంతో సంబంధం లేదని అన్నారు. ఈ తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత హరిజనులకు, వెనుకబడిన వారికి ఎన్నో సౌకర్యాలు చేస్తామని చెప్పింది. వ్యవసాయ కార్మికులుగా ఉండే యీ దేశ సంపదను సృష్టించేవారు రైతాంగంతో గ్రామాలలో భాగస్వాములుగా ఉండే యీ వర్గానికి ఏ రాష్ట్రంలోకూడా ఎటువంటి చట్టం తీసుకురాబడలేదు. ఈ రాష్ట్రంలో కనుక యీ తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం మొట్టమొదటగా యీ చట్టం తీసుకువస్తే దేశంలోని రాష్ట్రాలలో వ్యవసాయ కార్మికులకు మేలుచేస్తూ చట్టం తీసుకువచ్చేరన్న ఘనత మొట్టమొదటిసారిగా ఈ తెలుగుదేశ ప్రభుత్వానికి దక్కుతుంది, ఈ తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం యీ తీర్మానాన్ని ఏకగ్రీవంగా ఆమోదింపజేసి కేంద్ర ప్రభుత్వమునకు దీనిని పంపించి భారతదేశంలోనే యీ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం యితర రాష్ట్రములకు ఆదర్శప్రాయంగా ఉండాలని కోరుతున్నాను. తెలుగుదేశం సభ్యులుకూడా యీ వ్యవసాయ కార్మికులకు యీ చట్టం చేయడం ద్వారా వచ్చే లాభాలు దృష్టిలో పెట్టుకొని యీ తీర్మానాన్ని ఏకగ్రీవంగా ఆమోదించాలని కోరుతూ శలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి :— అధ్యక్షా, ఈ వ్యవసాయ కార్మికులు యీ సమాజంలో అట్టడుగున ఉన్న విషయం అందరికీ తెలుసు. మన 6 కోట్ల జనాభాలో వ్యవసాయకార్మికులు ఒక కోటిమందీ ఉంటారు. తెలిసో, తెలియకో కొంతరు అనేదీ ఏమిటంటే యీ మధ్య తరగతివారే ఎక్కువ యిబ్బందులు పడుతున్నారు కాని పైన ఉన్నవారిపని, క్రింద ఉన్నవారిపని బాగానే ఉందని అంటున్నారు. అది సరికాదు. ఇప్పుడు వెనుకబడిన తరగతుల వారంటే ఎవరోకాదు, యీ వ్యవసాయ కార్మికులే. వారికి ఇల్లులేదు, సంవత్సరం పొడుగునా చేసుకోపడానికి పనిలేదు. రోగంవస్తే మందులేదు. రోగంవస్తే మందు లేదా అనే అనుమానం యిక్కడ కొందరికి ఉండవచ్చు. కాని టి.బి. జబ్బు వచ్చిన వ్యవసాయ కూలీలు డాక్టరు దగ్గరకు వస్తే డాక్టరు మందుచెప్పేది ఏమిటంటే పనిచేయకు, బాగా తిను అంటాడు. పనిలేకుండా వ్యవసాయ కార్మికుడు ఎట్లా బాగా తినగలడు. బాగా తినలేడు సరికదా హాస్పటలో జాయిన్‌కావాలంటే ముందు ముడుపు చెల్లించుకోవాలి ఏడాది రెండేళ్ళు అట్లా హాస్పటల్ చుట్టూ తిరిగి చనిపోయిన టి.బి. పేషంట్లు చాలామంది వున్నారు. కావాలంటే వారిపేర్లుకూడా యిస్తాను. ప్రభుత్వం సమకూర్చే సౌకర్యాలు ఏమి వారి జబ్బు నయంకావడానికి ఉపయోగపడడంలేదు. వారి పిల్లలకు జీవనోపాధి కల్పించలేక పోతున్నాము. వెనుకబడినవారికి యిచ్చే సౌకర్యాలుకూడా వారికి ఏమీలేవు హైదరాబాదులో చూసుకుంటే, ఎక్కడా పనిలేక మురుగు కాల్వల ప్రక్కన స్లమ్ ఏరియాస్‌లో, పుట పాత్‌మీద కాపరాలు ఉండేవారిని మనము ఎంతోమందిని చూస్తున్నాము. ఇక పల్లెలలోకూడా యీ పరిస్థితి తీవ్రంగా ఉంది. సంవత్సరం పొడుగునా పనిలేదు. ఎక్కడో ఒకచోటకు వలసపోయి బ్రతకవలసిన పరిస్థితి వారికి వస్తున్నది. మన రాష్ట్రములో రెండుమూడు నెలలే వ్యవసాయ కార్మికులకు పనిఉండే ప్రాంతాలుకూడాఉన్నాయి. గర్భిణీ స్త్రీలు ఉన్నారంటే ప్రసవించే సైముకరకూ కూడా కూలిగా పనిచేయాలి. వీధులలో ఎక్కడ పడితే అక్కడ వారు ప్రసవించే పరిస్థితి చూస్తున్నాము. అట్లా ప్రసవించిన తరువాత తగినంత పోషక ఆహారము లేకుండా ఎంతోమంది తల్లిదండ్రులు పిల్ల అనారోగ్యంగా ఉంచుతున్నారు. ఈ ప్రభుత్వం వెనుకబడినవారి కోసము ఎన్నో సౌకర్యాలు చేస్తున్నామని చెబుతున్నది. ఈ విధంగా వ్యవసాయం చేసుకునే గర్భిణీస్త్రీలు ప్రసవించే ముందు మూడు మాసాలకు 50రూపాయల చొప్పున స్తామని కర్నాటకలో హెగ్డె ప్రభుత్వం ప్రకటించింది. అలాగే టి.బి జబ్బు వచ్చిన వ్యవసాయ కార్మికులకు కూడా సహాయం చేయాలి. ఒక కోటి వ్యవసాయ కార్మికులకు సంబంధించిన సమస్య యిది. ఇంకో విచిత్రం ఏమిటంటే ఉపాధి దొరకని కాలం ఎంతో తేల్చాలంటున్నారు. ఎన్.ఆర్.ఇ.పి. ఫండ్సు క్రింద వారికి ఉపాధి కల్పిస్తామంటున్నారు. కాని యీ ఎన్.ఆర్.ఇ.పి. క్రింద 70 శాతం నిధులతో బిల్డింగులు కట్టాలి. బిల్డింగులు కడితే వ్యవసాయ కూలీలకు ఏమీ లాభం ఉండదు. కట్టించే కంట్రాక్టర్సు మాత్రం బాగుపడతారు పనులు కల్పించినా నేరుగా వ్యవసాయ కూలీలకు డబ్బు అందకుండా కాంట్రాక్టర్సు ద్వారా ఆ డబ్బు పోవడం వలన కూలీలకు ఆ డబ్బు పోకుండా కాంట్రాక్టర్సుకు ఆడబ్బు పోతున్నది. ఇంకొక విచిత్రము ఏమిటంటే పోయిన సంవత్సరము పనిచేయడానికి

వాటికి బిల్లులు చెల్లించడానికి గాను ఎన్. ఆర్.ఇ.పి. క్రింద నిధులు విడుదలయి డబ్బు పేమెంటు కాకుండా దానిస్థానే బియ్యం సప్లయి చేస్తామంటున్నారు. అవికూడా చౌక డిపోలద్వారా సప్లయి చేస్తారట. ఒక పనిచేసిన వ్యవసాయ కార్మికుడు సంవత్సరం పోయిన తరువాత ఆ డబ్బు వస్తే అతను ఏపశ్చిమగోదావరి జిల్లానో మరొక జిల్లాలోనో నల్లగొండ జిల్లానుంచి పోయి పని చేసుకుంటూ ఉంటాడు. ఆ లేబరును తీసుకువచ్చి ఆ బియ్యం ఇవ్వాలంటున్నారు. అది సాధ్యం అయ్యే పనా? ఇటువంటి హాస్యాస్పద పథకాలను ప్రభుత్వం ప్రకటిస్తున్నది. ఇపుడు యీ వ్యవసాయ కార్మికులకు సంవత్స ములో ఎన్నిరోజులు పని దొరుకుతుందో నిర్ణయించి ఆ ఏరియాలో పనిదొరకదని కాలంలో వేరే పని వారికి కల్పించాలి అనేది నిర్ణయం చేయాలి. వారికి రోజురోజు పేమెంటు చేసే డబ్బు బియ్యం రూపంలో యివ్వవచ్చును. కాని 6 నెలల తరువాత పేమెంటు యిస్తే ఆ సహాయం అంతాకూడా కాంట్రాక్టర్సుకు ఉపయోగపడుతుంది తప్ప వ్యవసాయ కూలీలకు ఉపయోగపడదు.

కంట్రాక్టర్లకే ఇది ఉపయోగపడుతుంది. కంట్రాక్టర్లు రోజుకి మూడు. నాలుగో రూపాయలిచ్చి కూలీలను పంపేస్తారు. ఆతరువాత వచ్చేది కంట్రాక్టర్లకే ఉపయోగిస్తుంది. కనుక ప్రతి గ్రామంలోనూ లెక్కలువేసి, ఆ ప్రకారంగా ఏ గ్రామానికి ఏపని కల్పించా లనేది లెక్కలు వేయాలి. సరైనవిధంగా పనిచూపిస్తే కూలీలు బేరంచేసుకుని కూలి పెంచుకోవడానికి కూడా అవకాశం ఉంటుంది. నాగార్జునసాగర్ ఎడమ కాలువ క్రింద నల్గొండ జిల్లాలో నేను ఉదాహరణ చెబుతాను. ఈ వ్యవసాయ సీజన్‌లో కూలీలు పని చేస్తారు. లేని కాలంలో అప్పుచేసి, తినవలసివస్తుంది. గుద్దుల బ్యాంకనేది ఒకటి ఉంటుంది. ఈ సంగతి ప్రభుత్వానికి తెలుసో తెలియదో కాని అక్కడనుండి రు. 100 తెచ్చుకుంటే, పనిచేసే కాలంలో దానిని తేర్చి వేయాలి. లేకపోతే తీసుకునే వారు అతనిని కొడతారు. ఒక రూపాయకి ఒక శేరు వడ్లు ఇవ్వాలి. అంటే రు. 100 తీసుకుంటే బస్తావడ్లు ఇవ్వాలి. 100 శాతం వడ్డీ అన్నమాట. ఇటువంటి దోపిడీలు చాలా జరుగు తున్నాయి. వీటిని అరికట్టడంలో ప్రభుత్వం పూర్తిగా వైఫల్యం చెందుతోంది. కనీసం ఆల్టర్‌నేటివ్ అరేంజిమెంటు కూడా లేదు. వ్యవసాయ కూలీలకు పనిలేనికాలంలో వ్యక్తి గత హామీమీద బ్యాంకులనుండి ఏ మూడువందలో నాలుగువందలో అప్పు యిప్పించే ప్రయత్నం చేస్తారా అంటే అదీలేదు. కనుకనే ఈ గుద్దుల బ్యాంకు పాలుకావలసి వస్తోంది. సీజన్‌లో కష్టపడి పనిచేసి పొందిన ఫలితాన్ని, వడ్డీలక్రింద అప్పుల క్రింద కోల్పోయి, ఆ తరువాతనుంచీ తిరిగి అప్పుచేసుకుని తినవలసి వస్తుంది. పనిచేస్తున్న కాలంలో ప్రమాదవశాత్తు చనిపోయే వారుంటారు. అదే ఫ్యాక్టరీలలో ప్రమాదవశాత్తు చనిపోతే నష్టపరిహారం యిస్తారు. కానీ వ్యవసాయ కూలీలకు మాత్రం ఏ పరిహారమూ ఉండదు. వీరి పరిస్థితి ఎక్కడ వేసిన గొంగళి అక్కడే అన్నట్లుగా ఉంటుంది. కనుక ఇన్స్యూరెన్స్ ద్వారానో, మరేదైనా యేర్పాటుచేసైనా, ప్రమాదవశాత్తు చనిపోయే వ్యవసాయ కూలీలకు కూడా నష్టపరిహారం యిప్పించే యేర్పాటు చేయాలి. కష్టపడే

వారిని గౌరవించాలని అంటాము. ఈ వ్యవసాయకూలీలు ఎంతో కష్టపడతారు. 60 సంవత్సరాల తరువాత పనిచేయలేకపోతే, కోడలు అన్నం పెడితేనే తిన్నట్లు, లేక పోతే చిప్పతీసుకుని బజార్లకో అడుక్కునే స్థితి వారికి వస్తుంది. ఈ దేశాన్ని అభివృద్ధి చేయడంలో ఎంతో ప్రాధాన్యతగల వ్యవసాయ కూలీలకు, నగరాలలో పలు అంతస్తుల భవనాల నిర్మాణానికి, ఎన్నో ఐశ్వర్యాలు రావడానికి కారణమైన వ్యవసాయ కూలీలకు చిప్ప చేతికివచ్చే పరిస్థితి వస్తోంది. కనీసం వృద్ధాప్య పెన్షన్ అయినా ఇచ్చే సౌకర్యం ప్రభుత్వం కల్పించలేదా? శాసన సభ్యుడిగా నెలకు రు, 1000 లు తీసుకుంటూ మూడు సంవత్సరాలుంటే, ముప్పై సంవత్సరాల ఆర్జనకు ప్రయత్నం చేయడం జరుగుతుంది. ఒక ప్రభుత్వ ఉద్యోగికి నెలకు కనీసం రు. 1000 లు ఇస్తూ కూడా, అతనికి పెన్షన్, గ్రాట్యుటీ, ఇంకా ఇతర ఋణాలుకూడా ఇవ్వడం జరుగుతోంది, కనుక వ్యవసాయ కూలీల విషయంలో ఏదైనా ఆలోచించవలసిన అవసరం ఉందని మనవి చేస్తున్నాను. కూలీవిషయంలో కూడా మినిమం వేజ్ అని పెట్టారు, కానీ దానిని అమలుచేయడానికి సరైన యంత్రాంగం లేదు. కేవలం కాగితాలమీద యీ నిర్ణయం ఉంది కానీ అమలు చేయడానికి మాత్రం కావలసిన యంత్రాంగం లేదు. ఈ సంవత్సరం నెల్లూరు జిల్లా కలెక్టరు కొంత ప్రయత్నంచేసి, 175 గ్రామాలలోని వ్యవసాయ కూలీలకు అమలు చేశారు. అటువంటివారు ఎక్కడో ఉంటారు. దిక్కులేకుండా, ఎవరికీ చెప్పుకోవాలో కూడా తెలియనిరకంగా ఉంది పరిస్థితి. వీరందరికీ ఒక విధమైన హక్కులు ఏర్పడే విధంగా, కాంప్రెహెన్సివ్‌గా, కేంద్రస్థాయిలో ఒక చట్టం తీసుకువస్తే అన్ని రాష్ట్రాలకు ఉపయోగిస్తుంది. ఒక్కొక్క రాష్ట్రంలో కూలిరేటు ఒక్కొక్కరకంగా ఉంది. కనుక దేశమంతటికీ ఒకవిధంగా చట్టం చేస్తే బాగుంటుంది. అమలుచేయడానికి కనీస యంత్రాంగం కూడా కావాలి, వృద్ధాప్య పెన్షన్, స్త్రీలకు ప్రసవకాలంలో మూడు నెలలకు నెలకు కనీసం రు. 50 లేదా రు. 100 ఇవ్వడం, జబ్బుచేసినవారికి వైద్య సౌకర్యంవంటి సాంఘిక సౌకర్యాలు ఏర్పాటు చేయాలి. ఇండ్లు కట్టించే ఏర్పాటు చేయడం, పనిలేని కాలంలో బ్యాంకుల ద్వారా అప్పుయిప్పించే ఏర్పాటుచేయడంవంటి సౌకర్యాలు చేయాలని కోరుతూ, ఈ తీర్మానాన్ని బలపరచి, ఏకగ్రీవంగా పాస్ చేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎం. కిషన్‌రావు (సికింద్రాబాద్) :— అధ్యక్షా, ఈ రెసల్యూషన్ ప్రవేశ పెట్టేటప్పుడు, కనీసం మనయొక్క ఆర్థిక వ్యవస్థను, మనకుండే విధానాలను అవగాహన చేసుకున్నట్లుగా నాకు అనిపించడం లేదు. ప్రత్యేకంగా భారతదేశంలో 100 కి 80 మంది వ్యవసాయంమీదనే ఆధారపడి వున్నారు. ఈనాడు ఆర్థికంగా సన్నకారు రైతు పరిస్థితి చూస్తే, వ్యవసాయ కార్మికులను, ఈ వ్యవసాయదారులనూ ఏ రకంగా డిఫరెన్షి యేట్ చేయాలనేది ఒక సమస్యగా పరిణమించింది, ఈ పరిస్థితి మనందరకూ తెలిసినదే. దీనిని కూడా ఆలోచించాల్సిన అవసరం ఉంది. వ్యవసాయ కూలీలకు మినిమం గ్యారంటీ, అనీ బోనస్ అని, స్త్రీలకు మెటర్నిటీ లీవ్ అనీ యీరకంగా ట్రేడ్ యూని యన్‌కు సంబంధించిన హక్కులు కల్పించడానికి గాను కాంప్రెహెన్సివ్‌గా చట్టం కావా లనే ఉద్దేశ్యంతో కమ్యూనిస్టు సోదరులు ప్రవేశపెట్టిన తీర్మానం. ఇది కేంద్రస్థాయిలో

మొత్తం నేషనలైజ్ చేసి, చేపడితే ఏమైనా సాధ్యం అవుతుందేమోకాని, ఇప్పటి పరిస్థితుల దృష్ట్యా కాంప్రెహెన్సివ్ చట్టం అంత సరైనది కాదని భావించవలసి వుంటుంది. అట్లాగని పందలాది సంవత్సరాలనుండి రైతుకూలీలు పడే బాధలను కూడా విస్మరించడం భావ్యంకాదు. సంవత్సరమంతా వీరికి తగినపని ఉండదు. వాస్తవమే. కానీ ట్రేడ్ యూనియన్ నిజంగా తీసుకువెడితే మాత్రం వచ్చే పరిణామాన్నికూడా ఆలోచించవలసిన అవసరం యెంతైనా ఉంది. ''పిండికొద్ది రొట్టె'' అనే సామెత వుంది. ఈ పరిస్థితు లన్నిటినీ సమగ్రంగా ఆలోచించి, ఏ రూపంగా చట్టం తీసుకువస్తే బాగుంటుందనే విషయాన్ని మనం ఆలోచించక తప్పదు. అనావృష్టి, అతివృష్టివంటి ప్రకృతి వైపరీత్యాలవలన రైతులు కూడా ఒకవైపు బాధపడుతూనే ఉన్నారు. అటువంటప్పుడు లీగలైజ్ చేసి, కార్మికుల విషయంలో చట్టం తీసుకువస్తే, వ్యవసాయదారుని పరిస్థితిఏమిటి అనే సంగతి కూడా ఆలోచించవలసిన అవసరం ఎంతైనా ఉంది. ప్రభుత్వమే, వ్యవసాయకూలీల సమస్యలను అవగాహన చేసుకుని, వాటిని నివారించే ప్రయత్నం చేయాలంటే, ఈనాడు ప్రభుత్వ ఆర్థిక వ్యవస్థను కూడా ఆలోచించవలసిన అవసరము ఉంది. 40 శాతం బడ్జెటులో ఉద్యోగస్తులకే పోతుంటే, లక్షలాదిమంది ఉన్న వ్యవసాయ కూలీలకు చట్టం ఏర్పాటుచేసి, ప్రభుత్వమే భరించాలి అంటే మనకుండే ఆదాయంఅంతా కూడా సరిపోదు. ఏదో ఒక పారిశ్రామికదేశాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకుని ఆ రకంగా చట్టం తేవాలంటే, వ్యవసాయకదేశంలో ఇది సక్రమంగా జరగదు. జరుగుతుందనే ఆలోచన కూడా సరైనది కాదు, కానీ దీనికి డిఫరెంటుగా ఆలోచన అనేది రావడం అవసరం ఉన్నది. కాబట్టి యిక్కడ నేను ఒక విషయం చెప్పాలనుకుంటున్నాను. ఏ కమ్యూనిస్టు సిద్ధాంతమైనా, మరే సిద్ధాంతమైకానీ ఈ ట్రేడ్ యూనియన్ ముందుకు పెట్టుకుని, ఒక ప్రజాస్వామికదేశాన్ని ముందుకు పెట్టుకుని, అది మనదేశంలో కూడా ఇంప్లిమెంటు చేస్తామనేటటువంటి ఆలోచన కొంతమంది సోదరులకు లేకపోలేదు. కానీ మనయొక్క ఆర్థిక విధానాన్ని, పరిస్థితులను గుర్తించుకొని, యిక్కడ మనది వ్యవసాయదేశమని దృష్టిలో పెట్టుకొని అటువంటి కాంప్రహెన్సివ్ బిల్లు కనుక ఏదైనా చేసుకుంటే, తప్పకుండా దానిని అమలుచేస్తే బాగుంటుంది. మరి యీ భారతీయ విధానాన్ని ఆలోచించి ఏ మనిషికీ కూడా యిక్కడ ఏ మానవుడికి కూడా తిండి తినడానికి లేని, చేతినిండా పనిలేని యీ పరిస్థితిలో ఆ ప్రస్తావన ఉండడానికి వీలులేదు. కానీ దీనికి కావలసిన వనరులు, మనకుఉండే విధానం, ఆర్థిక విధానాన్ని కూడా దృష్టిలో పెట్టుకుని అటువంటి న్యాయశాస్త్రాన్ని, అటువంటి ఖానూన్ మనము తీసుకుంటే అది సరైనటువంటి దశలో నడిచే అవకాశము ఉంటుంది. ఒక సెక్షన్‌కు మనము ఏదో న్యాయం చేస్తున్నామనీ, రెండవ సెక్షన్‌ను అన్యాయము చేయడం అనేది సరైన విధానం కాదు.

ఈనాడు రైతుకూలీలకు ఏదో మేలుచేయాలని మనము అనుకుంటే రెండవ విధంగా సన్నకారు రైతులకు, మధ్యతరగతి రైతులకు, భోగతా రైతులందరికీ కూడా దివాళాతీసే విధానం తప్ప వేరే ఏమీకాదు అనేటటువంటి విషయాన్ని మాత్రం మనవి

చేసుకుంటున్నాను. ఒకవేళ ప్రభుత్వ ఆర్థిక విధానం కనుక సరైనటువంటిదశలో ఉంటే ఈనాడు ప్రభుత్వంలో మిగులుధనం ఉండి, అలాంటప్పుడు ఇది మిగతా సోషల్ బెనిఫిట్స్, మిగతా బెనిఫిట్సు చేయాలంటే వీలుగా వుంటుంది. అంతేగాక 55 సంవత్స రాలకు ఏదయితే పెన్షన్ ఇవ్వాలంటున్నారో, మనకు మాత్రం 65 సంవత్సరాలవాళ్లకు మాత్రం పెన్షన్ యిచ్చే ఏర్పాటు చేయడం జరుగుతున్నది. ఈ వృద్ధాప్యపు పెన్షన్ ఏ....

శ్రీ బి.హెచ్. భూపతిరావు :—రజాబ్ ఆలీగారు యీ తీర్మానాన్ని ప్రవేశపెట్టిన ఉద్దేశం యేమిటో వారు వివరించారు. కానీ అధ్యక్షా, కిషన్‌రావుగారు మాట్లాడుతూ ఈ రాష్ట్రంలో సామాన్య రైతాంగాన్ని దివాళా తీయించేటటువంటి పథకానికి నాంది ప్రస్తావన అనిచెప్పడం అంటే అది రైతుకు, వ్యవసాయ కార్మికులకు తగువుపెట్టడం అవుతుంది. దీనిలో తగువు ఏముంది? అవసరమైతే రైతు ఇచ్చేటటువంటి వాటా...

శ్రీ ఎమ్. కిషన్‌రావు :— ఏదయితే ప్రభుత్వం భరించే విధానాన్ని, యీనాడు ఉండే ఆర్థిక పరిస్థితిని దృష్టిలో పెట్టుకునివుంటే. ఒకవేళ యీ ఖానూన్ కనుక మనము చేసేది ఉంటే నేను చెప్పినదానికి నాంది పలకడం తప్ప వేరేకాదని నేను మనవి చేస్తున్నాను. మరి ఈ పరిస్థితిలోపల తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం మాత్రమే యీయొక్క రైతుకూలీలకు, రైతులకు కావలసిన విధానాన్ని ఏర్పాటు చేయాలనేటటువంటి........

శ్రీ మహమ్మద్ రజాబ్ అలీ :— పాయింట్ ఆఫ్ క్లారిఫికేషన్ సర్. ఇప్పుడు కిషన్‌రావుగారు వైషమ్యాలను రెచ్చగొట్టడానికి ఈ యొక్క తీర్మానం ఉపయోగపడు తుంది అని........

మిస్టర్ స్పీకర్ :— ఎవరి అభిప్రాయం వారిది. నేను ఏమి చేయను. క్లారిఫి కేషను అక్కరలేదు.

శ్రీ ఎమ్. కిషన్‌రావు :— ఈ పరిస్థితులను అవగాహన చేసుకున్నప్పుడు తెలుగు దేశం, ఈ బడుగువర్గాలకు, పేదవర్గాలకు మేలు చేయాలని నిర్ణయం తీసుకున్న సంగతి అందరికీ తెలుసు. దానికి కావలసిన విధానాలు, ఉండేటటువంటి పరిస్థితులను అవగాహన చేసుకొని, ఇలాంటి విధానాలను ప్రవేశపెడితే బాగుంటుంది. అందుకే విడో పెన్షన్, తరువాత 12 సంవత్సరాలలోపు వయసున్న పిల్లలకు కన్సెషన్సు కానీ, మిడ్‌డే మీల్స్ గానీ, కిలో బియ్యం రు. 2 లు గానీ యింకా అనేక విధానాలను, సోషల్ వెల్‌ఫేర్‌కు సంబంధించిన కార్యక్రమాలను అనేకం తీసుకోవడం జరుగుతున్నది. ఈ సమయంలో ఒక ట్రేడ్ యూనియన్ హక్కులు ఇవ్వడం అన్నది ఇప్పుడువున్న పరిస్థితులలో, ఇప్పుడున్న వాతావరణంలో సరియైనది కాదు. ఈ దృష్టిని అవగాహన చేసుకుని మిత్రులు, పెద్దలు, అనుభవజ్ఞులు రజాబ్ ఆలీగారు ఈనాడు ఆ సిద్ధాంతాలను ఈ దశలో వ్యాపింపచేయడం అనేది కాకుండా ఎక్కువగా ఈ సమయంలో ఇప్పుడున్న వాతావర ణంలో ఆ విధంగా సాల్వ్‌చేయాలని ఆలోచిస్తే ఆ విధానాన్ని విరమించుకోవాలని నేను కోరుతున్నాను.

శ్రీ బి. హెచ్. భూపతిరావు :— పాయింటు ఆఫ్ క్లారిఫికేషను,

మిస్టర్ స్పీకర్ :— ఎవరడిగారు మీ క్లారిఫికేషను. ఎవరికి కావాలి? ఎవరి అభిప్రాయం వారిది. ఇలా టైము గడిపేస్తే ఎలా?

శ్రీ బి. హెచ్, భూపతిరావు :— నేను అనేది ఏమిటంటే ఆయన అభిప్రాయం ఆయన చెప్పుకుంటున్నారు. ఈ రాష్ట్రంలో రైతాంగం బాధపడుతున్నారని చెప్పే సందర్భంలో కిషన్‌రావుగారు కమ్యూనిస్టు పార్టీ సిద్ధాంతం భారతదేశంలో వ్యాపింప చేయడం అనేది రజాబ్ అలీగారి ఈ తీర్మానంతో నిగూఢంగా ఇమిడి ఉన్నది అనేమాట.

మిస్టర్ స్పీకర్ :— ఉపన్యాసాలు వద్దు. మీ వంతు అయిపోయింది. మళ్ళీ రెండవసారి వద్దు.

శ్రీ ఎం. రామకృష్ణారావు :— అధ్యక్షా, రజాబ్‌అలీగారు ప్రవేశపెట్టిన వ్యవసాయ కార్మికులయొక్క హక్కుల తీర్మానం కిషన్‌రావుగారు ఇది కమ్యూనిజాన్ని వ్యాప్తిచేయడానికి అంటున్నారు. ఈ తీర్మానం అమలు జరిపినంత మాత్రన దేశంలో కమ్యూనిజం రాదు. వారు భయపడవలసిన అవసరంలేదు. వ్యవసాయ కార్మికులకు, రైతులకు ఈ హక్కులు ఇచ్చినంత మాత్రన భారతదేశంలో కమ్యూనిజం వస్తుందేమో భయపడవలసిన అవసరం లేదు. ఎందుకంటే ఇవ్వాళ రైతులకు, వ్యవసాయ కార్మికులకు దీని పోటీ పెట్టడానికి అంతకంటే కాదు. ఈ తీర్మానాన్ని ఇవ్వాళ రైతులు దివాళా తీస్తున్నది వ్యవసాయ కార్మికులకు కూలీ ఎక్కువ ఇచ్చినందువలన కాదు. రైతులు ఎందుకు దివాలా తీస్తున్నారనే విషయాన్ని అర్థం చేసుకోక, వ్యవసాయ కార్మికులకు ఏదో 25 పైసల డబ్బులు ఎక్కువ యిస్తే రైతులు దివాలా తీస్తారేమోనని దానిని ప్రక్కదోవ పట్టించే పద్ధతికానీ, వ్యవసాయ కార్మికుడు ఉత్పత్తిచేసి, రైతులకు, దేశానికి అంతటికీ తిండి పెడుతుండేటటువంటి వ్యవసాయ కార్మికుడే. అంతేకాని, రైతులను గానీ, దేశం కానీ దివాలా తీస్తున్నారనేది అది వ్యవసాయ కార్మికుడు కాదు. రైతుల దృష్టితో చూసిన కిషన్‌రావుగారు, రైతు తను పండించిన పంటకు సరైన ధర రాకపోయినా, తనకు పంట పండకపోయినా, తనకు దున్నిన ఎద్దుకు, నోరులేని ఎద్దుకు కడుపునిండా మేత వేయకుండా ఈ ఎద్దుకు దండంపెట్టి, నాకు ఈ ఏడు పంట పండలేదు, ధరరాలేదు, మరి ముందుకుకూడా దున్నిపెట్టు అంటే దున్ని పెట్టదు. మరి నోరులేని ఎద్దుకు తిండి పెట్టనంటే, మరి నోరు ఉండి అడిగేటటువంటి వ్యవసాయ కార్మికుడికి కనీసం కడుపు నిండా కూడు పెట్టమని అడుగుతుంటే అది సాధ్యం కాదు, తనవల్ల కాదు, మేము దివాళా తీస్తున్నామంటే, రైతు దివాళా తీసేది వ్యవసాయ కార్మికుడు కోరే కోర్కెలవలన అని చిత్రీకరించితే, పశువులకంటే అధోగతికి వ్యవసాయ కార్మికులను నెట్టేటటువంటి స్థితికి కిషన్‌రావుగారు దిగజారడం చాలా విచారకరమైన విషయం. వారు ఎందువలన అలా అవుతున్నారన్నది ఆలోచిస్తే, మధ్య తరగతి రైతులు గానీ, పన్నుకారు రైతులు గానీ, సంవత్సరంలో ఎన్ని రోజులు తన స్వంత పొలంలో పనిచేస్తాడు, వాళ్ళు ఎన్ని రోజులు

పనులు చేయడానికి పక్క రైతులపొలాలకు పోరారు అనేది లెక్కలోకి తీసుకుంటే. వీరు గ్రామాలలో వున్నటువంటి మధ్య తరగతి రైతులుగానీ, సన్నకారు రైతులు యితర భూస్వాములకు పెద్దరైతులకుకూలికిపోయి, వ్యవసాయ కార్మికులలాగా పనిచేయడం చేస్తున్నారు. మన దేశపరిస్థితి. మనం దేశంయొక్క అధ్వాన్నస్థితిని చూపించేవారుఉన్నారు. అది ఫుట్‌పాత్‌లమీద పడి అడుక్కుతినడం మన దేశంయొక్క ఆచారం. ఆ ఆచారాన్ని ఆ పద్ధతిని మనం మెరుగుచేయలేని ప్రజాస్వామ్యం. ఆ ఆచారమే ఇంతవరకు ఉన్నా, 35 సంవత్సరాల కాంగ్రెసు ప్రభుత్వంలోనూ ఉంది. ఒక సంవత్సరం గడిచిపోయినా, ఇంకా ముందుకు ఈ నాలుగు సంవత్సరాలు మా ప్రభుత్వంలో ఆ ఆచారమే, ఆ పద్ధతే ఉండాలని చెప్పడం కాకుండా, ఇవ్వాళ వ్యవసాయ కార్మికులు కోరిన కోరికలు, ఎక్కడనో వున్న ప్రజాస్వామికముగా అభివృద్ధిలయిన దేశాల్లోలాగా, మనదేశంలో కేరళలో ఉండేటటువంటి చట్టాన్ని ప్రవేశపెట్టి మనదేశంలో పశ్చిమ బెంగాల్‌లో ఉండేటటువంటి చట్టాన్ని ప్రవేశపెట్టి వ్యవసాయ కార్మికులకు ఉండేటటువంటి హక్కులను కల్పించి, ప్రావిడెండు ఫండు, వాళ్ళకు ట్రేడ్ యూనియన్ హక్కులను కల్పించడం చేయాలి. వాళ్ళు యివ్వాళ సంఘటిత కార్మికులు కారు. బొగ్గు ఉత్పత్తిచేస్తు కార్మికుడు సంఘటిత కార్మికుడు. వాళ్ళంతా సమ్మెచేసి వాళ్ళ హక్కులను సాధించుకుంటున్నారు. వ్యవసాయ కార్మికులకు, సంఘటిత కార్మికుల ఉద్యమాలకు లాగా. వీళ్ళకు యజమాని అంటూ ఒక్కడూ లేడు. కనుక వారు సంఘటిత కార్మికులకు లాగా సమ్మెచేస్తే వారికి హక్కు లేదని చెప్పడానికి వీలవదు. రు. 5 లు కూలీ యిచ్చినచోటే ఒక రూపాయ కనుక ప్రావిడెంటుఫండులో జమచేయడం. రైతుకు ఆ రూపాయి యిస్తే దివాళా తీసిపోడు. ఈ అయిదు రూపాయలు కూలీ యిస్తున్నచోట ఒక రూపాయి ప్రావిడెంటుఫండు జమ చేస్తున్నప్పుడు ఏదో అవుతాడని కాదు, అసలు వారియొక్క ధాన్యానికి గిట్టుబాటు ధర యివ్వడానికి మధ్య దళారీలనుంచి వారిని తప్పించడానికి చూడాలి.

ఈ వేళ 138 రూపాయల చొప్పున వడ్లబస్తా కొంటుంటే, కిలో బియ్యం రెండు రూపాయల చొప్పున హాయిగా పబ్లిక్ మార్కెట్‌లో అమ్ముకోవచ్చు. వడ్లబస్తా రూ. 138 వుంది. కాని బియ్యం కిలో రూ. 4 లు, రూ. లకు అమ్మడానికి అవకాశం ఇస్తున్నారు. ఈ విధంగా అమ్మడానికి అవకాశమిచ్చి ప్రభుత్వం, దళారీలు బంగ్లాలు కట్టుకొనేదానికి అవకాశం కలిగిస్తున్నారు, వ్యవసాయ కార్మికుల హక్కులను హరింపచేస్తున్నారు. దీని వల్లనే వ్యవసాయ కార్మికులు, రైతులు దివాళా తీసే పరిస్థితికి వచ్చారు. రైతుల హక్కులు కాపాడి, రైతులకు గిట్టుబాటు ధర ఇచ్చి, వ్యవసాయ కార్మికులు సర్వ హక్కులను పొందేటట్లు చేయాలనేదే ఈ తీర్మానం యొక్క ముఖ్య వుద్దేశ్యం.

శ్రీ వి. వెంకటేశ్వరరావు (మెట్‌పల్లి) :— అధ్యక్షా, ఇప్పుడు మిత్రులు రజబ్‌అలీగారు ఒక తీర్మానం ప్రవేశ పెట్టినారు. దాని ద్వారా మనం చేయవలసింది కేంద్ర ప్రభుత్వానికి సిఫారస్ చేయడమే. వ్యవసాయ కార్మికుల సంక్షేమం దృష్ట్యా

కొన్ని ప్రత్యేకమైన వసతులు కల్పించాలనే దృక్పథంతో వ్యవసాయ కార్మికులకు ఏ లోటుపాట్లు వున్నాయో, వాటిని సమకూర్చాలన్న సదుద్దేశ్యంతో ప్రవేశ పెట్టినది. ఏదైనా సబబైన ప్రపోజల్ అయినప్పటికీ, అన్ని అంశాలు మీ దృష్టికి తేదలచుకున్నాను. ఇందులో మొదటి దశలో. "(i) Trade Union Rights, security of employment, machinery for fixation of wages; regulation of working conditions, settlement of disputes, compensation for injury and loss of life and provident fund."

అదే విధంగా నెంబర్ వన్ పేరగ్రాఫ్‌లో వుదాహరణకు తీసుకున్నాము. దానిని ఐసొలేటెడ్‌గా తీసుకోదానికి వీలులేదని నేను భావిస్తున్నాను. ఈ బెనిఫెట్స్ అన్నీ కార్మికునికి చెందవలసినవే. ఎవరి ద్వారా చెందాలి అన్నది వారు పేర్కొన లేదు. మూడవ ఐటమ్ క్రింద చూపించిన బెనిఫిట్స్ గవర్నమెంట్ ప్రొవైడ్ చేయాలని పేర్కొన్నారు. దానిని మేము బలపరుస్తున్నాము. గవర్నమెంట్ తన వనరుల పరిధిలో, వాటిని అమలు పరచే స్కీమ్ రూపొందించాలనీ, అతి త్వరగా అమలు పరచడానికి సిద్ధపడితే మంచిదని భావిస్తున్నాము. కానీ ఐటమ్ క్లాజ్‌వన్, క్లాజ్ 5 లో చూపించినవి ఏవయితే వున్నాయో item (v) reads like this :— "(v) a separate administrative machinery like separate labour department with adequate number of labour inspectors and other officers exclusively for the agricultural sector."

If you take into consideration Clause (i) and (v), ఈ రెండింటిని మనం కంక్లూజన్‌కు తీసుకున్నప్పుడు వారి స్థితి గతులను చూసుకోవాలి. ఇప్పుడువున్న రైతులు ఒకే రకానికి చెందిన వారుగాలేరు. పెద్ద రైతులు, మధ్య తరగతి రైతులు, చిన్న రైతులు వున్నారు. ఈ విధంగా ఎన్నో తెగలైన రైతుల దగ్గర కార్మికులు పని చేస్తున్నారు. ఈ సౌకర్యాలు ఎంత వాంఛనీయం అయినప్పటికి అవి కలుగ చేసే బాధ్యత మనం రైతులమీద పెట్టినప్పుడు, అవి మోసే భారం ఆయన వహించగలడా అనేది మనం చూడవలసిన అవసరం ఎంతయిన వున్నది. అందుకు మొదలు దానితో జోడించి చూడాలన్న విషయం. ఇంతమటుకు విభేదిస్తున్నవా అని ప్రవేశపెట్టిన తీర్మానంలో, దానిని పార్మల్ వెల్‌ఫేర్ మెజర్స్‌తో జోడించి ప్రవేశపెట్టండి: అందరికి ఆమోదయోగ్యంగా వుంటుంది. లేకపోతే ప్రత్యేకమైన పరిస్థితిలో మాత్రమే ఆచరణ సాధ్యం. అప్పుడున్న పరిస్థితులలో ఈ క్లాజ్ నం. వన్, క్లాజ్ నం. టు ఆచరణలో పెట్టడానికి సాధ్యం కాలేదనేమాట మీకు మనవి చేస్తున్నాను. ఈ కార్మికులు చాలా అవస్థలకు పాల్పడుతున్నారు. వారికి ఈ సదుపాయాలు కావాలన్నది ఎవరు కాదనలేరు. ఇది ప్రభుత్వం ద్వారా సమకూర్చడానికి ఏదయినా పథకం వుంటే బాగుంటుంది. కానీ రైతులు మోసే భారంగా వుండకూడదు. రైతుల సంక్షేమం దృష్టిలో పెట్టుకొని, రైతులకు కావలసిన వనరులు, సౌకర్యాలు, గిట్టుబాటు ధర, ఇతరత్రా వాళ్ళకు సప్లైచే

యిచ్చే అంశాలు జోడించి, తరువాత దానితో జతపరచి, లింకుచేసి ప్రవేశ పెడితే బాగుంటుందని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ పి. చంద్రశేఖర్ :— అధ్యక్షా, రజబలిగారు ప్రవేశపెట్టిన ఈ తీర్మానం చూస్తూవుంటే వారు ఎవరి సంక్షేమం కొరకు ప్రవేశ పెట్టారో, అది వారికి సంక్షోభం కలిగించే దానికి మాత్రమే వుంది. ముఖ్యంగా ఇప్పుడు పల్లెటూరు చూస్తూ వుంటే ఆరు సంవత్సరాల చిన్న పిల్లలు కూడా ఆ భూస్వామి దగ్గర కానివ్వండి, ఎవరి దగ్గర అయినా కానివ్వండి కట్లు కట్టడానికి వుంటారు. 15 సంవత్సరాలకన్నా తక్కువ వున్నవాడు పని చేయడానికి వీలులేదు. ఇప్పుడు ఆరు సంవత్సరాల పిల్లవాడు, తన తిండి సంపాదించుకుని, కొన్ని గింజలు తీసుకుని వచ్చే పరిస్థితి వున్నప్పుడు మరి లాస్ అప్లయి చేసినప్పుడు ఏ భూస్వామి కూడా ఎవ్వరిని పెట్టుకోడానికి ఇష్టపడడు. అప్పుడున్న ఎంప్లాయిమెంటు పోతుంది. అదిఏదో కొండ నాలుకకు మందువేస్తే వున్ననాలుక వూడిందట. అంతేకాకుండా సెక్యూరిటి ఆఫ్ ఎంప్లాయిమెంటు అన్నారు. మన భారతదేశంలో దాదాపు 60 శాతం పంటలు వర్షాధారం పైననే పండుతున్నాయి. వర్షము పడితేనే పంటలు వేయగలుగుతాము. మరి అటువంటప్పుడు వర్షము ఎక్కువ పడుతుందో, తక్కువ పడుతుందో మనకు తెలియదు, అది నేచర్. వాటిని చూసి మనం సెక్యూరిటీ యివ్వాలంటే ఎలా యివ్వగలము. ఆ తరువాత యూనియన్స్‌ను పెడితే, ఒక గ్రామంలో పనిలేకపోతే, వేరే గ్రామానికి వెళ్ళి పనిచేసుకుంటారు. అదే యూనియన్స్ వుంటే, యీ గ్రామం యూనియన్ వాళ్ళు ఆ గ్రామమునకు రానివ్వరు. ఆ గ్రామం యూనియన్ వాళ్ళు వేరే గ్రామాలకు రానివ్వరు. తరువాత వాళ్ళకు వాళ్ళకు కాంపిటీషన్ పెరిగి, ఒకరు 10 రూపాయలు అంటే, ఇంకొకరు రూ. 6 అతే చేస్తామంటారు. రేపు ప్రొద్దున పనిలేదు రూ. 6 లు ఇస్తామంటే రూ. 10 ఇస్తేనే వస్తామంటారు. దీనివలన అగ్రికల్చర్ లేబరర్స్‌లో మనస్పర్థలు పెంపొందుతాయి కాని, వాళ్ళకు సహాయం చేసిన వాళ్ళము కాము. ఇక్కడవున్న పరిస్థితి ప్రకారం ఏమైనా అవకతవకలు జరిగి వుండవచ్చు. అటువంటి వాటిని శ్రద్ధతో బాగుచేసే ప్రయత్నం చేయాలి కాని, సపరేట్ లాస్ ఏర్పాటు చేసి వారికి ఏదో లేనిపోని ఆశలు కల్పించి, పనిచేసేవాళ్ళకు పనిచేయకుండా వుండే మనస్తత్వం కల్పిస్తే, అది వారికి నష్టమే కాని లాభం కాదని మనవి చేస్తున్నాను. అదేకాకుండా అన్ ఎంప్లాయిమెంటు వాళ్ళకు పనిలేనప్పుడు వేతనం యివ్వమంటారు. ఇప్పుడు చదువుకొని ఎన్నో వేలమంది నిరుద్యోగులు ఉన్నప్పుడు వారికి ప్రభుత్వం నిరుద్యోగభృతి క్రింద డబ్బు యివ్వడానికి వెనుకాడుతున్నదని అంటే, డబ్బు కావాలి. అందుకు ప్రభుత్వం కావలసినంత డబ్బును పన్నురూపంలో రాబట్టవలసి వుంటుంది. మరి డబ్బులు యివ్వాలంటే క్రొత్త పన్నులు వేయాలి. మధ్యతరగతి వారిపైన యిది మరీ భారం పడుతుందని మనవి చేస్తున్నాను.

ఇది 50 సంవత్సరాలవారికి పెన్షన్ యిస్తామన్నారు. 60 సంవత్సరాలు దాటిన ముసలివారికి, విధవలకు కూడా ప్రభుత్వంనుంచి పెన్షన్ కల్పించే ఏర్పాటు చేశారు. క్రొత్తక్రొత్త ఆలోచనలు పెట్టి గ్రామాలలో వున్న శాంతిని దూరంచేయరాదు. దానిని మెరుగుపవచే విధంగా ట్రేడ్ యూనియన్ పెట్టి, మనస్పర్థలు ఏర్పరచి గ్రామాలలో శాంతిభద్రతలు దూరంకాకుండా చేయాలని చెపుతూ, ఈ రెజల్యూషన్‌ను విత్‌డ్రా చేసుకోవలసిందిగా రజబలి గారిని కోరుతున్నాను.

Mr. Speaker :— The discussion will continue on next Friday. 1-30 p.m

The House, now stands adjourned till 8-30 a. m. on 27th February, 1984.

The House, then adjourned till 8-30 a. m. on 27th February, 1984.

A. P. LEGISLATURE
LIBRARY

Accession No. :

Call No. :